

MINISTER
INWESTYCJI I ROZWOJU

JERZY KWIECIŃSKI

data: 28 maja 2019

znak sprawy: .PZ

telefon: 0 22 273 75 51

e-mail: Piotr.Zychla@miir.gov.pl

Według rozdzielnika

Dotyczy: konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne

Szanowni Państwo,

Stosownie do postanowień uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o zaopiniowanie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu. Ewentualne uwagi proszę przekazać na adres: piotr.zychla@miir.gov.pl oraz agnieszka.kozarska-gorniak@miir.gov.pl Projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Legislacja” – „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Z poważaniem

Jerzy Kwieciński

/podpisano elektronicznie/

Rozdzielnik

- 1. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego**
- 2. Rada Działalności Pożytku Publicznego**
- 3. Rada Dialogu Społecznego**
- 4. NSZZ „Solidarność”**
- 5. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych**
- 6. Forum Związków Zawodowych**
- 7. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej**
- 8. Konfederacja „Lewiatan”**
- 9. Związek Rzemiosła Polskiego**
- 10. Związek Pracodawców Business Centre Club**
- 11. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców**

U S T A W A

z dnia ..... 2019 r.

o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682, z 2018 r. poz. 950 oraz z 2019 r. poz. 303) w art. 31 w § 2:

1) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) środki zgromadzone na rachunku pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków;”;

2) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) środki zgromadzone na indywidualnym koncie emerytalnym każdego z małżonków, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, ustawę z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn, ustawę z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, ustawę z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 23 stycznia 2008 r. o przenoszeniu praw emerytalnych urzędników Wspólnot Europejskich, ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego, ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, ustawę z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, ustawę z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, ustawę z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz ustawę z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych.

mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...);”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 poz. 1360, z późn. zm.²⁾) w art. 476 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się także sprawy wszczęte na skutek niewydania przez organ rentowy decyzji we właściwym terminie, a także sprawy, w których wniesiono odwołanie od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730) w art. 88 w ust. 2a pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) nie są ubezpieczonymi w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 926 oraz z 2019 r. poz. ...) albo złożyli wniosek o przekazanie środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, 303, 730 i ...), i środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. ...), za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2018 r. poz. 644, 1629, 2073 i 2215) w art. 3 uchyla się pkt 5.

Art. 5. W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2019 r. poz. 299 i 303) w art. 33 ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Uprawniony do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy albo renty rodzinnej z ubezpieczenia i do emerytury na podstawie art. 24 lub art. 24a przepisów emerytalnych traci prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy albo renty rodzinnej z ubezpieczenia, chyba że zanim wystąpi z wnioskiem o prawo do emerytury

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1467, 1499, 1544, 1629, 1637, 1693, 2385 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 55 i 60.

na podstawie art. 24 lub art. 24a przepisów emerytalnych złoży oświadczenie, że wybiera rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy albo rentę rodzinną z ubezpieczenia. W przypadku złożenia tego oświadczenia środki zgromadzone na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ....), są przekazywane przez instytucję finansową, o której mowa w art. 2 pkt 10 tej ustawy, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa. Oświadczenie o wyborze świadczenia jest ostateczne i nie przysługuje od niego prawo odstąpienia.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się w szczególności: kwoty uzyskane z tytułu zwrotu z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego oraz wypłaty z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w tym także dokonane na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty, stypendia, świadczenia otrzymane z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w art. 14, dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nienależące do przychodów określonych w art. 12–14 i art. 17.”;

2) w art. 21 w ust. 1:

a) w pkt 58a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„dochody z tytułu oszczędzania na indywidualnym koncie emerytalnym, w tym na indywidualnym koncie emerytalnym, o którym mowa w rozdziale 3a ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...), uzyskane w związku z:”;

b) uchyla się pkt 59,

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1540, 1552, 1629, 1669, 1693, 2073, 2126, 2159, 2192, 2193, 2215, 2242, 2244, 2245, 2246, 2429 i 2529 oraz z 2019 r. poz. 29, 271, 303, 647 i 752.

c) pkt 59b otrzymuje brzmienie:

„59b)kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, 303, 730 i ...), oszczędzającego na indywidualnym koncie emerytalnym przekazane na rzecz byłego małżonka na subkonto, o którym mowa w art. 40e tej ustawy;”;

3) w art. 30a w ust. 1:

a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

6) od kwot wypłaconych osobie wskazanej lub spadkobiercy po śmierci oszczędzającego na indywidualnym koncie emerytalnym, z subkonta, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;”;

b) uchyla się pkt 9.

Art. 7. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865) w art. 15 uchyla się ust. 1e.

Art. 8. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 289 i 730) w art. 14 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W razie przyznania zwiększenia, o którym mowa w ust. 4, środki zgromadzone na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...), są niezwłocznie przekazywane na dochody budżetu państwa.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 288 i 730) w art. 14 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W razie przyznania zwiększenia, o którym mowa w ust. 4, środki zgromadzone na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem

środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...), są niezwłocznie przekazywane na dochody budżetu państwa.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1906 i 2215) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedmiotem działalności funduszu jest gromadzenie środków pieniężnych i ich lokowanie z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przedmiotem działalności pracowniczego funduszu zarządzanego przez pracownicze towarzystwo, którego założycielem lub akcjonariuszem jest pracodawca zagraniczny, może być przyjmowanie składek pracowników zagranicznych związane z realizacją programu emerytalnego pracodawcy zagranicznego na pokrycie w całości albo w części ryzyk biometrycznych lub gwarancji, zwane dalej „przyjmowaniem składek pracowników zagranicznych”, na podstawie umowy o przyjmowanie składek zawartej przez pracowniczy fundusz z zakładem ubezpieczeń na życie, w ramach której zakład ubezpieczeń na życie przejmuje obsługę wszelkich ryzyk biometrycznych lub gwarancji związanych z realizacją programu emerytalnego pracodawcy zagranicznego, zwanej dalej „umową o przyjmowanie składek”.”;

2) w art. 8:

a) uchyla się pkt 3a,

b) pkt 3b otrzymuje brzmienie:

„3b) składki – oznacza składki wpłacone i akcje przeniesione do pracowniczego funduszu;”,

c) uchyla się pkt 4a,

d) uchyla się pkt 5,

e) uchyla się pkt 6a,

f) uchyla się pkt 8;

- 3) w art. 9:
  - a) uchyla się ust. 1,
  - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracowniczy fundusz tworzony jest wyłącznie przez pracownicze towarzystwo.”;
- 4) w art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nazwa pracowniczego funduszu zawiera określenie „pracowniczy fundusz emerytalny”.”;
- 5) w art. 12 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Utworzenie pracowniczego funduszu, będącego funduszem zdefiniowanej daty, nie wymaga uzyskania zezwolenia na jego utworzenie.”;
- 6) w art. 13:
  - a) w ust. 2:
    - pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) rodzaje, maksymalną wysokość, sposób oraz tryb kalkulacji i pokrywania kosztów obciążających fundusz, z wyłączeniem kosztów wskazanych w art. 136a;”;
    - uchyla się pkt 6a,
  - b) uchyla się ust. 3,
  - c) uchyla się ust. 4a;
- 7) w art. 22 uchyla się ust. 3;
- 8) uchyla się art. 23;
- 9) w art. 27 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Towarzystwo prowadzi działalność jako pracownicze towarzystwo.”;
- 10) w art. 28 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Firma pracowniczego towarzystwa zawiera oznaczenie „pracownicze towarzystwo emerytalne”.”;
- 11) w art. 29:
  - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracownicze towarzystwo tworzy i zarządza tylko jednym pracowniczym funduszem, z zastrzeżeniem ust. 2b, chyba że zarządzanie więcej niż jednym pracowniczym funduszem jest skutkiem przejęcia jego zarządzania przez towarzystwo albo połączenia towarzystw.”;

- b) uchyla się ust. 2a,
  - c) uchyla się ust. 3,
  - d) uchyla się ust. 5;
- 12) uchyla się art. 31;
- 13) w art. 32 uchyla się ust. 2 i 3;
- 14) uchyla się art. 33;
- 15) uchyla się art. 37;
- 16) uchyla się art. 38a;
- 17) w art. 39 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Towarzystwo może mieć także komisję rewizyjną. Do komisji rewizyjnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 43 i 44, art. 59 ust. 1, art. 148 pkt 3, art. 150 pkt 1 lit. b, art. 158 ust. 1 pkt 5 lit. a, art. 204 ust. 1 pkt 2 oraz art. 206 dotyczący rady nadzorczej.”;
- 18) w art. 40 uchyla się ust. 1;
- 19) uchyla się art. 41a i 42;
- 20) w art. 44:
a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Przynajmniej połowa członków rady nadzorczej pracowniczego towarzystwa, powoływanych w inny sposób niż określony w art. 45 ust. 1, powinna posiadać wyższe wykształcenie prawnicze lub ekonomiczne.”;
- b) uchyla się ust. 3,
- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Przepisy ust. 2 stosuje się z uwzględnieniem art. 41 ust. 5.”;
- 21) uchyla się art. 47 i 47a;
- 22) w art. 48 uchyla się ust. 3-4a;
- 23) w art. 49 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Tajemnica zawodowa, w rozumieniu ust. 1, obejmuje informacje związane z lokatami funduszu, rejestrem członków funduszu oraz rozporządzeniami członków funduszu na wypadek śmierci, których ujawnienie mogłoby naruszyć interes członków funduszu lub interes uczestników obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.”;
- 24) w art. 54 uchyla się ust. 2;
- 25) uchyla się art. 56;

- 26) w art. 57 uchyla się pkt 6;
- 27) w art. 59:
- a) uchyla się ust. 4,
  - b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Przepisy ust. 3 stosuje się również do członków zarządu i rady nadzorczej pierwszej kadencji.”;
- 28) w art. 64 uchyla się ust. 5-9;
- 29) w art. 64a:
- a) uchyla się ust. 3,
  - b) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:
„5. Zmiana statutu, o której mowa w ust. 4 nie wymaga zezwolenia organu nadzoru.
6. Zmiana statutu, o której mowa w ust. 4, wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 30) uchyla się art. 66;
- 31) w art. 66a:
- a) uchyla się ust. 1,
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Przejęcie zarządzania funduszem, o którym mowa w ust. 2, wymaga zmiany statutu funduszu w zakresie, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2-4.”,
  - c) uchyla się ust. 6,
  - d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. Do przejęcia zarządzania funduszem, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się przepisów art. 25 ust. 2, art. 66 oraz art. 68-72.”;
- 32) w art. 67 uchyla się ust. 2;
- 33) w art. 68 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Przejęcie zarządzania funduszem oraz połączenie towarzystw wymaga zezwolenia organu nadzoru.”;
- 34) w art. 70:
- a) uchyla się ust. 1,
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Informacja o treści zezwolenia organu nadzoru na przejęcie zarządzania pracowniczym funduszem lub połączenie towarzystw jest podawana niezwłocznie,

w sposób określony w statucie pracowniczego funduszu, do wiadomości akcjonariuszy pracowniczego towarzystwa zarządzającego tym funduszem.”,

c) uchyla się ust. 3a,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. O treści ogłoszenia, o którym mowa w ust. 3, fundusz zawiadamia niezwłocznie organ nadzoru.”,

e) uchyla się ust. 5;

35) w art. 71 uchyla się ust. 6;

36) w art. 72a uchyla się ust. 3;

37) w art. 78a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Połączenie pracowniczych funduszy będących funduszami zdefiniowanej daty wymaga zgody organu nadzoru. Z wnioskiem o udzielenie zgody występuje towarzystwo.”;

38) uchyla się art. 81;

39) uchyla się art. 82-85a;

40) uchyla się art. 88a;

41) uchyla się art. 90;

42) uchyla się rozdział 8;

43) art. 95 otrzymuje brzmienie:

„Art. 95. Składki są wpłacane na rachunki prowadzone przez pracownicze fundusze, w wysokości i z częstotliwością określoną na zasadach, o których mowa w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych.”;

44) uchyla się art. 96a;

45) w art. 97 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wpłaty do pracowniczych funduszy mogą być dokonywane w formie papierów wartościowych, na zasadach określonych w odrębnych ustawach.”;

46) w art. 100 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku pracowniczych funduszy dniem przeliczenia jest ostatni dzień roboczy miesiąca, o ile fundusz nie określi w statucie także innych dni przeliczenia.”;

47) uchyla się art. 100a;

48) uchyla się art. 100c;

49) w art. 107 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do rozrządzeń członka funduszu na wypadek śmierci oraz do rozporządzeń środkami zgromadzonymi w PPK, do których mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych.”;

50) uchyla się art. 108;

51) uchyla się art. 110-111a;

52) uchyla się art. 111c;

53) uchyla się art. 113a;

54) uchyla się art. 119;

55) uchyla się art. 121-124;

56) uchyla się art. 126-129a;

57) art. 130a otrzymuje brzmienie:

„Art. 130a. Do podziału środków zgromadzonych w PPK w przypadku rozwodu lub unieważnienia małżeństwa członka pracowniczego funduszu będących funduszami zdefiniowanej daty stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych.”;

58) uchyla się art. 131 i 132;

59) uchyla się art. 132b;

60) uchyla się art. 134 i 135;

61) w art. 136 uchyla się ust. 2a-2c;

62) art. 137a otrzymuje brzmienie:

„Art. 137a. 1. Do kosztów działalności pracowniczego funduszu będącego funduszem zdefiniowanej daty stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych. Pracowniczy fundusz będący funduszem zdefiniowanej daty może pobierać opłaty na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W okresie, w którym wartość aktywów netto pracowniczego funduszu jest niższa niż 2 000 000 zł, pracownicze towarzystwo pokrywa z własnych środków koszty pracowniczego funduszu będącego funduszem zdefiniowanej daty, o których mowa w art. 50 ust. 1 pkt 5, 6, 8 i 9 ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych.”;

63) w art. 139 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracowniczy fundusz będący funduszem zdefiniowanej daty przy lokowaniu aktywów stosuje przepisy ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych oraz przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie.”;

64) w art. 141:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Aktywa funduszu mogą być lokowane, z zastrzeżeniem ust. 3 oraz art. 146, wyłącznie w następujących kategoriach lokat.”;

b) uchyla się ust. 2,

c) uchyla się ust. 5;

65) w art. 142:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 3,

b) uchyla się ust. 3,

c) uchyla się ust. 5 i 6;

66) uchyla się art. 144;

67) w art. 158 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) posiada fundusze własne w wysokości stanowiącej równowartość w złotych co najmniej 30 000 000 euro;”;

68) w art. 168 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku pracowniczego funduszu dniem wyceny jest ostatni dzień roboczy każdego miesiąca.”;

69) art. 169 otrzymuje brzmienie:

„Art. 169. Wartość jednostki rozrachunkowej jest ustalana przez fundusz w każdym dniu wyceny i według stanu na ten dzień oraz podawana do wiadomości organu nadzoru.”;

70) uchyla się art. 170;

71) art. 171 otrzymuje brzmienie:

„Art. 171. Fundusz jest obowiązany przekazywać informacje o wielkościach, o których mowa w art. 166 i 169, do wiadomości depozytariusza niezwłocznie po ich sporządzeniu.”;

72) uchyla się art. 173;

73) uchyla się art. 174;

74) uchyla się rozdziały 18 i 19;

75) uchyla się art. 189 i 190;

76) w art. 191:

a) uchyla się ust. 1a i 1b,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W razie sporu ciężar dowodu dostarczenia informacji, o których mowa w ust. 1, spoczywa na funduszu.”;

77) w art. 193:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Fundusz udostępnia informacje dotyczące struktury swoich aktywów, z zastrzeżeniem ust. 4.”,

b) uchyla się ust. 2 i 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pełna informacja o strukturze aktywów pracowniczego funduszu, z uwzględnieniem także lokat stanowiących mniej niż 1% wartości aktywów funduszu, jest udostępniana na koniec każdego okresu rocznego.”;

78) w art. 194:

a) uchyla się ust. 1,

b) uchyla się ust. 3;

79) w art. 194a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracowniczy fundusz jest obowiązany do przygotowania deklaracji zasad polityki inwestycyjnej funduszu.”,

b) ust. 3-5 otrzymują brzmienie:

„3. Pracowniczy fundusz przekazuje deklarację organowi nadzoru co 3 lata lub niezwłocznie po wprowadzeniu istotnych zmian w polityce inwestycyjnej funduszu.

4. Pracowniczy fundusz jest obowiązany do przekazania organowi nadzoru po raz pierwszy deklaracji w terminie 6 miesięcy od dnia wpłynięcia pierwszej składki do funduszu.

5. Pracowniczy fundusz udostępnia deklarację za pośrednictwem ogólnodostępnej strony internetowej oraz przekazuje deklarację na pisemne żądanie członka funduszu.”;

80) art. 195 otrzymuje brzmienie:

„Art. 195. 1. Towarzystwo i fundusz mają obowiązek dostarczania organowi nadzoru okresowych sprawozdań oraz bieżących informacji dotyczących ich działalności i sytuacji finansowej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do funduszu emerytalnego będącego wybraną instytucją finansową w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2.”;

81) w art. 197:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Informacje o pracowniczym funduszu udostępniane przez pracownicze towarzystwo powinny w sposób zrozumiały, obiektywny i rzetelny przedstawiać sytuację finansową funduszu lub towarzystwa, a także ryzyko związane z przystąpieniem do funduszu oraz pozostawaniem członkiem funduszu.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli udostępniane lub rozpowszechniane publicznie informacje o funduszu lub towarzystwie lub reklama naruszają wymagania określone w ust. 1, organ nadzoru, w drodze decyzji administracyjnej, zakazuje towarzystwu lub podmiotowi działającemu na rzecz towarzystwa lub funduszu ich udostępniania lub rozpowszechniania publicznego.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do informacji o pracowniczym funduszu będącym funduszem zdefiniowanej daty oraz reklamy takiego funduszu stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych.”;

82) uchyla się art. 197a;

83) w art. 200 w ust. 2 pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) analiza kształtu rynku emerytalnego w zakresie pracowniczych programów emerytalnych, PPK, IKE oraz IKZE w Polsce, poziomu zabezpieczenia interesów uczestników pracowniczych programów emerytalnych i uczestników PPK, rozwoju dobrowolnych i kapitałowych oszczędności emerytalnych, maksymalizacji poziomu oszczędności emerytalnych oraz przedkładanie propozycji stosownych zmian przepisów prawa w tym zakresie;”;

84) art. 204k otrzymuje brzmienie:

„Art. 204k. Organ nadzoru może nakazać pracowniczemu funduszowi będącemu funduszem zdefiniowanej daty zmianę statutu funduszu w terminie określonym przez organ nadzoru, jeżeli statut funduszu zawiera postanowienia niezgodne z przepisami ustawy lub ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych lub postanowienia niezabezpieczające należycie interesu członków funduszu.”;

85) art. 204l otrzymuje brzmienie:

„Art. 204l. Organ nadzoru może nakazać pracowniczemu funduszowi będącemu funduszem zdefiniowanej daty zmianę umowy z depozytariuszem o przechowywanie aktywów funduszu, jeżeli umowa zawiera postanowienia niezgodne z przepisami ustawy lub ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych lub postanowienia niezabezpieczające należycie interesu członków funduszu.”;

86) art. 216 otrzymuje brzmienie:

„Art. 216. Kto bez wymaganego zezwolenia prowadzi działalność, o której mowa w art. 2 ust. 4 lub art. 29 ust. 1, podlega grzywnie do 5 000 000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 5.”;

87) uchyla się art. 219.

Art. 11. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, 303 i 730) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

- a) w ust. 1 uchyla się pkt 2,
- b) uchyla się ust. 3;

2) w art. 4:

- a) uchyla się pkt 11,
- b) po pkt 11 dodaje się pkt 11a i 11b w brzmieniu:

„11a) fundusz inwestycyjny – specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, w który przekształcił się otwarty fundusz emerytalny na podstawie art. 44 ustawy z dnia ..... 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne (Dz. U. poz. ...);

11b) IKE – indywidualne konto emerytalne, o którym mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz

indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...);”;

3) w art. 22:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Część składki na ubezpieczenie emerytalne ubezpieczonego będącego oszczędzającym na IKE wynosząca 7,3% podstawy wymiaru składki jest ewidencjonowana przez Zakład na subkoncie, o którym mowa w art. 40a.”;

b) w ust. 3a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zakład nie ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, składek, o których mowa w ust. 3, w przypadku zawiadomienia przez właściwy organ emerytalny o ustaleniu prawa ubezpieczonego do emerytury obliczonej na podstawie art. 15, art. 15e lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14:”;

c) uchyla się ust. 3d-3f,

d) ust. 3g i 3h otrzymują brzmienie:

„3g. Zakład nie ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, składek, o których mowa w ust. 3, osobom, którym ustalono prawo do emerytury, albo do emerytury częściowej, przyznanej na podstawie art. 26b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym przed dniem 30 września 2017 r., z zastrzeżeniem ust. 3h.

3h. Zakład ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, składki, o których mowa w ust. 3, osobom mającym ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej, do emerytury pomostowej albo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.”;

4) w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wyegzekwowane odsetki za zwłokę oraz opłata prolongacyjna od składek, o których mowa w art. 22 ust. 3, są ewidencjonowane na subkoncie, o którym mowa w art. 40a.”;

5) w art. 24:

a) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Nienależnie opłacona składka odprowadzona do otwartego funduszu emerytalnego i przeniesiona na IKE podlega zwrotowi w wysokości nominalnej wartości składki.”;

b) ust. 8aa otrzymuje brzmienie:

„8aa. Nienależnie opłacona składka zewidencjonowana na subkoncie podlega zwrotowi w wysokości nominalnej wartości składki.”,

c) ust. 8e otrzymuje brzmienie:

„8e. Jeżeli nominalna wartość składki , o której mowa w ust. 8, jest:

- 1) wyższa od kwoty składki nienależnie otrzymanej przez otwarty fundusz emerytalny, którą fundusz inwestycyjny jest zobowiązany zwrócić do Zakładu na podstawie art. 35 ustawy z dnia ... 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne - różnica jest finansowana z funduszu emerytalnego, wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) niższa od kwoty składki nienależnie otrzymanej przez otwarty fundusz emerytalny, która fundusz inwestycyjny jest zobowiązany zwrócić do Zakładu na podstawie art. 35 ustawy z dnia ... 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne - różnica stanowi przychody funduszu emerytalnego, wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

6) w art. 33 w ust. 1 uchyla się pkt 5;

7) w art. 34 uchyla się ust. 5;

8) uchyla się art. 39 i 39a;

9) w art. 40:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Na koncie ubezpieczonego ewidencjonuje się informacje o zwaloryzowanej wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne, z wyłączeniem składek podlegających zewidencjonowaniu na subkoncie, o którym mowa w art. 40a.”,

b) ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. Na koncie ubezpieczonego niebędącego płatnikiem składek ewidencjonuje się informacje o zwaloryzowanej wysokości należnych składek podlegających zewidencjonowaniu na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, które uległy przedawnieniu zgodnie z art. 24.”,

c) w ust. 1c wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Na koncie ubezpieczonego ewidencjonuje się także informacje o zwaloryzowanej wysokości składek podlegających zewidencjonowaniu na subkoncie, o którym mowa w art. 40a.”,

d) w ust. 2:

- uchyla się pkt 2,
- po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) o funduszu inwestycyjnym;”,
- pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) o wysokości należnych i wpłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne;”,
- pkt 12 otrzymuje brzmienie:
„12) o małżeńskich stosunkach majątkowych oraz o osobach fizycznych, na rzecz których ma nastąpić w razie śmierci wypłata środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, w przypadku osób niebędących oszczędzającymi na IKE, dla których Zakład prowadzi to subkonto;”,
- uchyla się pkt 15;

10) w art. 40a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W ramach konta ubezpieczonego Zakład prowadzi subkonto, na którym ewidencjonuje się informacje o zwaloryzowanej wysokości wpłaconych składek, o których mowa w art. 22 ust. 3, wraz z wyegzekwowanymi od tych składek odsetkami za zwłokę i opłatą prolongacyjną, o których mowa w art. 23 ust. 2, zwane dalej „subkontem”.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Na subkoncie ewidencjonuje się także informacje o zwaloryzowanej wysokości składek podlegających odprowadzeniu do otwartego funduszu emerytalnego:

- 1) w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 1, należnych za okres do dnia 20 stycznia 2020 r. – nieopłaconych lub niezidentyfikowanych do tego dnia, także wówczas, gdy uległy przedawnieniu;

2) w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 2 – opłaconych lub zidentyfikowanych po dniu 20 stycznia 2020 r.

1b. Jako datę zewidencjonowania na subkoncie składek, o których mowa w ust. 1a, przyjmuje się dzień zewidencjonowania na koncie ubezpieczonego należnych za ten sam miesiąc kalendarzowy składek, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 1.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Na subkoncie ewidencjonuje się także informacje o wysokości należnych i wpłaconych składek, o których mowa w art. 22 ust. 3.”;

11) w art. 40e:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zwaloryzowane kwoty składek, środków, odsetek za zwłokę i opłaty prolongacyjnej, zewidencjonowane na subkoncie, podlegają podziałowi w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo w przypadku śmierci osoby, dla której Zakład prowadzi subkonto, na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, w odniesieniu do wypłaty środków zgromadzonych na IKE, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa lub śmierci.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy małżonek osoby zmarłej, dla której Zakład prowadzi subkonto, nabywa prawo do środków zgromadzonych na IKE, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, jako osoba uprawniona wskazana przez zmarłego albo jako jego spadkobierca, przypadającą mu w wyniku podziału część składek zewidencjonowanych na subkoncie ewidencjonuje się na jego subkoncie, jeżeli zażąda przekazania środków, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach

zabezpieczenia emerytalnego, zgromadzonych przez zmarłego na IKE na jego indywidualne konto emerytalne.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku osób oszczędzających na IKE fundusz inwestycyjny jest obowiązany zawiadomić Zakład o osobach, na rzecz których nastąpił podział środków w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci osoby, dla której Zakład prowadzi subkonto, oraz o ich udziale w tych środkach, w terminie 14 dni od dnia dokonania tego podziału.”,

d) w ust. 6 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli oszczędzającemu na IKE nie nadano numeru PESEL i numeru NIP lub jednego z nich, dane obejmują serię i numer dowodu osobistego lub paszportu.”,

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 5, fundusz inwestycyjny podaje dodatkowo informacje o:

- 1) żądaniu małżonka, o którym mowa w ust. 3;
- 2) terminach wypłaty rat – jeżeli wypłata z IKE środków, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, następuje w ratach;
- 3) numerze rachunku bankowego, na który fundusz inwestycyjny dokonał wypłaty środków;
- 4) innych dokumentów niezbędnych do dokonania podziału środków.”,

f) ust. 9 i 10 otrzymują brzmienie:

„9. Osobie, której Zakład założył subkonto na podstawie ust. 2, jest dokonywana jednorazowa wypłata składek zewidencjonowanych na subkoncie, w przypadku, gdy fundusz inwestycyjny dokonał tej osobie jednorazowej wypłaty środków z IKE, na podstawie art. 34 ust. 1b ustawy dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

10. Fundusz inwestycyjny jest obowiązany zawiadomić Zakład o dokonaniu jednorazowej wypłaty środków z IKE, o której mowa w ust. 9, w terminie 14 dni od dnia dokonania tej wypłaty. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.”,

- g) ust. 11a otrzymuje brzmienie:
„11a. W przypadku osób nie oszczędzających na IKE podziału, o którym mowa w ust. 1, dokonuje Zakład, stosując odpowiednio przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego dotyczące oszczędzających na IKE.”;
- 12) w art. 47:
a) uchyla się ust. 9 – 10b,
b) uchyla się ust. 10h – 10j;
- 13) w art. 50 w ust. 1a:
a) w pkt 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„składek na ubezpieczenie emerytalne, z wyłączeniem składek podlegających zewidencjonowaniu na subkoncie.”,
b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) składek na otwarte fundusze emerytalne, należnych i odprowadzonych do dnia 30 grudnia 2019 r.”;
- 14) w art. 52:
a) w ust. 1:
– pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) ze składek na ubezpieczenia społeczne.”,
– uchyla się pkt 1a i 1b,
b) uchyla się ust. 4;
- 15) w art. 58 w ust. 2:
a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) z przychodów od środków FRD ulokowanych zgodnie z art. 63 i art. 65 ust. 1–3.”,
b) po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu:
„4b) aktywami pochodzącymi z przeniesienia aktywów, o których mowa w art. 33 ust. 3 ustawy z dnia ... 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne.”;

16) art. 59 otrzymuje brzmienie:

„Art. 59. 1. Środki FRD mogą być wykorzystane wyłącznie na uzupełnienie wynikającego z przyczyn demograficznych niedoboru funduszu emerytalnego, o którym mowa w art. 55 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 4–7.

2. Środki FRD, z wyjątkiem zysków z poprzedniego roku budżetowego, mogą być wykorzystane na cel, o którym mowa w ust. 1, jeśli ustawa budżetowa na dany rok kalendarzowy ujmuje w przychodach FUS środki, o których mowa w ust. 1.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może zarządzić wykorzystanie zysków z inwestowanych środków FRD w poprzednim roku budżetowym na cel, o którym mowa w ust. 1, mając na względzie konieczność zapewnienia wypłat świadczeń finansowych z funduszu emerytalnego.

4. Koszty zarządzania środkami FRD finansowane są z jego środków.

5. Koszty zarządzania środkami FRD nie mogą być wyższe niż 0,05% wartości aktywów netto FRD w skali roku, z uwzględnieniem wynagrodzenia za zarządzanie funduszem inwestycyjnym, o którym mowa w art. 64 ust. 3..

6. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 5, jest obliczane na każdy dzień wyceny i jest płatne na rzecz towarzystwa funduszy inwestycyjnych, o którym mowa w art. 64 ust. 1 do 15. dnia roboczego po zakończeniu miesiąca, za który wynagrodzenie jest należne.

7. Fundusz inwestycyjny, o którym mowa w art. 64 ust. 3, może pokrywać z jego aktywów, poza wynagrodzeniem, o którym mowa w ust. 6, następujące koszty:

- 1) prowizje i opłaty na rzecz firm inwestycyjnych i banków, z których fundusz inwestycyjny korzysta zawierając transakcje;
- 2) prowizje i opłaty związane z umowami i transakcjami funduszu inwestycyjnego;
- 3) koszty różnic kursowych związanych z przeprowadzanymi transakcjami;
- 4) prowizje i opłaty związane z przechowywaniem aktywów funduszu inwestycyjnego, prowizje i opłaty bankowe, w tym z tytułu realizacji przelewów;
- 5) prowizje i opłaty na rzecz instytucji depozytowych i rozliczeniowych;
- 6) wynagrodzenie depozytariusza funduszu inwestycyjnego;
- 7) podatki i opłaty, w tym opłaty za zezwolenia, notarialne oraz rejestracyjne, jeżeli obowiązek ich poniesienia wynika z przepisów prawa;
- 8) koszty likwidacji funduszu inwestycyjnego oraz wynagrodzenie likwidatora.”;

17) w art. 61:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Gospodarka finansowa FRD odbywa się na podstawie wieloletniej prognozy kroczącej dochodów i wydatków funduszu emerytalnego oraz planu finansowego sporządzanego na każdy rok budżetowy.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 6–10 w brzmieniu:

„6. Plan finansowy, o którym mowa w ust. 1, sporządzany jest przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych, o którym mowa w art. 64 ust. 1, w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres, za jaki jest sporządzony plan finansowy.

7. Plan finansowy zatwierdza Zarząd – po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą Zakładu – w terminie do końca lutego roku, którego plan finansowy dotyczy.

8. Plan finansowy publikowany jest corocznie w Biuletynie Informacyjnym Zakładu.

9. Roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego sporządza towarzystwo funduszy inwestycyjnych, o którym mowa w art. 64 ust. 1.

10. Roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego zatwierdza Zarząd, po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą Zakładu.”;

18) art. 63–65 otrzymują brzmienie:

„Art. 63. FRD lokuje swoje środki w celu osiągnięcia wzrostu wartości aktywów w długim okresie, przy zachowaniu bezpieczeństwa zarządzanych środków.

Art. 64. 1. Środkami FRD zarządza, na podstawie umowy o zarządzanie portfelem, w skład którego wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, w ramach działalności zarządzania portfelem, o której mowa w art. 47 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355, 2215, 2243 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 730 i 875), towarzystwo funduszy inwestycyjnych, którego jedynym akcjonariuszem jest Polski Fundusz Rozwoju Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, o którym mowa

w art. 2 pkt 8 lit. b ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1182, z późn. zm.⁴⁾).

2. Umowa o zarządzanie portfelem, w skład którego wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, o której mowa w ust. 1, jest zawierana między Funduszem Rezerwy Demograficznej a towarzystwem funduszy inwestycyjnych, o którym mowa w ust. 1.

3. Towarzystwo funduszy inwestycyjnych, o którym mowa w ust. 1, zarządza specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym, który przy dokonywaniu lokat aktywów stosuje zasady i ograniczenia inwestycyjne określone dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego, którego jedynym uczestnikiem jest FRD. Jednostki uczestnictwa tego funduszu inwestycyjnego wchodzi w skład portfela, o którym mowa w ust. 1.

Art. 65. 1. Środki FRD są lokowane wyłącznie w:

- 1) depozytach bankowych w walucie polskiej w bankach lub instytucjach kredytowych, mających siedzibę i prowadzących działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach, o których mowa w ust. 3 – do wysokości 100% aktywów;
- 2) papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego lub jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki – do wysokości 100% wartości aktywów;
- 3) jednostkach uczestnictwa specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego zarządzanego przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych, o którym mowa w art. 64 ust. 3 – do wysokości 70% wartości aktywów;
- 4) akcjach spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek, a także notowanych na tym rynku prawach poboru i prawach do akcji lub akcjach, prawach poboru i prawach do akcji, będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – do wysokości 30% wartości aktywów;
- 5) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, dla których podmiotami zobowiązanymi do spełnienia świadczeń są spółki notowane na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub będących przedmiotem

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, 1735, 2024, 2243 i 2270 oraz z 2019 r. poz. 229, 447, 492, 730 i 823.

oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych – do wysokości 30% wartości aktywów;

- 6) innych niż określone w pkt 2–5, instrumentach finansowych, o których mowa w art. 93–109 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnym – do wysokości 20% wartości aktywów.

2. Aktywa funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 64 ust. 3, mogą być lokowane wyłącznie w następujących kategoriach lokat:

- 1) depozytach bankowych w walucie polskiej w bankach lub instytucjach kredytowych, mających siedzibę i prowadzących działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach, o których mowa w ust. 3 – do wysokości 20% aktywów;
- 2) akcjach spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek, a także notowanych na tym rynku prawach poboru i prawach do akcji lub akcjach, prawach poboru i prawach do akcji, będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – do wysokości 70% wartości aktywów;
- 3) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, dla których podmiotami zobowiązanymi do spełnienia świadczeń są spółki notowane na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych – do wysokości 60% wartości aktywów;
- 4) innych, niż określone w pkt 1-3, instrumentach finansowych określonych w statucie tego funduszu inwestycyjnego – do wysokości 40% wartości aktywów.

3. Środki FRD oraz aktywa funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 64 ust. 3, mogą być lokowane w aktywach denominowanych w złotych lub w walutach państw będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

4. Łączna wartość lokat środków FRD oraz aktywów funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 64 ust. 3, w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa nie może przekroczyć 30% wartości tych aktywów.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, może określić, w drodze rozporządzenia, maksymalną część środków FRD oraz aktywów funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 64 ust. 3, jaka może zostać ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, niższą niż określona w ust. 1 oraz w ust. 2, uwzględniając potrzebę zapewnienia uzyskania wysokiej stopy zwrotu zaangażowanych środków oraz aktywów, przy zachowaniu bezpieczeństwa zarządzanych środków.”;

19) po art. 65 dodaje się art. 65a w brzmieniu:

„Art. 65a. Fundusz inwestycyjny, o którym mowa w art. 64 ust. 1, niezwłocznie przekazuje do Zarządu i Rady Nadzorczej Zakładu, w odstępach miesięcznych, dane o:

- 1) tym, jaka część aktywów została ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, o których mowa w art. 65 ust. 2, według stanu na ostatni dzień wyceny w danym miesiącu;
- 2) wysokości opłaty, o której mowa w art. 59 ust. 5;
- 3) wynikach działalności inwestycyjnej funduszu inwestycyjnego.”;

20) w art. 73 w ust. 3 uchyla się pkt 8;

21) w art. 74 w ust. 3:

a) uchyla się pkt 2,

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) opracowywanie projektu rocznego planu finansowego FUS oraz przekazywanie go w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem budżetu państwa, po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą Zakładu, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego;”;

c) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) zatwierdzanie projektu rocznego planu finansowego FRD oraz przekazywanie go w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem budżetu państwa, po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą Zakładu, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego;”;

d) pkt 5a otrzymuje brzmienie:

„5a) sporządzanie rocznych sprawozdań z wykonania planów finansowych FUS i przedkładanie ich, po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą Zakładu, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego;”;

e) po pkt 5a dodaje się pkt 5b w brzmieniu:

„5a) zatwierdzanie rocznych sprawozdań z wykonania planów finansowych FRD i przedkładanie ich – po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą Zakładu – ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego;”;

22) w art. 76 w ust. 1 uchyla się pkt 3;”.

Art. 12. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz.1270 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 39, 539, 730 i 752) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) konto ubezpieczonego – konto ubezpieczonego, na którym ewidencjonuje się informacje o zwaloryzowanej wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne, z wyłączeniem składek podlegających zewidencjonowaniu na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, 303, 730 i ...), prowadzone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej „Zakładem”;”;

b) uchyla się pkt 7;

2) w art. 46 ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nie są ubezpieczonymi, w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych albo złożyli wniosek o przekazanie środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...), za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;”;

3) w art. 50 ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nie są ubezpieczonymi, w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych albo złożyli wniosek o przekazanie środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13

października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;”;

4) w art. 50a w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) nie są ubezpieczonymi, w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych albo złożyli wniosek o przekazanie środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;”;

5) w art. 50e ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prawo do emerytury, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem, że pracownik nie jest ubezpieczonym w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych albo złożył wniosek o przekazanie środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.”;

6) w art. 87 po ust. 1b dodaje się ust. 1c–1e w brzmieniu:

„1c. W przypadku ubezpieczonych spełniających warunki określone w ust. 1, oszczędzających na indywidualnym koncie emerytalnym, o którym mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, obliczenie emerytury z Funduszu, przed podwyższeniem, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia również kwotę środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa

w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

1d. Na wniosek Zakładu, w terminie 3 dni roboczych od dnia jego zgłoszenia, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, w który przekształcił się otwarty fundusz emerytalny na podstawie art. 44 ustawy z dnia ... 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne (Dz.U. poz. ..), przekazuje do Zakładu informację o kwocie środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

1e. Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty przekazuje informację, o której mowa w ust. 1d, według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury z Funduszu. Jeżeli do dnia przekazania informacji przez fundusz nastąpiła całkowita lub częściowa wypłata tych środków, o której mowa w art. 34a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, informacja przekazywana przez fundusz obejmuje również kwotę środków wypłaconych na podstawie tego przepisu.”;

7) w art. 108 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Złożenie przez ubezpieczonego w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, o której mowa w art. 24 lub art. 24a, oznacza jednocześnie złożenie wniosku o ponowne ustalenie wysokości okresowej emerytury kapitałowej w trybie art. 25 tej ustawy.”;

8) art. 116a otrzymuje brzmienie:

„Art. 116a. Złożenie przez ubezpieczonego w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 24 ust. 1, oznacza jednocześnie złożenie wniosku o ustalenie okresowej emerytury kapitałowej, o której mowa w tej ustawie.”;

9) w art.183 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie jest ubezpieczonym w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych albo złożyła wniosek o przekazanie środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2009, wynosi:”;

10) w art. 184 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem, że ubezpieczony nie jest ubezpieczonym w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych albo złożył wniosek o przekazanie środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

3. Przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury ubezpieczonego, który złożył wniosek o przekazanie środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o którym mowa w ust. 2, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, składki na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowane na jego koncie w Zakładzie zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym $19,52/12,22$, stanowiącym stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości zewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego w Zakładzie.”;

11) w art. 194e ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury złożył ubezpieczony w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, przepis art. 108 ust. 2a stosuje się odpowiednio.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, 55, 60 i 125) w art. 100 § 6a otrzymuje brzmienie:

„§ 6a. Jeżeli zbieg praw, o którym mowa w § 6, dotyczy sędziego przechodzącego lub przeniesionego w stan spoczynku zgodnie z § 2, który jest oszczędzającym na indywidualnym koncie emerytalnym, o którym mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...) środki zgromadzone na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 tej ustawy, instytucja finansowa, o której mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, przekazuje, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 207) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Celem nadzoru jest ochrona interesów osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych programów emerytalnych lub osób przez nie uposażonych.”;

2) w art. 14 w ust. 1 uchyla się pkt 2.

Art. 15. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 r. poz. 2174, z późn. zm.⁵⁾) w art. 43 w ust. 1 w pkt 41 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 42 w brzmieniu:

„42) usługi przechowywania i zarządzania aktywami Funduszu Rezerwy Demograficznej, o którym mowa w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776 oraz z 2018 r. poz. 2215) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 1 i 1a otrzymują brzmienie:

„1) IKE – wyodrębniony zapis w rejestrze uczestników funduszu inwestycyjnego, wyodrębniony rachunek papierów wartościowych lub inny rachunek, na którym zapisywane są instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi oraz rachunek pieniężny służący do obsługi takich rachunków w podmiocie prowadzącym działalność maklerską, lub wyodrębniony rachunek w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym, wyodrębniony rachunek bankowy w banku, prowadzone na zasadach określonych ustawą, a w zakresie w niej nieuregulowanym – na zasadach określonych w przepisach właściwych dla tych rachunków i rejestrów;

1a) IKZE – wyodrębniony zapis w rejestrze uczestników funduszu inwestycyjnego, wyodrębniony rachunek papierów wartościowych lub inny rachunek, na którym zapisywane są instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi oraz rachunek pieniężny służący do obsługi takich rachunków w podmiocie prowadzącym działalność maklerską, lub wyodrębniony rachunek w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym, wyodrębniony rachunek bankowy w banku, prowadzone na zasadach określonych ustawą, a w zakresie w niej nieuregulowanym – na zasadach określonych w przepisach właściwych dla tych rachunków i rejestrów;”.

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2193, 2215, 2244, 2354, 2392 i 2433 oraz z 2019 r. poz. 675.

- b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) środki – środki pieniężne, jednostki ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, papiery wartościowe oraz niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c i d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2286 oraz z 2019 r. poz. 730 i 875), zapisane na IKE lub IKZE;”
- c) uchyla się pkt 9a,
- d) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) instytucja finansowa – fundusz inwestycyjny, podmiot prowadzący działalność maklerską, zakład ubezpieczeń, bank, prowadzące IKE lub IKZE;”
- e) w pkt 14 dodaje się lit. h i i w brzmieniu:
  - „h) odkupieniu jednostek uczestnictwa w subfunduszu emerytalnym, o którym mowa w art. 26c pkt 1, wydzielonym w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych i nabyciu jednostek uczestnictwa subfunduszu emerytalnego, o którym mowa w art. 26c pkt 1, wydzielonego w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, za środki pieniężne uzyskane z tego odkupienia jednostek uczestnictwa,
  - i) odkupieniu jednostek uczestnictwa w subfunduszu przedemerytalnym, o którym mowa w art. 26c pkt 2, wydzielonym w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych i nabyciu jednostek uczestnictwa subfunduszu przedemerytalnego, o którym mowa w art. 26c pkt 2, wydzielonego w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, za środki pieniężne uzyskane z tego odkupienia jednostek uczestnictwa;”
- f) po pkt 18 dodaje się pkt 18a w brzmieniu:

„18a) umowa o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE – pisemna umowa zawarta przez oszczędzającego na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a,

z funduszem inwestycyjnym, którego jest uczestnikiem, w celu gromadzenia oszczędności;”;

2) w art. 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoba fizyczna składa przed zawarciem umowy o prowadzenie IKE oświadczenie, że:

- 1) nie gromadzi środków na IKE, innym niż IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, prowadzonym przez inną instytucję finansową, z zastrzeżeniem art. 23, oraz że w danym roku kalendarzowym nie dokonała wypłaty transferowej z uprzednio posiadanego IKE do programu emerytalnego albo
- 2) posiada IKE, inne niż IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, prowadzone przez inną instytucję finansową, podając równocześnie nazwę tej instytucji.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przed zawarciem umowy o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE oszczędzający składa oświadczenie, że nie gromadzi środków na IKE, innym niż IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, w więcej niż jednej instytucji finansowej.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przed złożeniem oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 lub ust. 1a, instytucja finansowa odbierająca takie oświadczenie jest obowiązana pouczyć oszczędzającego, że w przypadku podania nieprawdy lub zatajenia prawdy podlega on odpowiedzialności przewidzianej w art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 i 2077 oraz z 2019 r. poz. 730, 858 i 870). W oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1 lub ust. 1a, oszczędzający potwierdza, że został pouczony o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”;

3) w art. 8 w ust. 1 uchyla się pkt 1a;

4) w art. 9:

a) w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) koszty i opłaty obciążające oszczędzającego w związku z prowadzeniem IKE lub IKZE, z zastrzeżeniem art. 11a oraz w zakresie nieuregulowanym przepisami, o których mowa w art. 12;”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Umowa o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE określa w szczególności informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2–8;”;

5) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W umowie o prowadzenie IKE lub IKZE oraz w umowie o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE oszczędzający może wskazać jedną lub więcej osób, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na IKE lub IKZE w przypadku jego śmierci.”;

6) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. Z aktywów subfunduszu emerytalnego, o którym mowa w art. 26c pkt 1, może być pokrywane wynagrodzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych w wysokości nie wyższej niż 0,45% wartości aktywów subfunduszu w skali roku.

2. Z aktywów subfunduszu przedemerytalnego, o którym mowa w art. 26c pkt 2, może być pokrywane wynagrodzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych w wysokości nie wyższej niż 0,2% wartości aktywów subfunduszu w skali roku.

3. Ograniczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, nie mają zastosowania do:

- 1) prowizji i opłat na rzecz firm inwestycyjnych i banków, z których subfundusze korzystają zawierając transakcje;
- 2) prowizji i opłat związanych z umowami i transakcjami subfunduszu;
- 3) kosztów różnic kursowych związanych z przeprowadzanymi transakcjami subfunduszu;
- 4) prowizji i opłat związanych z przechowywaniem aktywów subfunduszu, prowizji i opłat bankowych, w tym z tytułu realizacji przelewów;
- 5) prowizji i opłat na rzecz instytucji depozytowych i rozliczeniowych;
- 6) wynagrodzenia depozytariusza funduszu inwestycyjnego;
- 7) podatków i opłat, w tym opłat za zezwolenia, notarialne oraz rejestracyjne, jeżeli obowiązek ich poniesienia wynika z przepisów prawa;
- 8) kosztów likwidacji subfunduszu.”;

7) w art. 12 uchyla się pkt 1a;

8) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. Przepisów art. 14 nie stosuje się do IKE, o którym mowa w rozdziale 3a.”;

9) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Środki zgromadzone na IKE lub IKZE, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2, mogą być obciążone zastawem. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z IKE jest traktowane jako częściowy zwrot albo zwrot. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z IKZE jest traktowane jako zwrot.”;

10) w art. 17:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Instytucja finansowa prowadząca IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, przekazuje organowi nadzoru, dane i informacje dotyczące struktury swoich aktywów:

- 1) w odstępach miesięcznych - dane o tym, jaka część aktywów została ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, według stanu na ostatni dzień wyceny w danym miesiącu;
- 2) w odstępach półrocznych - dane o tym, jaka wartość i jaka część aktywów była ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, podając informację o emitencji poszczególnych papierów wartościowych, według stanu na ostatni dzień wyceny przypadający w ostatnim miesiącu każdego okresu półrocznego, z zastrzeżeniem, że dane z okresu półrocznego dotyczyć mogą wyłącznie lokat stanowiących co najmniej 1% wartości aktywów;
- 3) w terminie do dnia 31 stycznia danego roku kalendarzowego - pełną informację o strukturze aktywów, z uwzględnieniem także lokat stanowiących mniej niż 1% wartości aktywów, jest udostępniana według stanu na koniec poprzedniego roku kalendarzowego.”,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Organ nadzoru jest obowiązany do sporządzenia i przekazania ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego oraz ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych półrocznej i rocznej informacji zbiorczej o IKE lub IKZE prowadzonych przez nadzorowane instytucje finansowe, w terminie do dnia 31 sierpnia za ostatnie półrocze i do ostatniego dnia lutego za rok poprzedni.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz tryb ich przekazywania, kierując się koniecznością dostarczenia ministrowi właściwemu do spraw

zabezpieczenia społecznego oraz ministrowi do spraw instytucji finansowych informacji niezbędnych do wykonywania zadań związanych z rozwojem dobrowolnych form oszczędzania, uzupełniających dochody emerytalne z powszechnego systemu emerytalnego;

- 2) termin i sposób przekazywania danych i informacji, o których mowa w ust. 1a, uwzględniając wymogi kompletności i rzetelności udostępnianej i przekazywanej informacji.”;
- 11) w art. 19 uchyla się pkt 1a;
- 12) w art. 21 w ust. 2 po pkt 5b dodaje się pkt 5c w brzmieniu:
„5c) o aktualnej wartości środków, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2;”;
- 13) po rozdziale 3 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

„Rozdział 3a

IKE w funduszach inwestycyjnych utworzonych w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne

Art. 26a. Oszczędzający na IKE, o którym mowa w niniejszym rozdziale, staje się oszczędzającym bez konieczności zawierania umowy o prowadzenie IKE, o której mowa w art. 9.

Art. 26b. 1. Oszczędzający może dokonywać wpłat na IKE, o którym mowa w niniejszym rozdziale, po zawarciu umowy o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE.

2. Na podstawie umowy o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE oszczędzający może nabywać jednostki uczestnictwa dowolnego funduszu inwestycyjnego prowadzonego w ramach towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzającego specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w art. 44 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne (Dz. U. poz. ...).

3. Fundusz inwestycyjny wydaje oszczędzającemu na IKE, o którym mowa w niniejszym rozdziale, potwierdzenie zawarcia umowy o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE, zwane dalej „potwierdzeniem zawarcia umowy o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE”.

4. Potwierdzenie zawarcia umowy o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE powinno zawierać dane osobowe oszczędzającego, nazwę funduszu inwestycyjnego, z którym oszczędzający zawarł umowę oraz numer rachunku, na który należy dokonać wypłaty transferowej.

Art. 26c. Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty powstały na podstawie art. 44 ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne prowadzi działalność jako fundusz inwestycyjny z wydzielonymi subfunduszami w szczególności:

- 1) z subfunduszem emerytalnym, o którym mowa w art. 44 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia ... o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne, zwanym dalej „subfunduszem emerytalnym”;
- 2) z subfunduszem przedemerytalnym.

Art. 26d. W subfunduszu emerytalnym wyodrębnia się środki przez określenie w statucie specjalistycznego funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 26c, kategorii jednostek uczestnictwa:

- 1) powstałych w związku z przekształceniem otwartego funduszu emerytalnego w subfundusz emerytalny wydzielony w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym;
- 2) zbywanych przez fundusz osobom, które zawarły umowę o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE.

Art. 26e. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 246 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3-10 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, nie ulega rozwiązaniu do dnia zakończenia połączenia subfunduszu emerytalnego oraz subfunduszu przedemerytalnego, wydzielonych w tym funduszu odpowiednio z subfunduszem emerytalnym, wskazanym przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „Komisją”, w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 7, oraz subfunduszem przedemerytalnym, wydzielonymi w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 246 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, jeżeli w terminie, o którym mowa w art. 68 ust. 2 tej ustawy, inne towarzystwo nie przejmie zarządzania specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w art. 26c, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty nie ulega rozwiązaniu do dnia zakończenia połączenia subfunduszu emerytalnego oraz subfunduszu przedemerytalnego, wydzielonych w tym funduszu odpowiednio z subfunduszem emerytalnym, wskazanym przez Komisję w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 8, oraz subfunduszem przedemerytalnym, wydzielonymi w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych.

3. W przypadkach, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się przepisów art. 246 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

4. Komisja wskazuje subfundusz emerytalny, którego stopa zwrotu jest najwyższa za okres ostatnich 5 lat kończący się w ostatnim dniu kwartału poprzedzającym dzień wystąpienia przesłanki rozwiązania funduszu, o której mowa w art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, wydzielony w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, zarządzanym przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych. W przypadku, gdy okres funkcjonowania subfunduszu emerytalnego jest krótszy niż 5 lat, stopa zwrotu jest ustalana za okres od początku funkcjonowania subfunduszu emerytalnego.

5. Na żądanie Komisji, specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, w terminie określonym w żądaniu, obliczają stopę zwrotu, subfunduszu emerytalnego, wydzielonego w tych funduszach, za okres, o którym mowa w ust. 4, w celu umożliwienia Komisji wskazania subfunduszu emerytalnego w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 8.

6. Wskazany przez Komisję subfundusz emerytalny jest subfunduszem przejmującym.

7. Subfundusz przedemerytalny wydzielony w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, w którym został wydzielony subfundusz emerytalny, wskazany przez Komisję, jest subfunduszem przejmującym.

8. Komisja wskazuje subfundusz emerytalny, o którym mowa w ust. 4, w powiadomieniu kierowanym do:

- 1) towarzystwa zarządzającego specjalistycznym funduszem inwestycyjnym funduszem otwartym, w którym wystąpiła przesłanka rozwiązania funduszu, o której mowa w art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi;
- 2) towarzystwa zarządzającego specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym, w którym wydzielono subfundusz emerytalny, o którym mowa w ust. 4.

9. Towarzystwo, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, występuje z wnioskiem, o którym mowa w art. 208m ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi:

- 1) o udzielenie zgody na połączenie subfunduszu emerytalnego z subfunduszem emerytalnym, wskazanym przez Komisję w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 7,
- 2) o udzielenie zgody na połączenie subfunduszu przedemerytalnego z subfunduszem przedemerytalnym, wydzielonym w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, w którym został wydzielony subfundusz emerytalny, wskazany przez Komisję w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 7

– w terminie 7 dni, od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 7.

10. Do połączenia:

- 1) subfunduszu emerytalnego wydzielonego w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 lub 2, z subfunduszem emerytalnym wydzielonym w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, oraz
- 2) subfunduszu przedemerytalnego wydzielonego w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 lub 2, z subfunduszem przedemerytalnym wydzielonym w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

– stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi o połączeniu krajowym, z wyłączeniem przepisów art. 202 ust. 1 pkt 2 lit. a, ust. 2 pkt 2, art. 208i ust. 1 pkt 3 i 4,

ust. 2-4, art. 208j, art. 208k, art. 208n ust. 4, art. 208o, art. 208s oraz art. 208 ust. 1 pkt 2 i ust. 2-3.

Art. 26f. 1. Środki zgromadzone na IKE, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2, są przekazywane przez fundusz inwestycyjny, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa w przypadku, gdy:

- 1) właściwy organ emerytalny zawiadomi o ustaleniu oszczędzającemu prawa do emerytury:
  - a) obliczonej na podstawie art. 15 lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 289, 730 i ...) lub
  - b) obliczonej na podstawie art. 15, art. 15e lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 288, 730 i ...);
- 2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomi o ustaleniu oszczędzającemu prawa do emerytury na podstawie art. 46–50a, art. 50e lub art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 39, 539, 730, 752 i ...) oraz o obliczeniu wysokości emerytury na podstawie art. 183 tej ustawy;
- 3) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zawiadomi o wyborze przez oszczędzającego renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy albo renty rodzinnej z ubezpieczenia na podstawie art. 33 ust. 2b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2019 r. poz. 299, 303 i ...);
- 4) Minister Sprawiedliwości zawiadomi o przejściu w stan spoczynku z prawem do uposażenia, o którym mowa w art. 100 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, 55, 60, 125 i ...), sędziego będącego oszczędzającym.

1a. Przekazanie środków, o których mowa w ust. 1, następuje przez przekazanie przez fundusz inwestycyjny kwot z odkupienia jednostek uczestnictwa subfunduszu emerytalnego, o których mowa w art. 26d pkt 1, oraz subfunduszu przedemerytalnego, uczestnika funduszu, będącego oszczędzającym, w rozumieniu przepisów, o których mowa w ust. 1.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, fundusz inwestycyjny oraz towarzystwo funduszy inwestycyjnych nim zarządzające nie pobiera opłaty manipulacyjnej.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, termin i tryb dokonywania zwrotu w przypadkach, o których mowa w ust. 1, uwzględniając zasady współdziałania funduszy inwestycyjnych, organów emerytalnych i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przy dokonywaniu rozliczeń.

Art. 26g. 1. Począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym oszczędzający osiągnie wiek o 5 lat niższy od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, każdego miesiąca, jednostki uczestnictwa subfunduszu, o którym mowa w art. 26c pkt 1, które zostały zgromadzone przez oszczędzającego na IKE, o którym mowa w niniejszym rozdziale, w liczbie stanowiącej iloraz liczby jednostek uczestnictwa kategorii jednostek uczestnictwa, o których mowa w art. 26d pkt 1, i wyrażonej w miesiącach różnicy między wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a wiekiem oszczędzającego, ulegają zamianie na jednostki uczestnictwa subfunduszu przedemerytalnego.

2. Co najmniej 70% aktywów subfunduszu przedemerytalnego jest lokowane wyłącznie w następujących kategoriach lokat:

- 1) obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych, emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;
- 2) obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych, emitowanych przez rządy lub banki centralne państw, o których mowa w art. 26h ust. 1;
- 3) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;

- 4) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez rządy lub banki centralne państw, o których mowa w art. 26h ust. 1;
- 5) depozytach bankowych w walucie polskiej w bankach lub instytucjach kredytowych, mających siedzibę i prowadzących działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach, o których mowa w art. 26h ust. 1;
- 6) depozytach denominowanych w walutach państw, o których mowa w art. 26h ust. 1, w bankach lub instytucjach kredytowych, mających siedzibę i prowadzących działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach, o których mowa w art. 26h ust. 1, z tym że nabywanie waluty może nastąpić wyłącznie w celu rozliczenia bieżących zobowiązań funduszu wynikających z nabywania lub zbywania lokat w ramach prowadzonej polityki inwestycyjnej funduszu;
- 7) listach zastawnych;
- 8) dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez instytucję kredytową, mającą siedzibę na terytorium państw, o których mowa w art. 26h ust. 1, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych;
- 9) obligacjach emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2014, 2244 oraz z 2019 r. poz. 730);
- 10) obligacjach innych niż wymienione w pkt 9, bankowych papierach wartościowych lub listach zastawnych, emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Art. 26h. 1. Aktywa subfunduszu emerytalnego oraz aktywa subfunduszu przedemerytalnego, wydzielonych w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w art. 26c, mogą być lokowane w aktywach

denominowanych w złotych lub w walutach państw będących członkami Unii Europejskiej lub stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

2. Łączna wartość lokat subfunduszu emerytalnego oraz łączna wartość lokat subfunduszu przedemerytalnego wydzielonych w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w art. 26c, w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa nie może przekroczyć 30% wartości aktywów tych subfunduszy.

Art. 26i. 1. W przypadku gdy oszczędzający na IKE, o którym mowa w niniejszym rozdziale, posiada również inne IKE prowadzone przez ten sam specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty może wystąpić do tej instytucji o przeniesienie środków zgromadzonych na IKE na jego IKE, o którym mowa w niniejszym rozdziale.

2. Instytucja finansowa, o której mowa w ust. 1, dokonuje przeniesienia środków zgromadzonych na IKE w terminie 14 dni od dnia złożenia dyspozycji, o której mowa w ust. 1.

3. Przeniesione środki z IKE stanowią środki, o których mowa w art. 26d pkt 2.

4. Po dokonaniu przeniesienia środków, o którym mowa w ust. 1, oszczędzający na IKE staje się wyłącznie oszczędzającym na IKE, o którym mowa w niniejszym rozdziale.”;

14) uchyla się rozdział 6a;

15) w art. 34:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wypłata środków zgromadzonych na IKE oraz zgromadzonych na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, środków, o których mowa w art. 26d pkt 2, następuje wyłącznie:”;

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Wypłata środków zgromadzonych na IKE, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2, następuje wyłącznie:

1) na wniosek oszczędzającego, po osiągnięciu przez niego 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn;

2) w przypadku śmierci oszczędzającego - na wniosek osoby uprawnionej.”;

16) po art. 34a dodaje się art. 34b – 34d w brzmieniu:

„Art. 34b. 1. Jeżeli w chwili śmierci oszczędzający na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, pozostawał w związku małżeńskim, specjalistyczny fundusz

inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, dokonuje wypłaty transferowej połowy środków, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2, na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, małżonka zmarłego w zakresie, w jakim środki te stanowiły przedmiot małżeńskiej wspólności majątkowej.

2. Wypłata transferowa jest dokonywana nie wcześniej niż w terminie 1 miesiąca, po przedstawieniu przez małżonka zmarłego odpisu aktu zgonu oraz odpisu aktu małżeństwa.

3. Jeżeli małżonek zmarłego nie posiada IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, i w terminie 2 miesięcy od dnia przedstawienia dokumentów, o których mowa w ust. 2, nie wskaże IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, do którego należał zmarły współmałżonek, niezwłocznie otworzy IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, na nazwisko uprawnionego małżonka i przekaze na to IKE, w ramach wypłaty transferowej, przypadające temu małżonkowi środki, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2. Z chwilą otwarcia IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, uprawniony małżonek staje się oszczędzającym na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a. Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, niezwłocznie potwierdza na piśmie warunki uczestnictwa uprawnionego małżonka.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, informuje uprawnionego małżonka o prawie do złożenia pisemnej dyspozycji, o której mowa w art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

Art. 34c. 1. Środki, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2, zgromadzone przez zmarłego na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, które nie zostaną wykorzystane zgodnie z art. 34b, są przekazywane osobom wskazanym przez zmarłego, zgodnie z art. 11 ust. 1, a w przypadku ich braku wchodzi w skład spadku.

2. Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, dokonuje wypłaty środków należnych osobie wskazanej przez zmarłego w terminie 3 miesięcy, nie wcześniej jednak niż w terminie 1 miesiąca, od dnia przedstawienia funduszowi urzędowego dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby uprawnionej, z tym że wypłata środków przypadających małżonkowi zmarłego może być przekazana

na jego żądanie na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a. W tym ostatnim przypadku do wypłaty transferowej środków przypadających małżonkowi zmarłego stosuje się odpowiednio art. 34b ust. 3.

3. Wypłata dokonywana bezpośrednio na rzecz osoby wskazanej przez zmarłego następuje w formie wypłaty jednorazowej lub w formie wypłaty w ratach płatnych przez okres nie dłuższy niż 2 lata, zgodnie z pisemną dyspozycją osoby uprawnionej.

4. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do spadkobierców, którzy dodatkowo obowiązani są przedłożyć funduszowi prawomocne stwierdzenie nabycia spadku.

Art. 34d. 1. Jeżeli małżeństwo oszczędzającego na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, uległo rozwiązaniu przez rozwód lub zostało unieważnione, środki, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2, przypadające byłemu współmałżonkowi w wyniku podziału majątku wspólnego małżonków, są przekazywane w ramach wypłaty transferowej na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, byłego współmałżonka.

2. Wypłata transferowa jest dokonywana przez specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, w terminie 30 dni, po przedstawieniu temu funduszowi dowodu, że środki, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2, przypadły byłemu współmałżonkowi.

3. Jeżeli uprawniony były współmałżonek nie posiada IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, i w terminie 2 miesięcy od dnia przedstawienia dowodu, o którym mowa w ust. 2, nie wskaże IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, do którego należy drugi z byłych współmałżonków, niezwłocznie otworzy IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, na nazwisko uprawnionego byłego współmałżonka i przekaże na to IKE, w ramach wypłaty transferowej, przypadające temu współmałżonkowi środki, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2. Z chwilą otwarcia IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, uprawniony były współmałżonek staje się oszczędzającym na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a. Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, niezwłocznie potwierdza na piśmie warunki uczestnictwa uprawnionego współmałżonka.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, informuje uprawnionego byłego współmałżonka o prawie do złożenia pisemnej dyspozycji, o której mowa w art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy

z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio w przypadku ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa oszczędzającego na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, albo umownego wyłączenia lub ograniczenia wspólności ustawowej między oszczędzającym na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, a jego współmałżonkiem.

6. Osoby, które mają prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie odrębnych przepisów, a którym specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, otworzył, na podstawie ust. 3 IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, nie tracą prawa do wcześniejszej emerytury.

7. W przypadkach, o którym mowa w art. 26f ust. 1, nie stosuje się ust. 6.

8. Osoby, którym na podstawie ust. 3, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 26c, otworzył IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, mają prawo do wypłaty środków, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, w razie:

- 1) złożenia wniosku wraz z decyzją przyznającą emeryturę, zaopatrzenie emerytalne, emeryturę dla rolników lub uposażenie w stanie spoczynku;
- 2) nienabycia prawa do emerytury, o ile ukończyły 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn.”;

17) w art. 35 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Przepisów ust. 1-5 nie stosuje się do środków, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2.”;

18) po art. 35 dodaje się art. 35a w brzmieniu:

„Art. 35a. 1. Uczestnik specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, o którym mowa w art. 26c, może złożyć temu funduszowi pisemną dyspozycję wypłaty transferowej wszystkich środków zgromadzonych na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, tego uczestnika do innego specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami, o którym mowa w art. 26c, zarządzanego przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych.

2. W przypadku złożenia dyspozycji, o której mowa w ust. 1, dotychczasowy fundusz:

- 1) zawiadamia fundusz wskazany przez uczestnika w dyspozycji o jej złożeniu,

- 2) w terminie 7 dni, pod warunkiem że nie zachodzą przesłanki do zawieszenia odkupywania jednostek uczestnictwa określonych w przepisach dotyczących funduszy inwestycyjnych, dokonuje wypłaty transferowej do funduszu wskazanego przez uczestnika w dyspozycji, środków zgromadzonych na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, w taki sposób, że:
- a) przekazuje środki pieniężne z odkupienia jednostek uczestnictwa uczestnika związanych z subfunduszem emerytalnym na nabycie jednostek uczestnictwa związanych z subfunduszem emerytalnym wydzielonym w funduszu wskazanym w dyspozycji, o której mowa w ust. 1, przy czym
    - środki pieniężne z odkupienia jednostek uczestnictwa, kategorii o której mowa w art. 26d pkt 1, przekazuje na nabycie jednostek uczestnictwa kategorii, o której mowa w art. 26d pkt 1,
    - środki pieniężne z odkupienia jednostek uczestnictwa kategorii, o której mowa w art. 26d pkt 2, przekazuje na nabycie jednostek uczestnictwa kategorii, o której mowa w art. 26d pkt 2,
  - b) przekazuje środki pieniężne z odkupienia jednostek uczestnictwa uczestnika związanych z subfunduszem przedemerytalnym na nabycie jednostek uczestnictwa związanych z subfunduszem przedemerytalnym wydzielonym w funduszu wskazanym w dyspozycji, o której mowa w ust. 1.”;
- 19) w art. 37:
- a) ust. 1 i 1a otrzymują brzmienie:
    - „1. Zwrot środków zgromadzonych na IKE lub IKZE, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2, następuje w razie wypowiedzenia umowy o prowadzenie IKE lub IKZE przez którąkolwiek ze stron, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej, z zastrzeżeniem ust. 1b.
    - 1a. Oszczędzający może wystąpić z wnioskiem o częściowy zwrot pod warunkiem, że środki te pochodziły z wpłat na IKE lub są to środki, o których mowa w art. 26d pkt 2.”,
  - b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:
    - „1b. Zwrot środków z IKE, o których mowa w art. 26d pkt 2, następuje w razie wypowiedzenia umowy o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE przez

którákolwiek ze stron, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355, 2215, 2243 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 730 i 875) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 113 po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Uczestnikami subfunduszu emerytalnego oraz subfunduszu przedemerytalnego, wydzielonych w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w art. 26c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...) mogą być wyłącznie:

- 1) osoby, które w dniu przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego w subfundusz emerytalny wydzielony w tym specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, były członkami tego otwartego funduszu emerytalnego, z zastrzeżeniem przepisów działu VIII o łączeniu funduszy inwestycyjnych, oraz art. 35a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego;
- 2) osoby uprawnione, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego;
- 3) współmałżonek lub były współmałżonek uczestnika, w przypadkach o których mowa art. 34b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego,
- 4) osoby wskazane przez byłego współmałżonka uczestnika w pisemnej dyspozycji, o której mowa w art. 111 ust. 1 pkt 2, w przypadku, o którym mowa w art. 34b ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.”;

2) w art. 162 w ust. 1:

a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) jednostki uczestnictwa subfunduszu mogą być zamieniane na jednostki uczestnictwa innych subfunduszy funduszu, na zasadach określonych w statucie, z zastrzeżeniem pkt 7 i 7a;”.

- b) w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7a w brzmieniu:
„7a) jednostki uczestnictwa subfunduszu emerytalnego oraz subfunduszu przedemerytalnego wydzielonych w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w art. 26c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, nie mogą być zamieniane na jednostki uczestnictwa innych subfunduszy, z zastrzeżeniem art. 26g ust. 1 tej ustawy.” ;
- 3) w art. 165 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Statut specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, w którym wydzielono subfundusz emerytalny lub subfundusz przedemerytalny, o którym mowa w art. 26c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, nie może przewidywać likwidacji subfunduszu emerytalnego lub subfunduszu przedemerytalnego.”;
- 4) w art. 202 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:
„5. Subfundusz emerytalny wydzielony w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w art. 26c pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz....) może być połączony wyłącznie z innym subfunduszem emerytalnym, o którym mowa w art. 26c pkt 1 tej ustawy, wydzielonym w innym specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym.
6. Subfundusz przedemerytalny, wydzielony w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w art. 26c pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego może być połączony wyłącznie z innym subfunduszem emerytalnym, o którym mowa w art. 26c pkt 2 tej ustawy, wydzielonym w innym specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym.”;
- 5) w art. 225 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do funduszu inwestycyjnego będącego wybraną instytucją finansową w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 15a ust. 1.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. poz. 1397, z 2007 r. poz. 1369 oraz z 2008 r. poz. 1656) w art. 3 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, jest ubezpieczonym w rozumieniu art. 3 pkt 4b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 926 oraz z 2019 r. poz. ...), warunkiem do uzyskania emerytury górniczej jest złożenie wniosku o przekazanie środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, 303, 730 i ...), oraz środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym, o których mowa w art. 26c, z wyłączeniem środków, o których mowa w art. 26d pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...), za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.”;

Art. 19. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 623) w art. 14 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Subemitentem inwestycyjnym mogą być wyłącznie: firma inwestycyjna, fundusz inwestycyjny, alternatywna spółka inwestycyjna zarządzana przez zarządzającego ASI w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych, prowadzącego działalność na podstawie zezwolenia, bank, zakład ubezpieczeń, polska lub zagraniczna instytucja finansowa mająca siedzibę w państwie należącym do OECD lub w państwie członkowskim lub konsorcjum tych podmiotów. W przypadku konsorcjum za subemitenta inwestycyjnego uważa się również każdy podmiot wchodzący w skład konsorcjum.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 298, 326, 730 i 875) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) nadzór emerytalny, sprawowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1906 i 2215 oraz z 2019 r. poz. ...), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 850), ustawy

z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...), ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 207 oraz z 2019 r. poz. ...) oraz ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...);”;

2) w art. 6 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) określone w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawie – Prawo bankowe, ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawie z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych, ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, ustawie o funduszach inwestycyjnych, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych,”.

Art. 21. W ustawie z dnia 23 stycznia 2008 r. o przenoszeniu praw emerytalnych urzędników Wspólnot Europejskich (Dz. U. poz. 274 oraz z 2011 r. poz. 398 i poz. 1016) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 2 uchyla się pkt 6;

2) w art. 7:

a) uchyla się ust. 1 i 2,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Środki finansowe będące przenoszonym ze Wspólnot ekwiwalentem praw stanowią w całości przychód funduszu emerytalnego FUS.”,

c) w ust. 5 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Do składki będącej przenoszonym ze Wspólnot ekwiwalentem praw, o którym mowa w 3, nie stosuje się;”;

3) w art. 8:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Ekwiwalent praw za okres do końca 1998 r. przeniesiony ze Wspólnot do systemu ubezpieczeń społecznych traktuje się jako składkę na ubezpieczenie społeczne, a okresy, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 7, jako okresy składkowe, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uwzględniane przy ustalaniu prawa do emerytury lub przy ustalaniu kapitału początkowego i obliczaniu ich wysokości.

2. Ekwiwalent praw za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. przeniesiony ze Wspólnot do systemu ubezpieczeń społecznych, powiększa kwotę składek stanowiących podstawę obliczenia emerytury określonej w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a okresy, o których mowa w tym przepisie, traktuje się jako okresy ubezpieczenia, w rozumieniu przepisów tej ustawy.”,

b) uchyla się ust. 4;

4) w art. 9 w ust. 1:

a) w pkt 1 lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) składek należnych na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek, z wyłączeniem składek podlegających zewidencjonowaniu na subkoncie – w przypadku ubezpieczonego urzędnika Wspólnot niebędącego płatnikiem składek,

b) składek wpłaconych na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek, z wyłączeniem składek podlegających zewidencjonowaniu na subkoncie – w przypadku ubezpieczonego urzędnika Wspólnot będącego płatnikiem składek oraz osoby współpracującej z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność”,

b) uchyla się pkt 2;

5) w art. 10 w ust. 3 uchyla się pkt 1;

6) w art. 11 uchyla się ust. 2;

7) w art. 12:

a) w ust. 4:

– uchyla się pkt 2,

– w pkt 3 uchyla się lit. b,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kwotę, o której mowa w ust. 4 pkt 1, określa się na dzień wpływu do instytucji Wspólnot wniosku o przedstawienie warunków przeniesienia.”;

8) uchyla się art. 14;

9) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W terminie 15 dni roboczych od otrzymania akceptacji warunków przeniesienia, Zakład dokonuje przeniesienia ekwiwalentu praw do emerytury z systemu ubezpieczeń społecznych do Wspólnot na rachunek bankowy wskazany przez instytucję Wspólnot.”;

10) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. Przeniesienie do Wspólnot ekwiwalentu praw jest równoznaczne z utratą przez urzędnika Wspólnot prawa do emerytury z funduszu emerytalnego FUS oraz prawa do emerytury z ubezpieczenia społecznego rolników, z wyjątkiem praw nabytych po tym przeniesieniu.”;

11) w art. 24 uchyla się pkt 2.

Art. 22. W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 926) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) rodzaje świadczeń pieniężnych wypłacanych ze środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, 303, 730 i ...), zwanych dalej „emeryturami kapitałowymi””;

2) w art. 3:

a) uchyla się pkt 4a,

b) po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu:

„4b) ubezpieczony – osobę fizyczną dla której Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi subkonto, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z tytułu podlegania przez niego ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym”;

3) użyte w art. 7 w ust. 2, w art. 8, w art. 9 w pkt 1 i 2, w art. 11, w art. 12 w ust. 1 i w art. 17a w ust. 1 i 2, w różnym przypadku, wyrazy „członek otwartego funduszu emerytalnego” zastępuje się użytym w odpowiednim przypadku wyrazem „ubezpieczony”.

Art. 23. W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 592) uchyla się art. 111.

Art. 24. W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924) w art. 14 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Składki na ubezpieczenie emerytalne, zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, zwanym dalej „Zakładem”, w niepełnej wysokości w związku z przekazywaniem części składki do otwartego funduszu emerytalnego lub na subkonto, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22, stanowiącym stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości zaewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego w Zakładzie.”.

Art. 25. W ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. poz. 1089, z 2018 r. poz. 398, 1669, 2193, 2243 oraz z 2019 r. poz. 730) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 9 uchyla się lit. e;
- 2) w art. 128 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. f, funkcje komitetu audytu pełni komitet audytu powołany przez towarzystwo w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi będące organem danego funduszu.”;

- 3) w art. 192 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku jednostek zainteresowania publicznego, którymi są fundusze inwestycyjne otwarte, specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte albo publiczne fundusze inwestycyjne zamknięte, karze administracyjnej nakładanej przez Komisję Nadzoru Finansowego podlegają, będące ich organami, towarzystwa funduszy inwestycyjnych lub działające w imieniu tych towarzystw osoby, o których mowa w ust. 1.”.

Art. 26. W ustawie z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 128) w art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Składki na ubezpieczenie emerytalne, zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, zwanym dalej „Zakładem”, w niepełnej wysokości w związku z przekazywaniem części składki do otwartego funduszu emerytalnego lub na subkonto, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22, stanowiącym stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości zaewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego w Zakładzie.”.

Art. 27. W ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. poz. 398 i 1175 oraz z 2013 r. poz. 1717) w art. 32 uchyla się ust. 1.

Art. 28. W ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2019 r. poz. 134 i 730) w art. 43 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do usług polegających na gromadzeniu środków pieniężnych i ich lokowaniu, z przeznaczeniem na wypłatę uczestnikom pracowniczego funduszu emerytalnego po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 850).”.

Art. 29. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2038, 2215 i 2243 oraz z 2019 r. poz. 875) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) członek funduszu emerytalnego lub osobę uprawnioną w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1906 i 2215 oraz z 2019 r. poz. ...), uczestnika pracowniczego programu emerytalnego lub osobę uprawnioną w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 850), oszczędzającego lub osobę uprawnioną w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, 2018 r. poz.

2215 oraz z 2019 r. poz. ...) oraz uczestnika PPK lub osobę uprawnioną w rozumieniu ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...);”;

- 2) w art. 20 w ust. 1 uchyla się pkt 2.

Art. 30. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 381 i 730) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w ust. 11 uchyla się pkt 3;
2) w art. 53 w ust. 1 uchyla się pkt 3.

Art. 31. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 795) w art. 22 w ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) pracowniczych funduszy emerytalnych i pracowniczych towarzystw emerytalnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1906 i 2215 oraz 2019 r. poz. ...);”.

Art. 32. W ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 1:
a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) fundusz emerytalny – pracowniczy fundusz emerytalny w rozumieniu ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;”;
b) pkt 11 otrzymuje brzmienie:
„11) instytucja finansowa – fundusz inwestycyjny zarządzany przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych, które zostało umieszczone w ewidencji PPK w trybie przepisów rozdziału 10, fundusz emerytalny zarządzany przez pracownicze towarzystwo emerytalne, które zostało umieszczone w ewidencji PPK w trybie przepisów rozdziału 10, lub zakład ubezpieczeń, który został umieszczony w ewidencji PPK w trybie przepisów rozdziału 10;”;
- 2) skreśla się użyte w art. 2 w ust. 1 w pkt 12 w lit. c i w art. 63 w ust. 8 w pkt 1 wyrazy „PTE lub”;
- 3) w art. 2 w ust. 1 uchyla się pkt 25;

- 4) skreśla się użyty w art. 3 w ust. 3, w art. 9 w ust. 1, w art. 12 w ust. 1, w art. 30 w ust. 2 – 4, w art. 37 w ust. 16, w art. 38 w ust. 1, 5 i 6, w art. 43 w pkt 1 i 3, w art. 45 w ust. 1, w art. 46 w ust. 1, w art. 47 w ust. 4 i 6, w art. 49 w ust. 1, 3 – 8 i 12, w art. 50 w ust. 5, w art. 51 w ust. 1, w art. 53, w art. 58 w ust. 3 w pkt 2 – 4, w art. 59 w ust. 1, w art. 60 w ust. 1 – 5 i 8, w art. 61, w art. 62 w ust. 1 i 3, w art. 63 w ust. 1 – 7 i 9 -11, w art. 64 w ust. 1, w art. 67 w ust. 1 i 2, w art. 68 w pkt 1, w art. 71, w art. 77 w ust. 3 w pkt 1 i 5, w art. 79 w ust. 1 – 3, w art. 87 w ust. 18 i 22, w art. 110 w ust. 1 w art. 136 w ust. 1 oraz w art. 138 wyraz „PTE”;
- 5) w art. 43:
- a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) akcjonariuszy towarzystwa funduszy inwestycyjnych – stosuje się odpowiednio do akcjonariuszy pracowniczego towarzystwa emerytalnego albo do akcjonariuszy zakładu ubezpieczeń;”
- b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) członków organów towarzystwa funduszy inwestycyjnych lub osób zatrudnionych w towarzystwie funduszy inwestycyjnych – stosuje się odpowiednio do członków organów pracowniczego towarzystwa emerytalnego lub osób zatrudnionych w pracowniczym towarzystwie emerytalnym albo do członków organów zakładu ubezpieczeń lub osób zatrudnionych w zakładzie ubezpieczeń.”;
- 6) w art. 52:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Wybrana instytucja finansowa przekazuje organowi nadzoru kwartalną informację dotyczącą PPK, a także okresowe sprawozdania oraz bieżące informacje dotyczące swojej działalności i sytuacji finansowej.”
- b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:
- „6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) zakres okresowych sprawozdań oraz bieżących informacji, o których mowa w ust. 1,
  - 2) sposób, formę oraz terminy przekazywania organowi nadzoru okresowych sprawozdań i bieżących informacji, o których mowa w ust. 1

– uwzględniając wymogi kompletności i rzetelności informacji dotyczących funkcjonowania instytucji finansowych oraz konieczność sprawowania nadzoru nad ich działalnością przez organ nadzoru w zakresie zgodności z prawem oraz interesem uczestników PPK.”;

7) w art. 87:

- a) uchyla się ust. 10,
- b) ust. 13–14 otrzymują brzmienie:

„13. W przypadku gdy nie jest możliwe połączenie, o którym mowa w 11, ze względu na to, że pracownicze towarzystwo emerytalne nie zarządza funduszem zdefiniowanej daty spełniającym warunek, o którym mowa w 11, następuje otwarcie likwidacji funduszu, o którym mowa w ust. 9.

14. Jeżeli połączenie funduszu nie będzie możliwe ze względu na odmowę udzielenia zgody przez organ nadzoru na połączenie, o której mowa w 11, otwarcie likwidacji funduszu następuje z dniem, w którym decyzja organu nadzoru o odmowie zgody na połączenie funduszy stała się ostateczna.”;

8) w art. 91:

- a) uchyla się ust. 1,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Fundusz, o którym mowa w ust. 2, jest funduszem przejmowanym.”,

- c) uchyla się ust. 4,
- d) ust. 6–8 otrzymują brzmienie:

„6. Do połączenia, o którym mowa w ust. 2, stosuje się przepisy rozdziału 5a ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych o połączeniu funduszy będących funduszami zdefiniowanej daty, z wyjątkiem art. 78a, z tym że do wniosku, o którym mowa w art. 78c ust. 1 pkt 2 tej ustawy, nie dołącza się zgody organu nadzoru, o której mowa w art. 78b ust. 1 tej ustawy.

7. Do połączenia, o którym mowa w ust. 5, stosuje się przepisy rozdziału 5a ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych o połączeniu funduszy będących funduszami zdefiniowanej daty.

8. Jeżeli połączenie funduszu, o którym mowa w ust. 2 albo 5, nie będzie możliwe z powodu:

- 1) nieosiągnięcia swojej zdefiniowanej daty przez żaden inny pracowniczy fundusz emerytalny będący funduszem zdefiniowanej daty, zarządzany przez

to samo pracownicze towarzystwo emerytalne, które zarządza funduszem, o którym mowa w ust. 2 – w przypadku, o którym mowa w ust. 2,

- 2) nieosiągnięcia swojej zdefiniowanej daty w ciągu 5 lat od dnia wystąpienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 2, przez żaden inny pracowniczy fundusz emerytalny będący funduszem zdefiniowanej daty, zarządzany przez to samo pracownicze towarzystwo emerytalne, które zarządza funduszem, o którym mowa w ust. 5 – w przypadku, o którym mowa w ust. 5

– otwarcie likwidacji funduszu następuje z dniem wystąpienia zdarzenia, o którym mowa odpowiednio w ust. 2.”,

- e) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Jeżeli połączenie funduszu nie będzie możliwe ze względu na odmowę udzielenia zgody przez organ nadzoru na połączenie, o której mowa w ust. 5, otwarcie likwidacji funduszu następuje z dniem, w którym decyzja organu nadzoru o odmowie zgody na połączenie funduszy stała się ostateczna.”;

- 9) tytuł rozdziału 16 otrzymuje brzmienie:

„Przepisy karne i kary pieniężne”;

- 10) w art. 110 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jeżeli wybrana instytucja finansowa nie wykonuje lub nienależycie wykonuje określone w przepisach prawa obowiązki przekazywania informacji organowi nadzoru, PFR lub uczestnikowi PPK, organ nadzoru może nałożyć na towarzystwo funduszy inwestycyjnych, powszechne towarzystwo emerytalne, pracownicze towarzystwo emerytalne, które zarządza tą instytucją, lub na zakład ubezpieczeń będący tą instytucją finansową karę pieniężną w wysokości do 3 000 000 zł.”.

Art. 33. 1. Do dnia 10 stycznia 2020 r. członek otwartego funduszu emerytalnego, z wyłączeniem członków, o których mowa w art. 40 ust. 1, zarejestrowanych w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 5 ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, może złożyć w otwartym funduszu emerytalnym deklarację o przeniesieniu środków zgromadzonych na jego rachunku do Funduszu Rezerwy Demograficznej, którego dysponentem jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. W dniu 31 stycznia 2020 r. otwarty fundusz emerytalny umarza jednostki rozrachunkowe zapisane na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, który złożył deklarację, o której mowa w ust. 1, według wartości jednostki na dzień 30 stycznia 2020 r.

3. W terminie od dnia 31 stycznia 2020 r. do dnia 5 lutego 2020 r. otwarty fundusz emerytalny przekazuje do Funduszu Rezerwy Demograficznej aktywa proporcjonalnie w stosunku do struktury zarządzanego portfela inwestycyjnego o łącznej wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku gdy z wyceny aktywów danej kategorii wynika, że nie jest możliwe ich przekazanie o wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 2, ze względu na niepodzielność składników poszczególnych kategorii aktywów, otwarty fundusz emerytalny przekazuje z danej kategorii aktywów mniej o jeden papier wartościowy powodujący przekroczenie wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 2, a różnicę sumy wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o której mowa w ust. 2, i wartości przekazywanych aktywów, pokrywa środkami pieniężnymi.

5. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ewidencjonuje na dzień 30 stycznia 2020 r. na koncie ubezpieczonego, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 11, wartość środków odpowiadających wartości umorzonych przez otwarty fundusz emerytalny na rachunku ubezpieczonego będącego członkiem otwartego funduszu emerytalnego jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 2.

6. Wartość środków, o których mowa w ust. 5, może być wyższa niż wartość umorzonych jednostek rozrachunkowych, w sytuacji gdy wartość aktywów, o których mowa w ust. 2, wynikająca z ustalonego na dzień 30 stycznia 2020 r. kursu wyceny lub ceny, jest niższa niż wartość tych aktywów ustalona na dzień 15 kwietnia 2019 r., z tym że do porównania wartości aktywów bierze się kurs wyceny lub cenę danych aktywów, ustalanych zgodnie z przepisami dotyczącymi zasad wyceny aktywów funduszy emerytalnych, z zastrzeżeniem, że w powyższym kursie lub cenie nie uwzględnia się wartości odsetek należnych na dzień wyceny. W takim przypadku do wyliczenia wartości środków, o których mowa w ust. 5, bierze się kurs wyceny lub cenę ustalone w sposób określony w zdaniu poprzedzającym na dzień 15 kwietnia 2019 r., powiększone o należne odsetki na dzień 30 stycznia 2020 r.

7. Obliczenia, w sposób określony w ust. 2 i 6, wartości środków odpowiadających wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 2, służącego do obliczenia wartości środków, o których mowa w ust. 5, przypadających na każdego członka otwartego funduszu emerytalnego dokonuje otwarty fundusz emerytalny.

8. Otwarty fundusz emerytalny przekaze aktywa, o których mowa w ust. 3, na wskazany przez Fundusz Rezerwy Demograficznej rachunek bankowy lub rachunki papierów wartościowych, z zastrzeżeniem ust. 9.

9. Aktywa, które nie są zapisane na rachunku papierów wartościowych, otwarty fundusz emerytalny przekaze w formie materialnej na adres wskazany przez Fundusz Rezerwy Demograficznej.

10. Otwarty fundusz emerytalny w dniu 31 stycznia 2020 r. przekazuje do Funduszu Rezerwy Demograficznej, podpisany przez osoby upoważnione, wykaz zawierający specyfikację i wycenę aktywów, o których mowa w ust. 3.

11. W terminie do dnia 21 lutego 2020r. Fundusz Rezerwy Demograficznej wnosi do funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 64 ust. 3, z uwzględnieniem art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 11, tytułem zapisów na jednostki uczestnictwa, aktywa, o których mowa w ust. 3.

12. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy termin, sposób i tryb przekazania przez otwarte fundusze emerytalne do Funduszu Rezerwy Demograficznej aktywów, o których mowa w ust. 3, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i terminowego przekazania aktywów.

13. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór deklaracji, o której mowa w ust. 1, oraz szczegółowy zakres zawartych w niej danych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawności przebiegu procesu składania deklaracji.

Art. 34. Składka, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jest odprowadzana do otwartego funduszu emerytalnego do dnia 20 stycznia 2020 r.

Art. 35. 1. Składka, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nienależnie otrzymana przez otwarty fundusz emerytalny, która została przeniesiona na indywidualne konto emerytalne, o którym mowa w rozdziale 3a ustawy zmienianej w art. 16, jest zwracana przez specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 44 pkt 1, do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Kwotę składki, o której mowa w ust. 1, ustala się przez umorzenie jednostek rozrachunkowych uzyskanych za nienależnie otrzymaną składkę oraz nienależnie otrzymane odsetki określone przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

3. W przypadku dokonania wypłaty transferowej, zgodnie z art. 119, 126 lub 131 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, kwotę składki, o której mowa w ust. 1, ustala się przez umorzenie jednostek rozrachunkowych odpowiadających kwocie uzyskanej z umorzenia jednostek rozrachunkowych odpowiadających kwocie nienależnie otrzymanej składki od otwartego funduszu emerytalnego, który dokonał wypłaty transferowej.

4. Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 44 pkt 1, zwraca kwotę składki:

- 1) ustaloną zgodnie z ust. 2, powiększoną o nominalną wartość opłaty, o której mowa w art. 134 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej, pobranej przez towarzystwo zarządzające otwartym funduszem, albo
- 2) ustaloną zgodnie z ust. 3.

5. W przypadku dokonania wypłaty transferowej specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 44 pkt 1, w który przekształcił się otwarty fundusz emerytalny do którego nienależnie otrzymana składka została wpłacona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwraca pobraną opłatę, o której mowa w art. 134 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

6. Kwotę stanowiącą równowartość opłat, o których mowa w ust. 4 i 5, oraz różnicę pomiędzy nienależnie otrzymaną składką, a sumą kwot, o których mowa w ust. 4 i 5, finansuje towarzystwo funduszy inwestycyjnych zarządzające funduszem inwestycyjnym.

7. Zwrotu nienależnie otrzymanej składki dokonuje się na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

8. Jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazał składkę, o której mowa w ust. 1, wraz z odsetkami za opóźnienie, do odsetek tych stosuje się odpowiednio ust. 1-7 dotyczące składki.

Art. 36. 1. Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 44 pkt 1, w terminie od dnia 15 lipca 2020 r. do dnia 21 lipca 2020 r. przesyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informację o wartości środków odpowiadających wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych obliczonych zgodnie z art. 33 ust. 2.

2. Jeżeli wartość środków odpowiadających wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, obliczonych w sposób określony w art. 33 ust. 6, jest wyższa od wartości tych środków obliczonych zgodnie z art. 33 ust. 2, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty w przesłanej informacji podaje wartość środków obliczonych w sposób, o którym mowa w art. 33 ust. 6.

Art. 37. 1. Do dnia 20 listopada 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest obowiązany zewidencjonować na koncie ubezpieczonego, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 11, informację o wartości środków odpowiadających wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, przekazanej w informacji, o której mowa w art. 36.

2. Do dnia 20 listopada 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 11, część składki na ubezpieczenie emerytalne w wysokości jaka była ewidencjonowana przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu dotychczasowym.

3. Do 21 stycznia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokona korekty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o których mowa w ust. 2, zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 38. 1. Do dnia 20 listopada 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 44 pkt 1, o obowiązku przesłania informacji, o której mowa w art. 36, w przypadku:

- 1) dokonywania podziału w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci osoby, dla której Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi subkonto, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 11, w przypadkach, o których mowa w art. 40e ustawy zmienianej w art. 11;
- 2) przenoszenia praw emerytalnych urzędników Wspólnot Europejskich, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 21.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 44 pkt 1, przesyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia.

Art. 39. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaprzestaje przekazywania do otwartego funduszu emerytalnego informacji o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych w związku z osiągnięciem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego związku, o której mowa w art. 100c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, od dnia 10 stycznia 2020 r.

2. Otwarty fundusz emerytalny zaprzestaje umarzania jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w art. 100c ust. 2 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, od dnia 27 stycznia 2020 r.

3. Otwarty fundusz emerytalny zaprzestaje przekazywania na rachunek wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych części środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w art. 111c ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, od dnia 31 stycznia 2020 r.

Art. 40. 1. W dniu 5 lutego 2020 r. otwarty fundusz emerytalny umarza wszystkie jednostki rozrachunkowe pozostające na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, który do dnia 28 lutego 2021 r. osiągnie wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 12.

2. Otwarty fundusz emerytalny dokonuje umorzenia jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 1, według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień umorzenia.

3. Otwarty fundusz emerytalny w dniu 6 lutego 2020 r. przekaze na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego odpowiadające wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 1.

4. Środki, o których mowa w ust. 3, przekazywane są na fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

5. W terminie, o którym mowa w ust. 3, otwarty fundusz emerytalny przekaze do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informację o kwocie środków odpowiadającej wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o której mowa w ust. 3, oraz o okresach, za które umorzono jednostki, wskazując jako okres umorzenia styczeń 2020 r.

6. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, kwotę środków, o której mowa w ust. 3.

Art. 41. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przesyła ubezpieczonemu informację o stanie konta, o której mowa w art. 50 ustawy zmienianej w art. 11, łącznie za lata 2019 i 2020 w terminie do dnia 20 listopada 2021 r.

Art. 42. 1. Powszechne towarzystwo emerytalne po raz ostatni wycofuje środki zgromadzone na rachunku rezerwowym, o którym mowa w art. 181 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w dniu 3 lutego 2020 r., pod warunkiem że stopa zwrotu funduszu zarządzanego przez to towarzystwo za okres ostatnich 72 miesięcy, kończący się odpowiednio w ostatnim dniu roboczym poprzedzającego miesiąca, obliczana na zasadach określonych w art. 172 tej ustawy, była nie niższa niż wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za ostatnie 72 miesiące, w grudniu 2019 r. w stosunku do grudnia 2013 r.

2. Środki niewycofane przez powszechne towarzystwo emerytalne na skutek niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1, są przekazywane do otwartego funduszu emerytalnego.

3. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 1, jest ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do dnia 10 lutego 2020 r.

4. Rachunek rezerwowy, o którym mowa w art. 181 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zamykany jest w dniu 17 lutego 2020 r.

5. Po raz ostatni wysokość średniej ważonej stopy zwrotu wszystkich otwartych funduszy emerytalnych Komisja Nadzoru Finansowego podaje do publicznej wiadomości do dnia 31 grudnia 2020 r. Średnia ważona stopa zwrotu wszystkich otwartych funduszy emerytalnych obejmuje okres od dnia 31 grudnia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.

6. Środki zgromadzone na rachunku premiovym, do których powszechne towarzystwo emerytalne w styczniu 2020 r. nabyło uprawnienie do wycofania zgodnie z art. 181a zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie art. 182a ust. 3 pkt 1 i 3 tej ustawy w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są przenoszone na rachunek rezerwowy, o którym mowa w art. 181 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w dniu 10 lutego 2020 r.

7. Rachunek premiowy, o którym mowa w art. 182a ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jest zamykany w dniu 10 lutego 2020 r.

Art. 43. 1. Powszechne towarzystwo emerytalne wycofuje przechowywane na rachunku Funduszu Gwarancyjnego środki w dniu 10 lutego stycznia 2020 r. oraz zamyka rachunek Funduszu Gwarancyjnego.

2. Środki wycofane z Funduszu Gwarancyjnego, o których mowa w ust. 1, stanowią przychód powszechnego towarzystwa emerytalnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865).

Art. 44. 1. W dniu 21 lutego 2020 r.:

- 1) otwarty fundusz emerytalny, o którym mowa w art. 8 pkt 5 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przekształca się w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami, o którym mowa w art. 14 ust. 3 pkt 2 oraz w art. 159 ustawy zmienianej w art. 17;
- 2) dobrowolny fundusz emerytalny o którym mowa w art. 8 pkt 3a ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przekształca się w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 14 ust. 3 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 17;
- 3) spółka akcyjna, która jest uprawniona do wykonywania w tym dniu, na podstawie zezwolenia na utworzenie powszechnego towarzystwa emerytalnego, działalności jako powszechne towarzystwo emerytalne, określonej w art. 29 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:
  - a) nabywa uprawnienie do wykonywania działalności określonej w art. 45 ust. 1 i 1a ustawy o zmienianej w art. 17, jako towarzystwo funduszy inwestycyjnych, na zasadach określonych w tej ustawie,
  - b) staje się organem specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami powstałego z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1, zarządzanego przez powszechne towarzystwo emerytalne, w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami,

- c) staje się organem specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego powstałego z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2, zarządzanego przez powszechne towarzystwo emerytalne, w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty;
- 4) wchodzi w życie statut specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami powstałego z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1;
- 5) wchodzi w życie statut specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego powstałego z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2;
- 6) aktywa i zobowiązania otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1, stają się aktywami i zobowiązaniami, subfunduszu emerytalnego, wydzielonego w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym z wydzielonymi subfunduszami powstałemu z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1;
- 7) aktywa i zobowiązania dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2, stają się aktywami i zobowiązaniami specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego powstałego z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2;
- 8) jednostki rozrachunkowe otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1, stają się jednostkami uczestnictwa specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego powstałego z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1, związanymi z subfunduszem emerytalnym, wydzielonym w tym funduszu;
- 9) jednostki rozrachunkowe dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2, stają się jednostkami uczestnictwa specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego powstałego z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2;
- 10) członek otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1, staje się uczestnikiem specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami;

- 11) członek dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2, staje się uczestnikiem specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego powstałego z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2;
- 12) rejestr członków otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1, staje się subrejestrzem uczestników specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego powstałego z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1, wydzielonym w rejestrze uczestników tego funduszu;
- 13) rejestr członków dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2, staje się rejestrem uczestników specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego powstałego z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2;
- 14) specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami powstały z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1, wstępuje w prawa i obowiązki tego funduszu, w tym staje się stroną umów i porozumień zawartych przez ten fundusz;
- 15) specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty powstały z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 2, wstępuje w prawa i obowiązki tego funduszu, w tym staje się stroną umów i porozumień zawartych przez ten fundusz;
- 16) rezerwy otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1, stają się rezerwami subfunduszu emerytalnego, wydzielonego w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym z wydzielonymi subfunduszami powstałemu z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w pkt 1.

2. Udzielone przed dniem, o którym mowa w ust. 1, zezwolenie na utworzenie powszechnego towarzystwa funduszy emerytalnych, o którym mowa w art. 53, ustawy zmienianej w art. 10, które nie zostało cofnięte przed tym dniem, uznaje się za:

- 1) zezwolenie na tworzenie funduszy inwestycyjnych otwartych lub funduszy zagranicznych, zarządzanie nimi, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie zbiorczym portfelem papierów wartościowych, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17;
- 2) zezwolenie na rozszerzenie przedmiotu działalności o tworzenie specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych i funduszy inwestycyjnych zamkniętych, zarządzanie tymi funduszami, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu

jednostek uczestnictwa, a także reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie unijnymi AFI, w tym wprowadzanie ich do obrotu, o którym mowa w art. 45 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 17.

3. Do dnia 17 lutego 2020 r. powszechne towarzystwo emerytalne jest obowiązane sporządzić, w formie aktu notarialnego, oraz ogłosić na swojej stronie internetowej:

- 1) statut specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami, który powstanie z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, którym towarzystwo zarządza;
- 2) statut specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, który powstanie z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego, którym towarzystwo zarządza.

4. Statut specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami powstałego z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, określa zasady tworzenia i funkcjonowania subfunduszu emerytalnego oraz subfunduszu przedemerytalnego, o których mowa w art. 26c ustawy zmienianej w art. 16.

5. Do przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami oraz do przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty nie stosuje się przepisów o utworzeniu funduszu inwestycyjnego oraz przepisów o przekształceniu funduszu inwestycyjnego określonych w ustawie zmienianej w art. 17.

6. Udzielone przed dniem, o którym mowa w ust. 1, zezwolenie na utworzenie otwartego funduszu emerytalnego lub dobrowolnego funduszu emerytalnego uznaje się za zezwolenie na utworzenie specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, o którym mowa w art. 23 ustawy o zmienianej w art. 17.

7. W terminie do dnia 6 marca 2020 r. towarzystwo funduszy inwestycyjnych, jest obowiązane złożyć do sądu rejestrowego:

- 1) prowadzącego rejestr funduszy inwestycyjnych – wniosek o wpisanie do tego rejestru:
  - a) specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami, powstałego z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami, zarządzanego przez towarzystwo,

- b) specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, powstałego z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, zarządzanego przez towarzystwo;
- 2) prowadzącego rejestr funduszy emerytalnych – wniosek o wykreślenie z tego rejestru:
- a) otwartego funduszu emerytalnego, który został przekształcony w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami,
  - b) dobrowolnego funduszu emerytalnego, który został przekształcony w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty.

Art. 45. 1. Towarzystwo funduszy inwestycyjnych obowiązane jest do dnia 21 kwietnia 2020 r., w drodze zawartej z depozytariuszem pisemnej umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza funduszu inwestycyjnego, ustanowić jednego depozytariusza każdego specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego powstałego z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami oraz specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego powstałego z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty.

2. W przypadku gdy do dnia, o którym mowa w ust. 1, towarzystwo funduszy inwestycyjnych nie zawrze z depozytariuszem umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza funduszu inwestycyjnego jest obowiązane do połączenia subfunduszu emerytalnego wydzielonego w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez towarzystwo z subfunduszem emerytalnym wydzielonym w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, zarządzanym przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, wskazanym przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „Komisją”.

3. Komisja wskazuje subfundusz emerytalny, wydzielony w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w art. 44 ust. 1 pkt 1, powstałym z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, który osiągnął najwyższą stopę zwrotu za ostatnie 36 miesięcy, o której mowa w art. 42 ust. 5, w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, zarządzany przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych, które w drodze umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza funduszu inwestycyjnego ustanowiło depozytariusza tego funduszu.

4. Subfundusz emerytalny jest subfunduszem przejmującym.

5. Komisja wskazuje subfundusz emerytalny, o którym mowa w ust. 3, w powiadomieniu kierowanym do:

- 1) towarzystwa zarządzającego specjalistycznym funduszem inwestycyjnym funduszem otwartym, które nie zawarło umowy z depozytariuszem o wykonywanie funkcji depozytariusza funduszu inwestycyjnego;
- 2) towarzystwa zarządzającego specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym, w którym wydzielono subfundusz emerytalny, o którym mowa w ust. 3.

6. Towarzystwo, o którym mowa w ust. 1, występuje z wnioskiem, o którym mowa w art. 208m ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17, w terminie 7 dni, od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 5.

7. Do połączenia subfunduszy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 17 o połączeniu krajowym, z wyłączeniem przepisów art. 202 ust. 1 pkt 2 lit. a, ust. 2 pkt 2, art. 208i ust. 1 pkt 3 i 4, ust. 2-4, art. 208j, art. 208k, art. 208n ust. 4, art. 208o, art. 208s oraz art. 208 ust. 1 pkt 2 i ust. 2-3.

8. Towarzystwo funduszy inwestycyjnych informuje Komisję Nadzoru Finansowego, w dniu 22 kwietnia 2020 r.:

- 1) o wartości aktywów netto subfunduszu emerytalnego wydzielonego w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w ust. 1, zarządzanym przez towarzystwo, według stanu na 21 kwietnia 2020 r.;
- 2) o wartości aktywów netto subfunduszu przedemerytalnego wydzielonego w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, o którym mowa w ust. 1, zarządzanym przez towarzystwo, według stanu na 21 kwietnia 2020 r.;
- 3) o zawarciu umowy o wykonywanie funkcji depozytariusza specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, o którym mowa w ust. 1, zarządzanego przez towarzystwo;
- 4) o wartości stopy zwrotu funduszu emerytalnego, o której mowa w ust. 3.

9. Przepisy ust. 2-7 stosuje się odpowiednio do połączenia subfunduszu przedemerytalnego wydzielonego w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, z subfunduszem przedemerytalnym wydzielonym w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym w zarządzanym przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, w którym wydzielono subfundusz emerytalny, o którym mowa w ust. 5. Subfundusz przedemerytalny wydzielony w specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, w którym został wydzielony subfundusz emerytalny, wskazany przez Komisję, jest subfunduszem przejmującym.

Art. 46. W terminie do dnia 23 marca 2020 r. towarzystwo funduszy inwestycyjnych, które powstało z przekształcenia powszechnego towarzystwa emerytalnego sporządza prospekty informacyjne oraz kluczowe informacje dla inwestorów funduszy inwestycyjnych, o których mowa w ust. 1.

Art. 47. 1. W dniu 21 lutego 2020 r.:

- 1) członek otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w art. 8 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 10, który nie złożył deklaracji, o której mowa w art. 33 ust. 1, staje się oszczędzającym na indywidualnym koncie emerytalnym, o którym mowa w rozdziale 3a ustawy zmienianej w art. 16;
- 2) środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, który nie złożył deklaracji, o której mowa w art. 33 ust. 1, stają się środkami zgromadzonymi na indywidualnym koncie emerytalnym, o którym mowa w rozdziale 3a ustawy zmienianej w art. 16.

2. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie stanowią wpłaty w rozumieniu art. 2 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 16.

3. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Art. 48. W dniu 21 lutego 2020 r.:

- 1) oszczędzający na indywidualnym koncie emerytalnym, który zawarł umowę z dobrowolnym funduszem emerytalnym staje się oszczędzającym na indywidualnym koncie emerytalnym, o którym mowa w rozdziale 3 ustawy zmienianej w art. 16;
- 2) oszczędzający na indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego, który zawarł umowę z dobrowolnym funduszem emerytalnym staje się oszczędzającym na indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego, o którym mowa w rozdziale 3 ustawy zmienianej w art. 16.

Art. 49. 1. W dniu 5 lutego 2020 r. otwarty fundusz emerytalny tworzy rezerwę o wartości 15% jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunkach członków otwartego funduszu emerytalnego, którzy nie złożyli deklaracji, o której mowa w art. 33, w celu przekazania środków, o którym mowa w ust. 2.

2. Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, o którym mowa w art. 44 pkt 1, przekazuje do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych środki odpowiadające wartości rezerwy,

o której mowa w ust. 1, w dwóch równych częściach, w terminach do dnia 21 marca 2020 r. i 21 marca 2021 r.

3. Rezerwa, o której mowa w ust. 1, ulega zmniejszeniu o 50% w dniu przekazania pierwszej części środków, o których mowa w ust. 2, oraz rozwiązaniu w dniu przekazania drugiej części tych środków.

Art. 50. 1. Komisja może, w drodze decyzji, nałożyć na towarzystwo funduszy inwestycyjnych, które do dnia 21 lutego 2020 r. wykonywało działalność, o której mowa w art. 29 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej, jako powszechne towarzystwo emerytalne:

- 1) karę pieniężną w wysokości do 3 000 000 zł, w przypadku gdy otwarty fundusz emerytalny lub dobrowolny fundusz emerytalny zarządzany przez to towarzystwo w okresie do dnia 21 lutego 2020 r. nie przestrzegał przepisów prawa lub statutu funduszu określających zasady działalności lokacyjnej lub nie wykonał obowiązków określonych w art. 149 ust. 1, 2 i 4, ustawy zmienianej w art. 10;
- 2) karę pieniężną w wysokości do 500 000 zł, w przypadku gdy w okresie do dnia 21 lutego 2020 r., towarzystwo funduszy emerytalnych nie przenosiło środków na rachunek rezerwowy, zgodnie z art. 182a ust. 5 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej;
- 3) karę pieniężną w wysokości do 3 000 000 zł, w przypadku gdy do dnia 21 lutego 2020 r. towarzystwo funduszy emerytalnych nie wykonało zakazu lub nakazu, określonego w decyzji wydanej na podstawie art. 197 ustawy zmienianej w art. 10 zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej;
- 4) karę pieniężną w wysokości do 3 000 000 zł, w przypadku gdy do dnia 21 lutego 2020 r. powszechne towarzystwo emerytalne lub otwarty fundusz emerytalny lub dobrowolny fundusz emerytalny nie wypełniały określonych w przepisach prawa obowiązków przekazywania informacji organowi nadzoru lub członkom otwartego funduszu emerytalnego lub dobrowolnego funduszu emerytalnego;
- 5) karę pieniężną w wysokości do 500 000 zł, w razie nieusunięcia nieprawidłowości, w wyznaczonym terminie, do dnia 21 lutego 2020 r., wskazanych w powiadomieniu organu nadzoru, o którym mowa w art. 204 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 10;
- 6) karę pieniężną w wysokości do 500 000 zł, w przypadku stwierdzenia na podstawie uzyskanych informacji, wyjaśnień lub dokumentów, o których mowa w art. 204 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, rażącego naruszenia prawa lub rażącego naruszenia

interesu członków otwartego funduszu emerytalnego lub dobrowolnego funduszu emerytalnego w okresie do dnia 21 lutego 2020 r.;

- 7) karę pieniężną w wysokości do 500 000 zł, w przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli rażących nieprawidłowości w działalności powszechnego towarzystwa emerytalnego, otwartego funduszu emerytalnego albo dobrowolnego funduszu emerytalnego w okresie do dnia 21 lutego 2020 r.

2. Jeśli naruszenia prawa lub naruszenia interesu członków funduszu, o których mowa w ust. 1, miały charakter rażący, Komisja może nałożyć karę pieniężną na osobę, które w tym okresie pełniła funkcję członka zarządu powszechnego towarzystwa emerytalnego w wysokości do 100 000 zł, niezależnie od innych środków nadzorczych przewidzianych przepisami prawa.

Art. 51. Komisja może, w drodze decyzji, cofnąć zezwolenie na wykonywanie działalności towarzystwa, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17, oraz zezwolenie na rozszerzenie przedmiotu działalności towarzystwa, o którym mowa w art. 45 ust. 1a tej ustawy, towarzystwu funduszy inwestycyjnych, które do dnia 21 lutego 2020 r. wykonywało działalność, o której mowa w art. 29 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej, jako powszechne towarzystwo emerytalne, w przypadku stwierdzenia, że w okresie do dnia 21 lutego 2020 r. otwarty fundusz emerytalny, dobrowolny fundusz emerytalny lub powszechne towarzystwo emerytalne rażąco lub uporczywie naruszało przepisy ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu dotychczasowym, statutu funduszu lub towarzystwa, albo prowadziło działalność rażąco naruszając interes członków otwartego funduszu emerytalnego lub dobrowolnego funduszu emerytalnego.

Art. 52. 1. Do dnia 22 lipca 2020 r. towarzystwa funduszy inwestycyjnych, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 3 lit. a, dostosują prowadzoną działalność do wymogów wynikających z obowiązujących przepisów prawa oraz przekażą do Komisji dokumenty i informacje, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1 - 12 ustawy zmienianej w art. 17, dotyczące specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz, o których mowa w art. 58 ust. 1 tej ustawy, dotyczące towarzystwa funduszy inwestycyjnych.

2. W okresie do dnia 22 lipca 2020 r. towarzystwa funduszy inwestycyjnych, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 3 lit. a, stosują przepisy ustawy zmienianej w art. 10, w zakresie,

w jakim nie są sprzeczne z ustawą zmienianą w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 53. Przejęcie zarządzania funduszem inwestycyjnym, o którym mowa w art. 44 ust. 1 pkt 1 lub 2, nie wymaga zgody zgromadzenia uczestników tego funduszu inwestycyjnego, o której mowa w przepisach ustawy zmienianej w art. 17, jeżeli towarzystwo funduszy inwestycyjnych zarządzające tym funduszem inwestycyjnym należy do tej samej grupy kapitałowej, w rozumieniu tej ustawy, do której należy towarzystwo funduszy inwestycyjnych przejmujące zarządzanie tym funduszem inwestycyjnym.

Art. 54. W postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie:

- 1) art. 62 ust. 2 i ust. 5, art. 156, art. 181 ust. 3, art. 197 ust. 6, art. 198, art. 204 ust. 8 i ust. 9 lub art. 204j ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:
  - a) towarzystwo funduszy inwestycyjnych, przekształcone na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 3 lit. a wstępuje w prawa i obowiązki powszechnego towarzystwa emerytalnego,
  - b) specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, przekształcony na podstawie art. 44, wstępuje w prawa i obowiązki otwartego lub dobrowolnego funduszu emerytalnego;
- 2) art. 41a ust. 6 lub art. 204c ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, członek zarządu towarzystwa funduszy inwestycyjnych, przekształconego na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 3 lit. a, wstępuje w prawa i obowiązki członka zarządu powszechnego towarzystwa emerytalnego.

Art. 55. W terminie od dnia 21 lutego 2020 r. do dnia 6 marca 2020 r. lokaty aktywów otwartych funduszy emerytalnych mogą przekroczyć wartości wynikające z art. 142 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 10, jeżeli przekroczenie to jest wynikiem przekazania, o którym mowa w art. 33 ust. 2.

Art. 56. Łączna wartość lokat aktywów subfunduszu powstałego z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego zgodnie z art. 44, w akcjach spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek, a także notowanych na tym rynku prawach poboru i prawach do akcji oraz

akcjach, prawach poboru i prawach do akcji, będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie może być mniejsza niż:

- 1) 90% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- 2) 87,5% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2021 r.;
- 3) 85% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2022 r.;
- 4) 82,5% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2023 r.;
- 5) 80% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2024 r.;
- 6) 77,5% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2025 r.;
- 7) 75% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2026 r.;
- 8) 72,5% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2027 r.;
- 9) 70% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2028 r.;
- 10) 67,5% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2029 r.

Art. 57. 1. Do dnia 21 stycznia 2021 r. specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty przesyła do oszczędzającego na indywidualnym koncie emerytalnym, o którym mowa w rozdziale 3a ustawy zmienianej w art. 16, informacje o:

- 1) utworzeniu indywidualnego konta emerytalnego;
- 2) wysokości środków na dzień 17 lutego 2020 r.;
- 3) możliwości wypłaty, wypłaty transferowej, częściowego zwrotu oraz zwrotu środków z indywidualnego konta emerytalnego;
- 4) limicie wpłat na indywidualne konto emerytalne obowiązującym w 2021 r., a jeżeli został ogłoszony limit wpłat na indywidualne konto emerytalne obowiązujący w 2022 r., również informację w tym zakresie.

2. Do informacji, o której mowa w ust. 1, fundusz dołącza kluczowe informacje dla inwestorów, o których mowa w art. 220a ustawy zmienianej w art. 17.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór informacji, o której mowa w ust. 1, mając na względzie kompletność i rzetelność przekazywanej informacji.

Art. 58. Przepis art. 11a ustawy zmienianej w art. 16 stosuje się do umów o prowadzenie indywidualnego konta emerytalnego lub indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego zawartych od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 59. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 21 ust. 3, art. 89 ust. 4, art. 155 i art. 196 ustawy zmienianej w art. 10, art. 33 ust. 5, art. 49 ust. 1, art. 49 ust. 2, art. 49 ust. 4, art. 59 ust. 2 i art. 74 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 11, art. 14 ust. 3

ustawy zmienianej w art. 14, art. 17 ust. 3, art. 21 ust. 5, art. 22 ust. 5 i art. 37 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 16, art. 49 ust. 13, art. 60 ust. 9, art. 67 ust. 3, art. 79 ust. 4 i art. 105 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 32 oraz art. 81 ust. 2 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351) zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 21 ust. 3, art. 89 ust. 4, art. 155 i art. 196 ustawy zmienianej w art. 10, art. 33 ust. 5, 49 ust. 1, art. 49 ust. 2, art. 49 ust. 4, art. 59 ust. 2 i art. 74 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 11, art. 14 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 14, art. 17 ust. 3, art. 21 ust. 5, art. 22 ust. 5 i art. 37 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 16, art. 49 ust. 13, art. 60 ust. 9, art. 67 ust. 3, art. 79 ust. 4 i art. 105 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 32, oraz art. 81 ust. 2 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Art. 60. 1. Rada Ministrów dokonuje przeglądu funkcjonowania systemu emerytalnego po wejściu w życie ustawy i przedkłada Sejmowi informację o skutkach jej obowiązywania wraz z propozycjami zmian nie rzadziej niż co 3 lata.

2. Pierwszego przeglądu funkcjonowania systemu emerytalnego po wejściu w życie ustawy i przedłożenia Sejmowi informacji o skutkach jej obowiązywania wraz z propozycjami zmian Rada Ministrów dokona nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

Art. 61. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2019 r., z wyjątkiem art. 16 pkt 13 w zakresie dodawanego art. 26i, który wchodzi w życie po upływie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Piotr Zychla

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego

Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju

UZASADNIENIE

I. POTRZEBA I CEL WPROWADZENIA PROJEKTOWANYCH ZMIAN

W dniu 16 lutego 2016 r. Rada Ministrów przyjęła Uchwałę nr 14/2016 w sprawie przyjęcia „Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”. Na podstawie Planu zostały opracowane założenia, a następnie projekt Strategii na rzecz Odpowiedzianego Rozwoju, który w dniu 14 lutego 2017 r. został przyjęty przez Radę Ministrów.

Głównym celem przyjętej Strategii na rzecz Odpowiedzianego Rozwoju jest wzrost stopy oszczędności, bezpośrednio skorelowany ze wzrostem dochodu rozporządzalnego. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń funkcjonowania systemu emerytalnego, można sformułować wnioski, że wśród głównych czynników ograniczających możliwości generowania oszczędności w Polsce są m.in.: niski poziom aktywów finansowych Polaków, brak powszechnego trzeciego filaru systemu emerytalnego, a także nieefektywność obecnego modelu funkcjonowania OFE, skutkująca niskimi emeryturami z obecnego drugiego filaru.

Jednym z pięciu filarów przyjętego przez Radę Ministrów Planu jest filar „Kapitał dla rozwoju”, którego elementem jest Program Budowy Kapitału (PBK), będący narzędziem budowania oszczędności Polaków. PBK ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa finansowego obywateli i stabilności systemu finansów publicznych, rozwój lokalnego rynku kapitałowego oraz podniesienie potencjału rozwoju gospodarki. PBK zapewni poszerzenie dobrowolnego kapitałowego systemu oszczędzania w Polsce oraz długoterminowych produktów inwestycyjnych. Silny rynek kapitałowy jest niezbędny dla budowy silnych fundamentów gospodarki, podwyższania potencjału wzrostu dochodów indywidualnych i PKB, co długoterminowo sprzyja wzmocnieniu stabilności systemu emerytalnego oraz wzrostowi świadczeń emerytalnych.

Niniejszy projekt ustawy realizuje założenia przewidziane w Strategii na rzecz Odpowiedzianego Rozwoju, bowiem umożliwi realizację działań służących budowaniu „Kapitału dla rozwoju”.

Jednocześnie należy podkreślić, że w ramach zmian w systemie emerytalnym przeprowadzonych w 2014 r. dokonano przetransferowania 51,5% aktywów zgromadzonych

w otwartych funduszach emerytalnych do ZUS. Powyższe w połączeniu z zastosowaniem tzw. „suwaka bezpieczeństwa”, tj. mechanizmu przekazywania całości składek danej osoby z otwartego funduszu emerytalnego (OFE) do ZUS w okresie 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego, doprowadziło do faktycznej likwidacji filaru kapitałowego w polskim systemie emerytalnym. Skutkowało to podważeniem zaufania obywateli do rynku kapitałowego oraz do całego systemu emerytalnego. Jednocześnie pozostawiono funkcjonowanie OFE w okrojonym kształcie, sprzecznym z celami reformy emerytalnej z 1997 r.

Kierując się paradygmatem, że środki zgromadzone przez Polaków w OFE stanowią ich oszczędności emerytalne celowe jest więc skierowanie środków z OFE do instrumentu jakim są IKE i wzmocnienie możliwości budowania prywatnych oszczędności emerytalnych. Jednocześnie należy podkreślić, że jak już wskazano powyżej, w obecnym systemie ubezpieczony nie otrzymuje emerytury z OFE (na skutek działania suwaka bezpieczeństwa wszystkie jego składki emerytalne ostatecznie trafiają do ZUS, przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez ubezpieczonego). Nie ma więc nawet możliwości zestawienia prognozowanych wypłat z OFE na tle IKE. Za uzasadnione należy zatem uznać założenie, że projektowana zmiana odbędzie się z korzyścią dla obecnych członków OFE, choćby z tego względu, że uzyskają oni prawo do pozostania w filarze kapitałowym aż do osiągnięcia wieku emerytalnego, bez przymusowego transferu ich środków do ZUS, tak jak to jest obecnie.

Mając na uwadze powyższe, konieczne jest podjęcie zmian wzmacniających polski system emerytalny, zapowiedzianych w 2016 r. i tworzących silny drugi filar (kapitałowy) tego systemu, który będzie opierał się m.in. na instrumentach indywidualnych, jakimi będą powszechne indywidualne konta emerytalne, dostępne dla każdego i zasilone środkami pozostającymi aktualnie w OFE.

Wpłynie to na wzrost bezpieczeństwa finansowego Polaków, opartego na dwóch stabilnych filarach, a także pozwoli na odbudowanie zaufania do systemu emerytalnego, jak i na wzmocnienie polskiego rynku kapitałowego i jego potencjału inwestycyjnego (aktywa OFE zainwestowane w spółki na GPW to ok. 126 mld zł).

Projektowana ustawa zakłada więc przekształcenie otwartych funduszy emerytalnych w fundusze inwestycyjne prowadzące indywidualne konta emerytalne, zasilone aktywami pochodzącymi z OFE (które to aktywa stanowią obecnie ok. 162 mld zł). Każdy

ubezpieczony (tj. ok 15,7 mln członków OFE) będzie miał prawo wyboru – domyślną opcją będzie przeniesienie środków z OFE na IKE, z możliwością jego dalszego zasilania, już zupełnie dobrowolnego (na IKE nie będzie trafiała żadna część składki emerytalnej; obecnie średnie saldo na rachunku członka OFE to 10 233 zł). Jednocześnie w przypadku osób, które zdecydują o przejściu w całości do I filaru, środki przez nich zgromadzone w OFE zostaną zapisane na indywidualnym koncie prowadzonym w ZUS, a odpowiadające im aktywa trafią do Funduszu Rezerwy Demograficznej.

Podstawą funkcjonowania przekształconych OFE będzie znowelizowana ustawa o indywidualnych kontach emerytalnych, przy czym projekt przewiduje zmiany w kilkudziesięciu ustawach bezpośrednio związanych z funkcjonowaniem OFE i z systemem ubezpieczeń społecznych.

Na poziomie operacyjnym zakłada się przekształcenie OFE w specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, a Powszechne Towarzystwa Emerytalne, obecnie zarządzające OFE, zostaną przekształcone w Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych. Fundusze inwestycyjne zarządzające środkami pochodzącymi z OFE (przeniesionymi na IKE) będą miały minimalne progi zaangażowania w polskie akcje w celu uniknięcia ryzyka nadmiernej podaży akcji na GPW ze szkodą dla rynku kapitałowego i wartości środków z IKE oraz IKE.

Wypłata środków z IKE będzie możliwa po osiągnięciu wieku emerytalnego i będzie wolna od jakiegokolwiek podatku. Z uwagi natomiast na fakt, że emerytury z ZUS są opodatkowane podatkiem dochodowym PIT wg stawki 18 lub 32%, dla zachowania równowagi celowe jest objęcie środków przenoszonych z OFE na IKE jednorazową zryczałtowaną opłatą w wysokości 15% wartości środków na rachunku OFE, rozłożoną na dwie raty. Jednocześnie trzeba zaznaczyć, że podmiotami obowiązanyymi do przekazania na rzecz FUS środków tytułem powyższej opłaty będą specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte, które utworzą w tym celu specjalne rezerwy.

Projektowane rozwiązanie daje ubezpieczonym realne prawo wyboru emerytury opartej na dwóch filarach i gwarantuje w pełni prywatny charakter oszczędności na IKE, które będą podlegały dziedziczeniu.

Ponadto projekt zakłada zasilenie Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD) aktywami pochodzącymi z OFE (przypisanymi do osób, które wybiorą ZUS zamiast IKE), co przełoży się na znaczące wzmocnienie FRD, jak i na stworzenie nowych instrumentów umożliwiających osiągnięcie w długim okresie wyraźnie wyższych stóp zwrotu niż obecnie, co całościowo będzie korzystne dla zabezpieczenia Państwa przed ryzykami demograficznymi. Trzeba również podkreślić, że środki OFE są co do zasady zainwestowane na rynku kapitałowym i nie mają postaci gotówki - znacznie utrudnione byłoby więc skierowanie ich do FUS, ponieważ wymagałoby spieniężenia aktywów, co mogłyby wpłynąć niekorzystnie m.in. na sytuację na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

W dłuższym horyzoncie czasowym planowane zmiany w systemie emerytalnym, w połączeniu m.in. z już wprowadzonymi pracowniczymi planami kapitałowymi będą skutkowały wzrostem krajowych długoterminowych oszczędności prywatnych, wzmacniających stabilność ekonomiczną Państwa i stwarzających fundamenty rozwojowe i inwestycyjne.

Reasumując, niniejszy projekt ustawy zakłada przebudowę modelu funkcjonowania OFE w taki sposób, że:

- powszechne towarzystwa emerytalne (PTE) zarządzające OFE staną się towarzystwami funduszy inwestycyjnych (TFI), zaś OFE przekształcą się w specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte (SFIO);
- aktywa netto OFE zostaną przekazane na IKE prowadzone w SFIO przez TFI;
- jako substytut podatku dochodowego pobieranego od emerytur wypłacanych z FUS od środków przenoszonych na IKE pobrana zostanie opłata przekształceniowa w łącznej wysokości 15%, której płatność zostanie rozłożona na 2 lata, i do uiszczenia której obowiązane będą SFIO. Wysokość opłaty odpowiada poziomowi efektywnej stopy opodatkowania emerytur.
- polityka inwestycyjna SFIO przekształconych z OFE będzie dostosowana do wieku i profilu ryzyka ubezpieczonych;
- możliwe będzie złożenie deklaracji przez członka OFE o przejściu do ZUS, co będzie wiązało się z przeniesieniem aktywów z OFE do Funduszu Rezerwy Demograficznej i dopisaniu ich wartości do kapitału zaewidencjonowanego na indywidualnym koncie w

- ZUS. Przy wyborze tej opcji nie będzie pobierana opłata przekształceniowa, ale przyszłe wypłaty emerytur będą opodatkowane podatkiem dochodowym (PIT) ;
- zarządzanie środkami FRD wykonywane będzie przez fundusz inwestycyjny, którego jedynym akcjonariuszem jest Polski Fundusz Rozwoju S.A. (PFR) w ramach zdywersyfikowanej polityki inwestycyjnej, z korzyścią dla polskiej gospodarki.

II. SZCZEGÓŁOWY ZAKRES ZMIAN W ZAKRESIE PRZEKSZTAŁCENIA OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH W SFIO ORAZ PTE W TFI

1. Przebudowa modelu funkcjonowania OFE – przekształcenie OFE w IKE

Dalsze funkcjonowanie OFE w obecnym kształcie nie znajduje uzasadnienia, gdyż nie zapewniają one dywersyfikacji ryzyka ani bezpieczeństwa socjalnego ubezpieczonych. Ponadto, w obecnym systemie tzw. „suwak bezpieczeństwa” (comiesięczne przekazywanie środków z OFE do ZUS w związku z osiągnięciem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego) powoduje, że sektor OFE będzie generował stałe odpływy netto i brak przepływów środków z kapitałowego II filara do gospodarki na inwestycje. Ze składki na ubezpieczenie emerytalne w wysokości 19,52% zaledwie 2,92% trafia do OFE, jedynie w przypadku tych osób, które złożyły oświadczenia o przekazywaniu składek do OFE, co przełoży się w przyszłości na znikomy udział emerytury z OFE w całkowitym świadczeniu emerytalnym. Wobec powyższego system OFE wymaga gruntownej przebudowy z korzyścią zarówno dla ubezpieczonych, jak i dla gospodarki.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 67 ust. 1 Konstytucji RP zakres i formę zabezpieczenia społecznego określa ustawa. Gromadzenie składek na ubezpieczenie emerytalne w określonych podmiotach służy realizacji określonego w powyższym przepisie prawa obywateli do zabezpieczenia społecznego, w tym prawa do emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego, natomiast zakres i formy tego zabezpieczenia określa ustawa. Do ustawodawcy należą kompetencje w zakresie określenia przeznaczenia składek na ubezpieczenie emerytalne. Posiada on znaczny zakres swobody regulacyjnej przy tworzeniu systemu ubezpieczenia emerytalnego.

Konstytucyjny obowiązek państwa w zakresie gwarancji zabezpieczenia emerytalnego dla wszystkich obywateli musi przy tym uwzględniać możliwości zaspokojenia istniejących potrzeb w tym zakresie. Trybunał Konstytucyjny w swym orzecznictwie (m.in. w wyroku z dnia 20 listopada 2011 r., sygn. SK 15/01; w wyroku z dnia 24 kwietnia 2006 r., sygn. P 9/05) podkreślił, że przy podejmowaniu działań zapewniających odpowiednie środki finansowe niezbędne do realizacji konstytucyjnych praw socjalnych państwo musi uwzględniać sytuację gospodarczą i konieczność zapewnienia warunków rozwoju gospodarczego.

Ochrona praw w zakresie zabezpieczenia społecznego powinna przejawiać się w takim ukształtowaniu rozwiązań ustawowych, które będą stanowić optimum realizacji treści prawa konstytucyjnego. Demokratycznemu ustawodawcy przysługuje znaczna swoboda w poszukiwaniu odpowiednich rozwiązań prawnych, które w sposób optymalny bilansowałyby wszystkie wyznaczniki właściwej realizacji prawa podmiotowego o charakterze socjalnym. Musi on również uwzględniać konieczność zachowania gwarancji państwa co do wysokości (emerytura minimalna) oraz pewności w zakresie wypłacalności świadczeń z ubezpieczeń społecznych ustanowionej na mocy art. 2 ust. 3 *ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych*.

W wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 kwietnia 2008 r., sygn. SK 96/06, stwierdzono: *„założenie, że ustawodawca nie może zmieniać raz ustalonych zasad przyznawania świadczeń, prowadziłoby bowiem do absurdalnej tezy o niemożliwości dokonywania jakichkolwiek reform systemu ubezpieczeń społecznych, nawet w kierunku korzystnym dla osób zainteresowanych (...). Na stosunkowo szeroką swobodę ustawodawcy w regulowaniu spraw z zakresu zabezpieczenia społecznego wskazuje również redakcja art. 67 ust. 1 Konstytucji, który wyraźnie legitymuje go do określenia "form i zakresu" zabezpieczenia społecznego. W doktrynie twierdzi się w związku z tym, iż "niesporne jest, że kolejne ustawy zwykle mogą modyfikować lub ograniczać dotychczasowe ustawy emerytalne"*.

Ponadto, w wyroku z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. K 9/12, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że *„ustrojodawca porucza ustawodawcy zwykłemu reagowanie, w sposób adekwatny do zasad, norm i wartości konstytucyjnych, na zmiany obiektywnych czynników gospodarczych i demograficznych, ponieważ zakres i formy zabezpieczenia społecznego określa ustawa. Regulacja konstytucyjna akcentuje w ten sposób wyraźny, szeroki*

margines swobody działania parlamentu dla urzeczywistniania prawa do zabezpieczenia społecznego. Do ustawodawcy należy wybór rozwiązań, które uważa za optymalne z punktu widzenia potrzeb obecnych i przyszłych świadczeniobiorców oraz wymogów rozwoju gospodarczego Polski.”

Co więcej, analiza orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wskazuje, że zasada ochrony praw nabytych nie ma charakteru absolutnego i nie oznacza nienaruszalności tych praw. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że odstępianie od zasady ochrony praw nabytych jest dopuszczalne w szczególnych okolicznościach, gdy przemawia za tym inna zasada prawno-konstytucyjna. Precyzując pojęcie „szczególnych okoliczności” uzasadniających odejście od ochrony praw nabytych, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że chodzi tutaj o „*sytuacje nadzwyczaj wyjątkowe, gdy ze względów obiektywnych zachodzi potrzeba dania pierwszeństwa określonej wartości chronionej bądź znajdującej oparcie w przepisach Konstytucji (...). Wyjątkowość sytuacji nakazuje dokonanie oceny pod tym względem w każdej z osobna sytuacji, jako że trudno jest tu o wypracowanie ogólniejszej, uniwersalnej reguły*” (orzeczenie z 29 stycznia 1992 r., sygn. akt K 15/91, OTK w 1992 r., cz. I, s. 163).

Celem ochrony praw nabytych jest z jednej strony zachowanie raz osiągniętego, zgodnie z prawem, stanu posiadania, z drugiej jednak strony państwo musi mieć możliwość reagowania na zmieniającą się sytuację prawną i faktyczną i dostosowywania dotychczasowych regulacji do nowych potrzeb i uwarunkowań. Mając na względzie powyższe przesłanki, prawodawca zdecydował się w projekcie ustawy zwiększyć efektywność i racjonalność obowiązującego systemu emerytalnego. Celem projektowanych zmian jest zapewnienie bezpieczeństwa systemu emerytalnego przy ochronie rynku kapitałowego.

Należy także zwrócić uwagę na tezy zawarte w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 czerwca 1999 r., sygn. K 5/99, w którym stwierdzono: „*Ubezpieczony ma świadomość, że po spełnieniu określonych warunków i po upływie określonego czasu lub zaistnieniu innego ryzyka ubezpieczeniowego otrzyma określone świadczenia. Z drugiej jednak strony, należy zauważyć, że poziom świadczeń z ubezpieczeń społecznych uzależniony jest od dostępnych środków finansowych. Państwo ma obowiązek podejmować działania, które zapewnią odpowiednie środki finansowe niezbędne dla realizacji konstytucyjnych praw socjalnych, ale musi przy tym uwzględniać*

sytuację gospodarczą i konieczność zapewnienia warunków rozwoju gospodarczego. Podejmowane przez państwo działania mające na celu zapewnienie środków finansowych na ubezpieczenia społeczne mają swoje granice.”.

Również w wyroku z dnia 8 maja 2000 r., sygn. SK 22/99, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że *„zasada ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przezeń prawa nie wyklucza całkowicie dokonywania przez ustawodawcę przekształceń nabytych praw do emerytury lub renty, polegających na przykład na zmianach w metodzie ustalania wysokości przyszłych świadczeń.”.*

Jak wynika z powyższych rozważań, znajdujących potwierdzenie w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, zasada ochrony praw nabytych nie jest równoznaczna z zakazem zmiany przez ustawodawcę przepisów określających sytuację prawną osoby w zakresie, w jakim jej sytuacja nie wyraża się w przysługującym tej osobie prawie podmiotowym. Ochrona praw nabytych nie może bowiem uniemożliwiać zasadniczej reformy polskiego systemu prawnego (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 czerwca 1999 r. w sprawie K 5/99). Powyższe argumenty potwierdzają zasadniczą tezę, że w kształtowaniu rozwiązań prawnych w sferze zabezpieczenia emerytalnego ustawodawca dysponuje szerokim zakresem swobody.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego oraz Sądu Najwyższego środki zgromadzone w OFE mają charakter środków publicznych. Natomiast aktywami OFE zarządzają instytucje prywatne m.in. przez wykonywanie praw głosów z akcji spółek notowanych na GPW. Mając na względzie budowanie zaufania do Państwa oraz rynku kapitałowego celem wzmocnienia klimatu i warunków dla rozwoju inwestycji w akcje spółek notowanych na GPW, aktywa OFE zainwestowane w te akcje powinny pozostać poza sektorem finansów publicznych. Jednak środki przekazane z OFE do funduszy inwestycyjnych powinny być uwzględniane przy ustalaniu emerytury minimalnej.

W efekcie zmian w OFE wprowadzonych od 2014 r. aktywa OFE są skoncentrowane w ok. 75% w akcjach polskich spółek notowanych na GPW w Warszawie (udział OFE w wolnym obrocie to ponad 40%), natomiast pozostała część ok. 25% aktywów OFE ulokowana jest w aktywa o wysokiej płynności w postaci akcji zagranicznych, obligacji i gotówki (depozytów bankowych).

Projektowana ustawa zakłada, że w systemie OFE zostanie dokonana istotna przebudowa poprzez wprowadzenie następujących dwukierunkowych zmian:

1.1. Przekształcenie PTE zarządzających OFE w TFI, zaś OFE w SFIO funkcjonujące w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355) oraz przekazanie aktywów OFE na IKE - opcja domyślna.

Projektowana ustawa przewiduje IKE jako opcję domyślną i zakłada zaprzestanie przekazywania do OFE części składki emerytalnej w wysokości 2,92% podstawy wymiaru składki. Jednocześnie, nastąpi zaprzestanie przekazywania składek emerytalnych z OFE do ZUS w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa”.

Powszechne Towarzystwa Emerytalne (PTE) będące organem OFE lub dobrowolnych funduszy emerytalnych (DFE) staną się z mocy prawa Towarzystwami Funduszy Inwestycyjnych (TFI). W związku z przedmiotowymi zmianami TFI wstąpią w ogół praw i obowiązków przekształconych PTE, natomiast SFIO - w ogół praw i obowiązków OFE.

Akcje i kapitał zakładowy PTE staną się odpowiednio akcjami i kapitałem zakładowym TFI, natomiast kapitał własny PTE - kapitałem własnym TFI. Założyciele i akcjonariusze PTE staną się założycielami i akcjonariuszami TFI. Statuty PTE staną się statutami TFI. Walne zgromadzenia, zarządy, rady nadzorcze i komisje rewizyjne PTE staną się odpowiednio walnymi zgromadzeniami, zarządami, radami nadzorczymi i komisjami rewizyjnymi TFI. Członkowie zarządów, rad nadzorczych, komisji rewizyjnych PTE staną się odpowiednio członkami zarządów, rad nadzorczych oraz komisji rewizyjnych TFI.

Siedziby oraz mienie dotychczasowych PTE staną się odpowiednio siedzibami oraz mieniem TFI. Wierzytelności i zobowiązania PTE oraz OFE staną się wierzytelnościami oraz zobowiązaniami odpowiednio TFI oraz SFIO. Umowy zawarte przez członków OFE staną się umowami zawartymi z SFIO, a stronami umów zawartych odpowiednio z PTE oraz OFE staną się odpowiednio TFI oraz SFIO.

Jednocześnie, stronami dotychczasowych stosunków pracy z pracownikami PTE staną się z mocy prawa TFI.

Jednocześnie przyjęto założenie, że udzielone przed dniem przekształcenia, tj. przed 31 stycznia 2020 r. zezwolenia na utworzenie PTE, które nie zostały do tej daty cofnięte, uznaje się za: zezwolenie na tworzenie funduszy inwestycyjnych otwartych lub funduszy zagranicznych, zarządzanie nimi, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie zbiorczym portfelem papierów wartościowych, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy o z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi albo za zezwolenie na rozszerzenie przedmiotu działalności o tworzenie specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych i funduszy inwestycyjnych zamkniętych, zarządzanie tymi funduszami, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, a także reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie unijnymi AFI, w tym wprowadzanie ich do obrotu, o którym mowa w art. 45 ust. 1a ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

Ponadto do dnia 17 lutego 2020 r. powszechne towarzystwo emerytalne będzie obowiązane sporządzić, w formie aktu notarialnego, oraz ogłosić na swojej stronie internetowej odpowiednio: statut specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami, który powstanie z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, którym towarzystwo zarządza albo statut specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, który powstanie z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego, którym towarzystwo zarządza, przy czym statut specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami powstałego z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego, określa zasady tworzenia i funkcjonowania subfunduszu emerytalnego oraz subfunduszu przedemerytalnego, o których mowa w art. 26c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontaktach emerytalnych i indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego.

Dodatkowo należy wskazać, że projekt zakłada, iż udzielone przed dniem 31 stycznia 2020 r. zezwolenie na utworzenie otwartego funduszu emerytalnego lub dobrowolnego funduszu emerytalnego uznaje się za zezwolenie na utworzenie specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, o którym mowa w art. 23 ustawy o o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

Następnie w terminie do dnia 6 marca 2020 r. towarzystwo funduszy inwestycyjnych, będzie obowiązane złożyć do sądu rejestrowego prowadzącego rejestr funduszy inwestycyjnych – wniosek o wpisanie do tego rejestru: specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami, powstałego z przekształcenia otwartego funduszu emerytalnego w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami, zarządzanego przez towarzystwo, albo specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, powstałego z przekształcenia dobrowolnego funduszu emerytalnego w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, zarządzanego przez towarzystwo, a do sądu rejestrowego prowadzącego rejestr funduszy emerytalnych – wniosek o wykreślenie z tego rejestru: otwartego funduszu emerytalnego, który został przekształcony w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami, albo dobrowolnego funduszu emerytalnego, który został przekształcony w specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty.

Projekt ustawy zakłada, że OFE zostaną przekształcone w SFIO w rozumieniu *ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnym*. Statuty i prospekty informacyjne OFE staną się statutami i prospektami informacyjnymi SFIO. Z dniem przekształcenia PTE w TFI, aktywa oraz jednostki rozrachunkowe OFE staną się odpowiednio aktywami oraz jednostkami uczestnictwa SFIO,.

W zakresie nieuregulowanym w projekcie ustawy do działalności SFIO powstałych z przekształcenia OFE będą miały zastosowanie przepisy *ustawy funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi*. Należy zaznaczyć, że są one kształtowane są przez dwa zasadnicze akty prawa europejskiego, tj.:

- *dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) oraz*
- *dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywami funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010.*

Niezależnie od tego, że w przypadku SFIO zasady funkcjonowania nowo utworzonych funduszy (konstrukcja prawna, procedury licencyjne, wymogi ostrożnościowe) będą wyłączone spod wymogów *dyrektywy UCITS*, to przepisy określające samo zarządzanie takimi funduszami przez właściwe TFI (powstałe z przekształconych PTE), dla zapewnienia odpowiednich i w miarę możliwości jednolitych dla ich rynku standardów, powinny zostać oparte o zasady zharmonizowane ze standardami narzuconymi przez przepisy prawa Unii Europejskiej, przy uwzględnieniu długoterminowego i bezpiecznego charakteru nowego rodzaju funduszy. Nowo powstałe SFIO będą specjalnymi kategoriami funduszy inwestycyjnych, a jednocześnie będą nadal stanowić element systemu zabezpieczenia emerytalnego.

Wybór formuły SFIO daje w tym kontekście większe możliwości, niż np. w przypadku funduszy inwestycyjnych otwartych, czy też funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Na potrzeby przekształconych OFE zasadne jest stworzenie nowego, odrębnego pod względem prawnym w stosunku do obecnie istniejących, rodzaju funduszy inwestycyjnych o otwartym charakterze, tj. SFIO o profilu długoterminowego oszczędzania, służącego zabezpieczeniu potrzeb emerytalnych poszczególnych osób ubezpieczonych. Stworzenie nowego rodzaju funduszy na potrzeby przekształcanych OFE, wyraźnie oddzielonych od dotychczas funkcjonujących, wymaga uregulowania sposobu funkcjonowania tego rodzaju funduszy. Na przykładzie SFIO można zauważyć, że dzięki zastosowaniu prostych odesłań i wyłączeń, takie regulacje będą zarówno przejrzyste i jednoznaczne, jak i zwięzłe (w kontekście przepisów art. 112-116d *ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi*).

SFIO powstałe z przekształcenia OFE będą przekazywały do ZUS informacje o liczbie umorzonych jednostek rozrachunkowych, o wartości jednostek rozrachunkowych przypadających na każdego członka OFE oraz o wartości środków odpowiadających wartości umorzonych przez OFE jednostek rozrachunkowych na rachunkach wszystkich OFE.

Obowiązek przesłania powyższych informacji przez SFIO do ZUS będzie również dotyczył przypadków:

- 1) dokonywania podziału środków w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci osoby, dla której ZUS prowadzi subkonto;
- 2) przenoszenia praw emerytalnych urzędników Wspólnot Europejskich.

W powyższych sytuacjach ZUS będzie zawiadamiał SFIO o obowiązku przesłania przedmiotowych informacji .

W przypadku wybrania opcji przeniesienia środków z OFE do ZUS projekt ustawy zobowiązuje ZUS do zewidencjonowania na koncie ubezpieczonego informacji o wysokości przekazanych przez OFE środków odpowiadających sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych. Następnie ZUS będzie przysyłał poszczególnym ubezpieczonym informację o stanie konta łącznie za lata 2019 i 2020.

W związku z zaprzestaniem funkcjonowania OFE, konieczne jest zakończenie funkcjonowania rachunku premiowego i rachunku rezerwowego w rozumieniu *ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy*. W świetle dotychczas obowiązujących przepisów ww. *ustawy* zarówno środki na rachunku rezerwowym, jak i na rachunku premiowym, stanowiły część aktywów OFE i były przeliczane na jednostki rozrachunkowe. W związku z wprowadzanymi zmianami wprowadza się obowiązek przekazania przez PTE do OFE środków zgromadzonych na rachunku premiowym i rachunku rezerwowym oraz zamknięcia tych rachunków.

Niezbędne jest również zamknięcie Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w *ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych*. Na mocy art. 37 projektu ustawy w dniu 20 listopada 2017 r. PTE wycofuje przechowywane na rachunku Funduszu Gwarancyjnego środki oraz zamyka jego rachunek. Środki

wycofane z Funduszu Gwarancyjnego stanowić będą przychód PTE w rozumieniu *ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych*. Jest to naturalną konsekwencją obowiązującego uprzednio stanu prawnego, w którym zarówno wpłaty dokonywane na Fundusz Gwarancyjny, przychody z lokowania jego środków i inne przychody uzyskane w wyniku administrowania nim przez Krajowy Depozyt, jak i zwrócone wpłaty z Funduszu Gwarancyjnego, stanowiły przychód PTE.

Projekt ustawy określa, że SFIO wyodrębnione po przeniesieniu aktywów OFE będą prowadziły politykę inwestycyjną dopasowaną do wieku ubezpieczonych, określając procentowy udział instrumentów dłużnych w poszczególnych portfelu subfunduszu przedemerytalnego, do którego, w miarę zbliżania się do wieku emerytalnego, będą przenoszone środki pochodzące z OFE (w ramach zamiany jednostek uczestnictwa subfunduszu podstawowego na jednostki uczestnictwa subfunduszu przedemerytalnego) co będzie pełniło funkcję zbliżoną do istniejącego dziś tzw. „suwaka bezpieczeństwa”, ale z istotną różnicą, że środki aż do osiągnięcia wieku emerytalnego pozostaną w filarze kapitałowym, na IKE.

W dotychczasowym stanie prawnym, OFE inwestowały ok. 75% aktywów w akcje krajowe, tj. akcje spółek notowanych na krajowym rynku regulowanym oraz obligacje zamienne na akcje tych spółek, prawa poboru i prawa do akcji. Dodatkowo osobom będącym w „suwaku bezpieczeństwa” co roku zmniejszał się o 10% kapitał zgromadzony ze środków w OFE. Oznacza to, że w skali całego portfela dotychczasowego II filara (środki przenoszone na subkonto w ZUS oraz środki w OFE) z każdym rokiem zaangażowanie w akcje krajowe spadało o 7,5%.

Mając na względzie dotychczasowe zaangażowanie w akcje krajowe, art. 55 projektu ustawy wprowadza rozwiązanie, zgodnie z którym łączna wartość lokat aktywów subfunduszu w SFIO powstałego z przekształcenia OFE w akcjach spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek, a także notowanych na tym rynku prawach poboru i prawach do akcji oraz akcjach, prawach poboru i prawach do akcji, będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie może być mniejsza niż:

- 90% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2020 r.;

- 87,5% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2021 r.;
- 85% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2022 r.;
- 82,5% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2023 r.;
- 80% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2024 r.;
- 77,5% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2025 r.;
- 75% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2026 r.;
- 72,5% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2027 r.;
- 70% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2028 r.;

67,5% wartości tych aktywów do dnia 31 grudnia 2029 r.

W związku z przekształceniem OFE w SFIO politykę inwestycyjną określać będą przepisy ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. Dzięki temu fundusz spełni obowiązek ciągłej gotowości do zbywania i odkupywania jednostek uczestnictwa oraz prowadzenia działalności wyłącznie w zakresie lokowania środków w papiery wartościowe i inne prawa majątkowe na zasadzie rozproszenia ryzyka inwestycyjnego. Obowiązek dywersyfikacji portfela inwestycyjnego funduszu ma służyć ograniczeniu tego ryzyka.

Zgodnie z prawodawstwem UE do produktów emerytalnych nie stosuje się przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MiFID II), jednakże w projekcie ustawy przewidziano stosowanie najistotniejszych przepisów mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa ubezpieczonych, tj. w szczególności obowiązki przeprowadzenia ankiety, dostarczania kluczowych informacji dla inwestorów.

Zakłada się, że środki pochodzące z OFE i przekazane na IKE nie będą mogły zostać wypłacone przed osiągnięciem przez ubezpieczonego wieku emerytalnego (natomiast będą mogły być w tym czasie dziedziczone), co wynika z faktu, że środki zgromadzone w OFE pochodzą ze składki emerytalnej i co do zasady mogą zostać wykorzystane wyłącznie w celu zabezpieczenia emerytalnego osoby ubezpieczonej.

1.2. Przeniesienie aktywów zgromadzonych w OFE do FRD – dla ubezpieczonych, którzy wybiorę opcję przejścia do ZUS

Zgodnie z art. 32 i nast. projektu ustawy członek OFE będzie uprawniony do złożenia, najpóźniej do dnia 10 stycznia 2020 r., deklaracji o przeniesieniu środków zgromadzonych na jego rachunku w OFE do Funduszu Rezerwy Demograficznej, którego dysponentem jest ZUS.

W dniu 31 stycznia 2020 r. otwarty fundusz emerytalny umarza jednostki rozrachunkowe zapisane na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, który złożył deklarację, o której mowa w ust. 1, na dzień 7 stycznia 2020 r.

W terminie od dnia 31 stycznia 2020 r. do dnia 5 lutego 2020 r. otwarty fundusz emerytalny przekaze do Funduszu Rezerwy Demograficznej ww. aktywa proporcjonalnie w stosunku do struktury zarządzanego portfela inwestycyjnego o łącznej wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku danego członka OFE.

W przypadku zaś gdy z wyceny aktywów danej kategorii będzie wynikało, że nie jest możliwe ich przekazanie o wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, ze względu na niepodzielność składników poszczególnych kategorii aktywów, OFE przekaze z danej kategorii aktywów mniej o jeden papier wartościowy powodujący przekroczenie wartości odpowiadającej sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, a różnicę sumy wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, i wartości przekazywanych aktywów, pokryje środkami pieniężnymi.

ZUS zaewidencjonuje na dzień 30 stycznia 2020 r. na koncie ubezpieczonego wartość środków odpowiadających wartości umorzonych przez otwarty fundusz emerytalny na rachunku ubezpieczonego będącego członkiem otwartego funduszu emerytalnego jednostek rozrachunkowych, o których mowa powyżej.

Wzór deklaracji o przejściu do ZUS i przekazaniu aktywów do FRD zostanie określony w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Przepisy przedmiotowego projektu szczegółowo wskazują m.in., że składka, emerytalna, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy będzie odprowadzana do otwartego funduszu emerytalnego do dnia 20 stycznia 2020 r.

Następnie projekt przewiduje regulację zabezpieczającą zwrot przez SFIO nienależnie otrzymanej składki przez OFE, w ten sposób, że składka, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nienależnie otrzymana przez otwarty fundusz emerytalny, która została przeniesiona na indywidualne konto emerytalne, o którym mowa w rozdziale 3a ustawy o IKE, będzie podlegała zwrotowi przez specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a kwotę składki, o której mowa w ust. 1, ustala się przez umorzenie jednostek rozrachunkowych uzyskanych za nienależnie otrzymaną składkę oraz nienależnie otrzymane odsetki określone przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

W przypadku zaś dokonania wypłaty transferowej, zgodnie z art. 119, 126 lub 131 ustawy o OFE, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, kwotę składki podlegającej zwrotowi, ustala się przez umorzenie jednostek rozrachunkowych odpowiadających kwocie uzyskanej z umorzenia jednostek rozrachunkowych odpowiadających kwocie nienależnie otrzymanej składki od otwartego funduszu emerytalnego, który dokonał wypłaty transferowej.

Dodatkowo, w przypadku dokonania wypłaty transferowej specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, w który przekształcił się otwarty fundusz emerytalny do którego nienależnie otrzymana składka została wpłacona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwraca pobraną opłatę, o której mowa w art. 134 ust. 1 ustawy o OFE, w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Kwotę stanowiącą równowartość opłat, o których mowa powyżej oraz różnicę pomiędzy nienależnie otrzymaną składką, a sumą kwot, o których mowa w ust. 4 i 5, finansuje towarzystwo funduszy inwestycyjnych zarządzające SFIO, a zwrotu

nieależnie otrzymanej składki dokonuje się na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jeżeli natomiast Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazał składkę, wraz z odsetkami za opóźnienie, do odsetek tych stosuje się przepisy dotyczące składki.

Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty, w terminie od dnia 15 lipca 2020 r. do dnia 21 lipca 2020 r. będzie obowiązany przesłać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informację o wartości środków odpowiadających wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych w związku z przyjęciem od ubezpieczonego deklaracji o przeniesieniu aktywów do FRD.

Jeżeli wartość środków odpowiadających wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, będzie wyższa od wartości tych środków obliczonych zgodnie z art. 33 ust. 2 projektu, specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty w przesłanej informacji podaje wartość środków obliczonych w sposób, o którym mowa w art. 33 ust. 6 (regulacja ta ma na celu zabezpieczenie wartości aktywów zgromadzonych w OFE podlegających przeniesieniu do FRD i zaewidencjonowaniu środków im odpowiadających na koncie w ZUS, przed wahaniami kursowymi – stąd alternatywną datą dla oceny wartości tych aktywów jest dzień 15 kwietnia 2019 r.).

Następnie do dnia 20 listopada 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest obowiązany zewidencjonować na koncie ubezpieczonego, informację o wartości środków odpowiadających wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, przekazanej w informacji od SFIO, z tym, że do dnia 20 listopada 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 11, część składki na ubezpieczenie emerytalne w wysokości jaka była ewidencjonowana przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w brzmieniu dotychczasowym, a do 21 stycznia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokona korekty składek zewidencjonowanych na subkoncie, zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Należy również wskazać, że projektowana ustawa zawiera mechanizm wyłączający z projektowanego mechanizmu osoby, które znajdują się w wieku bezpośrednio bliskim osiągnięciu wieku emerytalnego. Zgodnie bowiem z projektowanym art. 40 ustawy w

dniu 5 lutego 2020 r. otwarty fundusz emerytalny umarza wszystkie jednostki rozrachunkowe pozostające na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, który do dnia 28 lutego 2021 r. osiągnie wiek emerytalny.

Otwarty fundusz emerytalny dokonuje umorzenia jednostek rozrachunkowych, o których mowa w ust. 1, według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień umorzenia.

Otwarty fundusz emerytalny w dniu 6 lutego 2020 r. przekaże na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego odpowiadające wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, a środki zostaną przekazane na fundusz emerytalny Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Otwarty fundusz emerytalny przekaże do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informację o kwocie środków odpowiadającej wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, o której mowa w ust. 3, oraz o okresach, za które umorzono jednostki, wskazując jako okres umorzenia styczeń 2020 r., a Zakład Ubezpieczeń Społecznych zewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, kwotę środków.

3. Uregulowanie dokonywania przez Radę Ministrów przeglądów funkcjonowania systemu emerytalnego

W związku z zaprzestaniem funkcjonowania OFE rację bytu przestaje mieć dokonywanie przez Radę Ministrów dotychczasowych cyklicznych przeglądów ich funkcjonowania w oparciu o art. 32 ust. 1 *ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. poz. 398)*, który to przepis zostanie uchylony zgodnie z art. 27 projektowanej ustawy.

Tym niemniej należy uznać, że podobnie jak w dotychczasowym stanie prawnym, nie rzadziej niż raz na 3 lata powinien nadal odbywać się przegląd funkcjonowania instytucji (SFIO) powstałych z przekształcenia OFE, pod kątem ich efektywności i skuteczności dla zapewnienia ochrony interesów osób ubezpieczonych.

Mając na uwadze powyższe, w art. 60 projektu ustawy zobowiązuje się Radę Ministrów do dokonywania przeglądu funkcjonowania systemu emerytalnego po wejściu w życie przedmiotowej ustawy i przedkładania Sejmowi informacji o skutkach jej obowiązywania wraz z propozycjami zmian nie rzadziej niż co 3 lata. Jednocześnie, pierwszego przeglądu funkcjonowania systemu emerytalnego po wejściu w życie ustawy i przedłożenia Sejmowi informacji o skutkach jej obowiązywania wraz z propozycjami zmian Rada Ministrów dokona nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

4. Opis zmian w obowiązujących przepisach

- 1) *Zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032) - dodanie przepisów określających sposób opodatkowania środków gromadzonych na IKE powstałym z przeniesienia środków z OFE oraz uchylenie przepisów odnoszących się do OFE***

Na mocy projektu ustawy OFE zaprzestają działalności, a ich aktywa zostaną przeniesione na IKE prowadzone w SFIO zarządzanych przez TFI. W związku z tym konieczne jest uchylenie w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych przepisów odnoszących się do OFE. W szczególności w art. 20 niezbędne jest nadanie nowego brzmienia ust. 1, zgodnie z którym za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się w m. in. kwoty wypłacone po śmierci członka OFE wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny. W art. 21 w ust. 1 uchyla się pkt 59 oraz doprecyzowuje się brzmienie pkt 58a poprzez wskazanie, że wolne od podatku dochodowego są także dochody z tytułu oszczędzania na IKE w funduszach inwestycyjnych utworzonych w związku z przeniesieniem środków z OFE na indywidualne konta emerytalne. Ponadto w art. 30a w ust. 1 uchyla się pkt 9 i zmienia się brzmienie pkt 6 poprzez wskazanie, że od uzyskanych dochodów (przychodów) pobiera się 19% zryczałtowany podatek dochodowy od kwot wypłacanych osobie uprawnionej lub spadkobiercy z subkonta po śmierci oszczędzającego o indywidualnym koncie emerytalnym.

2) **Zmiany w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 291 i 615) - uchylenie przepisów dotyczących PTE i zarządzanych przez nie OFE i DFE oraz przepisów odnoszących się do okresowych emerytur kapitałowych przysługujących z OFE**

W związku z przekazaniem 100% aktywów OFE na indywidualne konta emerytalne oraz w związku z przekształceniem OFE oraz DFE w SFIO, konieczne jest uchylenie wszystkich przepisów dotyczących OFE oraz DFE, a także zarządzających nimi PTE.

W nowym kształcie ustawa określać będzie organizację i funkcjonowanie de facto pracowniczych funduszy emerytalnych. Są one jedną z form pracowniczych programów emerytalnych, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych, które są utworzone i zarejestrowane jako pracownicze programy emerytalne zgodnie z przepisami dyrektywy IORP.

Jednocześnie, uchylając przepisy odnoszące się dotychczas do OFE oraz do DFE, należy mieć na uwadze konieczność odpowiedniego utrzymania przepisów, które w poprzednim stanie prawnym odnosiły się do wszystkich rodzajów funduszy emerytalnych.

Mając powyższe na uwadze, w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych wprowadza się nową definicję przedmiotu działalności funduszu emerytalnego. Dlatego też w art. 2 ustawy zostaje nadane nowe brzmienie ust. 2, w myśl którego przedmiotem działalności funduszu jest gromadzenie środków pieniężnych i ich lokowanie z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu. Jednocześnie, uchylony zostaje ust. 3, określający dotychczas przedmiot działalności DFE, i w związku z tym zostaje nadane nowe brzmienie ust. 4, w którym uchyla się odesłanie do ust. 3.

Ponadto, niezbędne jest wprowadzenie w ustawie szeregu innych zmian w przedmiotowym zakresie, w szczególności: w art. 8 - uchylenie pkt 3a, 5, 6a i 8 oraz w pkt 3b uchylenie wyrazów odnoszących się do OFE oraz DFE; w art. 9 -

uchylenie ust. 1; w art. 10 w ust. 1 - uchylenie odniesienia do OFE oraz DFE; w art. 13 - uchylenie ust. 3 i 4a oraz w ust. 2 - uchylenie pkt 6a i uchylenie w pkt 6 odniesienia do kosztów dotyczących OFE; w art. 22 - uchylenie ust. 3; uchylenie art. 23.

W art. 27 ustawy nadaje się nowe brzmienie ust. 2, w myśl którego towarzystwo prowadzi działalność jako pracownicze towarzystwo. W kolejnych artykułach dotyczących towarzystw emerytalnych również uchyla się przepisy odnoszące się do PTE, OFE oraz DFE, w tym: w art. 28 - w ust. 1 uchylone zostaje odesłanie do PTE; w art. 29 - uchylone zostają ust. 2a, 3 i 5, a w ust. 2 - odesłania do PTE, OFE oraz DFE; uchyla się także: art. 31; w art. 32 - ust. 2-3; art. 33; art. 37; art. 38a; w art. 40 - ust. 1; art. 41a i 42; w art. 44 - zmienia się brzmienie ust. 2, uchyla się ust. 3 i w konsekwencji nadaje się nowe brzmienie ust. 4; uchyla się art. 47 i 47a; w art. 54 - ust. 2; art. 56; w art. 57 - pkt 6; w art. 59 - uchyla się ust. 4 i w konsekwencji dokonuje się redakcyjnej zmiany ust. 5.

W związku z likwidacją Funduszu Gwarancyjnego w art. 48 uchyla się ust. 3-4a, określające pokrywanie ze środków Funduszu Gwarancyjnego szkód spowodowanych przez PTE, jak również szkód wynikających z ogłoszenia upadłości PTE.

W art. 49 zostaje nadane nowe brzmienie ust. 2, zgodnie z którym tajemnica zawodowa dotycząca działalności funduszu obejmuje informacje związane z lokatami funduszu, rejestrem członków funduszu oraz rozporządzeniami członków funduszu na wypadek śmierci, których ujawnienie mogłoby naruszyć interes członków funduszu lub interes uczestników obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Zmiana ma charakter redakcyjny i związana jest z uchyleniem art. 83, kształtującym dotychczas obowiązek osoby zawierającej umowę z OFE złożenia oświadczenia o stosunkach majątkowych między nią a jej małżonkiem.

Kolejne zmiany dotyczą rozdziału 5 ustawy i obejmują: w art. 64 - uchylenie ust. 5-9; uchylenie art. 66 i w konsekwencji w art. 68 - zmianę ust. 1; w art. 67 - uchylenie ust. 2; w art. 70 - uchylenie ust. 1, 3a i 5, i w konsekwencji zmiany ust. 3 i 4; w art. 71 - uchylenie ust. 6.

W rozdziale 7 ustawy, odnoszącym się do członkostwa w funduszu emerytalnym, uchyla się art. 81, art. 82-85a, art. 88a oraz art. 90. Uchylony zostaje również rozdział 8, ustanawiający zakaz działalności akwizycyjnej OFE.

W art. 95 uchyla się odniesienia do OFE; uchyla się art. 96a; w art. 97 - w ust. 1 zostaje uchylone odniesienie do OFE; w art. 100 - w ust. 2 uchyla się odniesienie do OFE i DFE; zostaje uchylony art. 100a. Uchyleniu podlega również art. 100c, wprowadzający w poprzednim stanie prawnym procedurę przekazywania przez OFE do ZUS środków na rachunku członka OFE na fundusz emerytalny FUS w związku z osiągnięciem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego. Odpowiednio, uchyleniu podlega w przedmiotowym zakresie również art. 111c.

W art. 107 zostaje nadane nowe brzmienie ust. 2, w którym uchyla się odniesienie do DFE. Uchylone zostają: art. 108, art. 110-111a, art. 113a, art. 119, art. 121-124, jak również art. 126-129a oraz art. 131-132 i art. 132b. Zostają ponadto uchylone art. 134-135, a w art. 136 uchyla się ust. 2a-2c.

W odniesieniu do działalności lokacyjnej funduszy emerytalnych w art. 141, określającym kategorie lokat funduszu, uchyla się ust. 2 i 5, a w konsekwencji w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia uchyla się odesłanie do ust. 2. W art. 142 zostają uchylone ust. 5-6, a także ust. 3, w konsekwencji czego w ust. 1 zostaje uchylony pkt 3. Ponadto, zostaje uchylony art. 144.

Kolejne zmiany obejmują: art. 158 ust. 1 pkt 2; art. 168 ust. 1; art. 169; uchylenie art. 170 i w konsekwencji zmianę art. 171; uchylenie art. 173 i art. 174; przepisy rozdziałów 18-19; art. 189-190; w art. 191 - uchylenie ust. 1a i 1b a w konsekwencji zmianę ust. 2; w art. 193 - uchylenie ust. 2 i 3 a w konsekwencji redakcyjną zmianę ust. 1, a ponadto nowe brzmienie ust. 4; w art. 194 - uchylenie ust. 1 oraz ust. 3; w art. 194a nadanie nowego brzmienia ust. 1 oraz ust. 3-5; w art. 197 - nowe brzmienie ust. 1 oraz uchylenie ust. 2 i w konsekwencji zmianę ust. 3; uchylenie art. 197a; w art. 200 - w ust. 2 zmianę pkt 1a; w art. 216 - redakcyjną zmianę polegającą na uchyleniu odwołania do art. 2 lub 3; uchylenie art. 219.

- 3) **Zmiany w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963) – uchylenie przepisów odnoszących się do OFE, wraz z dodaniem odpowiednio przepisów odnoszących się do IKE utworzonych w związku z przeniesieniem środków z OFE na indywidualne kont emerytalne oraz zmiana przepisów dotyczących zarządzania środkami FRD.**

W związku z zaprzestaniem działalności przez OFE oraz przeniesieniem środków z OFE na IKE prowadzone w SFIO konieczne jest uchylenie przepisów odnoszących się do OFE. Dlatego też w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwanej dalej „ustawą o sus”, w art. 3 - w ust. 1 uchyla się pkt 2 oraz uchyla się ust. 3, tj. przepisy ustanawiające dotychczas OFE jako podmioty wykonujące zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych, i odwołujące się w tym zakresie do przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych. W art. 4 ustawy o sus uchyla się także pkt 11 oraz dodaje się pkt 11a i 11b, definiujące używane w ustawie o sus określenia odpowiednio: funduszu inwestycyjnego - jako SFIO, w który przekształcił się OFE, oraz IKE - jako IKE, na które zostały przeniesione środki z OFE.

Na mocy wprowadzanych w art. 22 ust. 3 ustawy o sus zmian, w przypadku ubezpieczonego będącego oszczędzającym na IKE, część składki emerytalnej, w wysokości 7,3% podstawy wymiaru składki, nie będzie dzielona i w całości będzie ewidencjonowana na subkoncie w ZUS. W związku z zaprzestaniem odprowadzania części składki emerytalnej do OFE w art. 22 ustawy o sus uchyla się również ust. 3d-3f oraz nadaje się nowe brzmienie ust. 3g i 3h. W art. 23 zmienia się brzmienie ust. 2.

Podobnie jak w dotychczasowym stanie prawnym, nienależnie opłacona składka odprowadzona do OFE i przeniesiona na IKE będzie podlegać zwrotowi w wysokości nominalnej składki (nowe brzmienie ust. 8 w art. 24 ustawy o sus).

W art. 33 w ust. 1 uchyla się pkt 5 określający dotychczasowy obowiązek prowadzenia przez ZUS Centralnego Rejestru Członków OFE i konsekwentnie w art. 34 -uchyla się ust. 5.

Uchylone zostają art. 39 i 39a, które dotychczas ustanawiały odpowiednio możliwość zawarcia przez ubezpieczonego umowy z OFE oraz tryb składania oświadczeń o przekazywaniu składki do OFE lub zewidencjonowaniu jej na subkoncie w ZUS.

W art. 40 zostają również uchylone odniesienia do OFE: w ust. 1, 1b i 1c; w ust. 2 uchyla się pkt 2, a - w jego miejsce - dodaje się pkt 2a odnoszący się do SFIO, w który przekształcił się OFE, którego dany ubezpieczony był członkiem; zmienia się ponadto pkt 4, 12 oraz uchyla się pkt 15.

W art. 40a ustawy o sus dokonuje się zmian w zasadach ewidencjonowania informacji na subkoncie – zgodnie z nowym brzmieniem ust. 1 będą na nim ewidencjonowane informacje o zwaloryzowanej wysokości składek, o których mowa w art. 22 ust. 3 (tj. 7,3% podstawy wymiaru składki) na ubezpieczenie emerytalne, wraz z wyegzekwowanymi od tych składek odsetkami za zwłokę oraz opłatą prolongacyjną.

Na subkoncie będą ewidencjonowane również informacje o zwaloryzowanej wysokości składek, które podlegały odprowadzeniu do OFE jako należne za okres do dnia 20 stycznia 2020 r., a które nie zostały opłacone lub zidentyfikowane do tego dnia, także wówczas gdy uległy przedawnieniu – w przypadku ubezpieczonych niebędących płatnikami składek oraz opłaconych lub zidentyfikowanych po dniu 20 stycznia 2020 r. - w przypadku ubezpieczonych będących płatnikami składek (dodany ust. 1a w art. 40a ustawy o sus). W takim przypadku za datę zewidencjonowania tych składek na subkoncie będzie przyjmowany dzień zewidencjonowania składek na koncie danego ubezpieczonego w ZUS, należnych za ten sam miesiąc kalendarzowy (dodany ust. 1b w art. 40a ustawy o sus).

W związku z wprowadzanymi zmianami w art. 40a ustawy o sus, w szczególności uchynieniem odesłań do OFE, zmienia się jednocześnie brzmienie ust. 4.

Konieczny jest szereg zmian w art. 40e ustawy o sus, określającym zasady podziału środków zgromadzonych na subkoncie w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo w przypadku śmierci osoby, dla której ZUS prowadzi subkonto. We wskazanych przypadkach zwaloryzowane kwoty składek, środków zewidencjonowane na subkoncie będą podlegały podziałowi na zasadach

określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego. Odpowiednie obowiązki z tym związane, realizowane dotychczas przez OFE, przejmą SFIO.

Ponadto, w art. 47 ustawy o sus zostaną uchylone ust. 9 – 10b oraz 10h - 10j; w art. 50 - w ust. 1a w pkt 3 zmienia się brzmienie wprowadzenia do wyliczenia i zmienia się brzmienie pkt 4; w art. 52 - w ust. 1 zmienia się pkt 1 i uchyla się pkt 1a i 1b oraz ust. 4 oraz w art. 76 - w ust. 1 uchyla się pkt 3.

Aktywa pochodzące z przekazania aktywów z OFE do ZUS, w rozumieniu art. 33 ust. 3 projektu ustawy, będą wyodrębniane ewidencyjnie i będą zasilały FRD. W związku z tym w art. 58 ust. 2 ustawy o sus konieczne jest dodanie pkt 4b wskazującego, że FRD jest zasilany także aktywami pochodzącymi z przeniesienia aktywów z OFE odpowiadających sumie wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych, w związku ze złożeniem deklaracji przez członków OFE o przeniesieniu zgromadzonych na jego rachunku środków do FRD (o których mowa w art. 33 projektowanej ustawy).

W dotychczasowym stanie prawnym środki FRD służą, co do zasady, finansowaniu kosztów bieżącego zarządzania tymi środkami, których wysokość jest określana corocznie w planie finansowym FRD. Środki FRD mogą być ponadto wykorzystane na uzupełnienie wynikającego z przyczyn demograficznych niedoboru funduszu emerytalnego FUS. Zgodnie z dodawanym proponowanym brzmieniem art. 59 ust. 2 ustawy o sus środki FRD, z wyjątkiem zysków z poprzedniego roku budżetowego, będą mogły być wykorzystane na uzupełnienie wynikającego z przyczyn demograficznych niedoboru funduszu emerytalnego FUS, jeżeli ustawa budżetowa na dany rok budżetowy będzie ujmować w przychodach środki na uzupełnienie tego niedoboru. Jednocześnie, w art. 59 w ust. 3 wprowadza się fakultatywne upoważnienie dla Rady Ministrów do zarządzenia wykorzystania zysków z inwestowanych środków FRD w poprzednim roku budżetowym na uzupełnienie wynikającego z przyczyn demograficznych niedoboru funduszu emerytalnego, przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia świadczeń finansowych z funduszu emerytalnego.

Ponadto, na mocy projektu ustawy wprowadza się w ustawie o sus zmiany w zakresie zarządzania środkami FRD. W dotychczasowym stanie prawnym

środkami FRD co do zasady zarządza ZUS, będący organem FRD, z zastrzeżeniem możliwości powierzenia zarządzania uprawnionemu podmiotowi zewnętrznemu w trybie art. 64 ustawy o sus. Na mocy wprowadzanych zmian środkami FRD zarządzać będzie towarzystwo funduszy inwestycyjnych, którego jedynym akcjonariuszem jest PFR (nowy ust. 1 w art. 64 ustawy o sus). Zarządzanie środkami FRD będzie odbywać się na podstawie umowy o zarządzanie portfelem, zawieranej w ramach przepisów ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

TFI zarządzające środkami FRD będzie sporządzać plan finansowy, który będzie stanowił podstawę gospodarki finansowej FRD (zmiana art. 61, jak również art. 74 ust. 3 ustawy o sus), poza funkcjonującą dotychczas wieloletnią prognozą kroczącą dochodów i wydatków funduszu emerytalnego. Plan finansowy sporządzany będzie za każdy rok budżetowy, w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy, za jaki jest sporządzony plan finansowy. Plan finansowy za każdy rok budżetowy będzie zatwierdzany przez Zarząd - po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą ZUS - w terminie do końca lutego roku, którego plan finansowy dotyczy, i publikowany w Biuletynie Informacyjnym ZUS.

TFI, zarządzające FRD, będzie sporządzać roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego, które będzie zatwierdzane przez Zarząd, po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą ZUS.

Jednocześnie, mając na uwadze, że roczne plany finansowe FRD oraz roczne sprawozdania z ich wykonania będą odpowiednio opracowywane przez zarządzające nim TFI, którego jedynym akcjonariuszem będzie PFR, a nie - jak dotychczas - Zarząd ZUS, niezbędne jest wprowadzenie odpowiednich zmian w tym zakresie w art. 74 ust. 3 ustawy. Zarząd ZUS będzie każdorazowo zatwierdzał odpowiednio projekt rocznego planu finansowego FRD (dodany pkt 4a w art. 74 ust. 3 ustawy o sus) oraz roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowego FRD (dodany pkt 5a w art. 74 ust. 3 ustawy o sus) oraz - po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą ZUS - przedkładał ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego.

W związku z tym, że na mocy projektu ustawy zarządzanie środkami FRD zostaje powierzone PFR, zostają wprowadzone również nowe zasady dotyczące kosztów zarządzania FRD. Koszty zarządzania środkami FRD będą nadal finansowane z jego środków, a wysokość środków na zarządzanie określana będzie corocznie w planie finansowym FRD. Jednocześnie, ustala się na 0,05% wartości aktywów netto FRD w skali roku maksymalną wysokość kosztów zarządzania środkami FRD, z uwzględnieniem wynagrodzenia za zarządzanie funduszem inwestycyjnym (nowy ust. 4 i 5 w art. 59 ustawy o sus). Wynagrodzenia za zarządzanie funduszem inwestycyjnym będzie obliczane na każdy dzień wyceny i będzie płatne do 15. dnia roboczego po zakończeniu miesiąca, za który wynagrodzenie jest należne.

Zgodnie z wprowadzanymi zmianami środki FRD będą lokowane wyłącznie w kategoriach lokat wymienionych w projektowanym art. 65 ust. 1 ustawy o sus, tj. w:

- 1) depozytach bankowych w walucie polskiej w bankach lub instytucjach kredytowych, mających siedzibę i prowadzących działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach UE, EOG lub OECD - do wysokości 100% aktywów;
- 2) papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa, NBP, BGK lub jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki - do wysokości 100% ich wartości;
- 3) jednostkach uczestnictwa specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego zarządzanego przez zarządzające środkami FRD TFI, którego jedynym akcjonariuszem jest PFR - do wysokości 70% wartości aktywów;
- 4) akcjach spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek, a także notowanych na tym rynku prawach poboru i prawach do akcji lub akcjach, prawach poboru i prawach do akcji, będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - do wysokości 30% wartości aktywów;
- 5) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, dla których podmiotami zobowiązanymi do spełnienia świadczeń są spółki notowane na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub będących przedmiotem

oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych - do wysokości 30% wartości aktywów;

6) innych niż powyżej określone instrumentach finansowych, o których mowa w art. 93-109 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnym - do wysokości 20% wartości aktywów.

Jednocześnie, w projektowanym art. 65 ust. 3 określa się kategorie dostępnych lokat oraz przypadające na nie limity inwestycyjne funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez TFI, którego jedynym akcjonariuszem będzie PFR, i które będzie zarządzać środkami FRD. Zgodnie z tym przepisem aktywa tego funduszu inwestycyjnego będą mogły być lokowane wyłącznie w:

1) depozytach bankowych w walucie polskiej w bankach lub instytucjach kredytowych, mających siedzibę i prowadzących działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach UE, EOG lub OECD - do wysokości 20% aktywów;

2) akcjach spółek notowanych na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz obligacjach zamiennych na akcje tych spółek, a także notowanych na tym rynku prawach poboru i prawach do akcji lub akcjach, prawach poboru i prawach do akcji, będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - do wysokości 70% wartości aktywów;

3) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, dla których podmiotami zobowiązanymi do spełnienia świadczeń są spółki notowane na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub będących przedmiotem oferty publicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych - do wysokości 60% wartości aktywów;

4) innych niż powyżej określone instrumentach finansowych określonych w statucie tego funduszu inwestycyjnego - do wysokości 40% wartości aktywów.

Jednocześnie, w związku z przekazaniem do FRD części aktywów OFE zasadne jest „przeniesienie” do polityki inwestycyjnej FRD zasad dotyczących lokowania aktywów w aktywach denominowanych w złotych lub w walutach państw będących członkami UE lub stronami umowy o EOG, lub członkami OECD, przy czym łączna wartość lokat aktywów w aktywach denominowanych w walucie

innej niż krajowa nie będzie mogła przekroczyć 30% wartości tych aktywów (dodawane ust. 4-5 w art. 65 *ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych*).

Maksymalną część środków FRD oraz aktywów funduszu inwestycyjnego, jaka będzie mogła być ulokowana w poszczególnych kategoriach lokat, niższą niż określona powyżej będzie mógł określić, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych (projektowany ust. 6 w art. 65 *ustawy o sus*), przy uwzględnieniu potrzeby zapewnienia uzyskania wysokiej stopy zwrotu zaangażowanych środków oraz zachowania gwarancji bezpieczeństwa zarządzanych środków.

W dodawanym art. 65a *ustawy o sus* wprowadza się obowiązki informacyjne funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez TFI, którego jedynym akcjonariuszem będzie PFR zarządzający środkami FRD. W myśl dodawanego przepisu będzie on zobowiązany do niezwłocznego przekazywania do Zarządu i Rady Nadzorczej ZUS, w odstępach miesięcznych, danych o:

- 1) części aktywów ulokowanej w poszczególnych kategoriach lokat określonych w art. 65 ust. 2, wg stanu na ostatni dzień wyceny w danym miesiącu;
- 2) wysokości kosztów zarządzania środkami FRD, o których mowa w art. 59 ust. 5;
- 3) wynikach działalności inwestycyjnej funduszu inwestycyjnego.

4) **Zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) - uchylenie przepisów odnoszących się do OFE oraz do okresowych emerytur kapitałowych w zakresie w jakim przysługują członkom OFE, jak również dodanie przepisów odnoszących się do prawa do emerytury ze środków zgromadzonych w SFIO powstałym z przekształcenia OFE**

W związku z zakończeniem funkcjonowania OFE konieczne jest uchylenie bądź zmiana odnoszących się do nich przepisów. Uchylony zostanie w art. 4 pkt 7, który zawiera definicję OFE. Ponadto zmienione zostanie brzmienie przepisów

dotychczas odnoszących się w swej treści do OFE: art. 4 pkt 4, art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 50 ust. 1 pkt 1, art. 50a ust. 1 pkt 3, art. 50e ust. 3.

Zgodnie z projektowanym art. 87 ust. 1c - 1e ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy obliczaniu emerytury minimalnej uwzględniana będzie również kwota środków zgromadzonych na IKE w związku z przeniesieniem środków z OFE. Na wniosek ZUS SFIO prowadzący takie IKE przekazuje informacje o stanie środków na IKE, według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc od którego przysługuje emerytura z FUS.

Mechanizm uwzględniania środków zgromadzonych na IKE w związku z przeniesieniem środków z OFE przy emeryturze minimalnej będzie wyglądał w uproszczeniu następująco:

ZUS obliczy wysokość świadczenia w oparciu o stan konta, i jeżeli:

- 1) emerytura będzie wychodziła w wysokości nie niższej niż emerytura minimalna, to środki zgromadzone na IKE w związku z przeniesieniem środków z OFE nie wpływają na wyliczenie emerytury;
  - 2) emerytura będzie wychodziła poniżej progu emerytury minimalnej, to kwota środków zgromadzonych na IKE w związku z przeniesieniem środków z OFE jest dodawana do stanu konta ubezpieczonego i wyliczamy w ten sposób emeryturę. Jeżeli tak wyliczona emerytura będzie co najmniej na poziomie emerytury minimalnej, to wówczas nie trzeba uruchamiać środków z FUS;
  - 3) emerytura będzie wychodziła poniżej progu minimalnego i nawet przy uwzględnieniu środków zgromadzonych na IKE w związku z przeniesieniem środków z OFE nadal jest poniżej tego progu, wówczas trzeba uruchomić środki z FUS, celem osiągnięcia pułapu minimalnej emerytalnej.
- 5) **Zmiany w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776) - dodanie przepisów dotyczących IKE powstałych w związku z przeniesieniem środków z OFE i inne zmiany dostosowujące**

W związku ze zmianami wprowadzanymi w ramach przedmiotowego projektu ustawy, w *ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego IKE powstałe w związku z przeniesieniem środków z OFE* stanowić będzie IKE prowadzone przez TFI w formie SFIO, na którym gromadzone są środki przekazane z dotychczasowych OFE.

Zmiany w przedmiotowej ustawie obejmują w pierwszej kolejności niezbędne dostosowanie funkcjonujących w niej definicji, związane z wprowadzeniem szczególnego rodzaju IKE, powstałego w związku z przeniesieniem środków z OFE.

Projektowane przepisy określają m.in. sposób przeprowadzenia wypłaty transferowej z IKE prowadzonego w SFIO, wskazując że co do zasady nie występuje tu zwykły transfer środków, a odkupienie jednostek uczestnictwa subfunduszu emerytalnego (tj. subfunduszu podstawowego w ramach IKE powstałego w związku z przeniesieniem środków z OFE) i nabycie jednostek uczestnictwa takiego subfunduszu wyodrębnionego w SFIO zarządzanym przez inne TFI.

Z uwagi na fakt, że do IKE powstałego z przekształcenia OFE będzie można dobrowolnie dopłacać, projekt zakłada wprowadzenie definicji „umowy o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE”, wskazując, że będzie to umowa pisemna zawarta przez oszczędzającego na IKE powstałym z przekształcenia OFE ze SFIO, którego jest członkiem, w celu gromadzenia oszczędności. A zatem w celu dokonywania dodatkowych wpłat na IKE, o którym mowa powyżej, konieczne będzie zawarcie pisemnej umowy (podczas gdy samo uzyskanie przymiotu oszczędzającego na tym IKE nastąpi z mocy prawa), a w ramach dobrowolnych wpłat możliwe będzie nabywanie jednostek uczestnictwa funduszy prowadzonych w ramach danego TFI. W ramach umowy o dokonywaniu dodatkowych wpłat przewidziana jest więc daleko idąca swoboda inwestycyjna oszczędzającego na IKE.

W celu zagwarantowania możliwości posiadania oprócz IKE powstałego z przekształcenia OFE również innego IKE korzystającego ze zwolnienia, o którym mowa w art. 4 ustawy o IKE, konieczna jest odpowiednia zmiana do art. 7 tej ustawy określającego wymóg złożenia oświadczeń. Ustawowy limit wpłat na IKE będzie dotyczył łącznie obu ww. IKE posiadanych przez danego oszczędzającego.

Z kolei dla zabezpieczenia maksymalnego pułapu kosztów zarządzania SFIO przez TFI, projektowany art. 11a ustawy o IKE precyzuje, że z aktywów subfunduszu podstawowego (tj. tzw. subfunduszu emerytalnego) może być pokrywane wynagrodzenie TFI w wysokości nie wyższej niż 0,45% wartości aktywów subfunduszu w skali roku, a z aktywów subfunduszu przedemerytalnego może być pokrywane wynagrodzenie TFI w wysokości nie wyższej niż 0,2% jego aktywów w skali roku.

Polityka inwestycyjna SFIO zostanie każdorazowo określona odpowiednio w statucie SFIO, przy czym będzie ona dopasowana do wieku poszczególnych oszczędzających poprzez obligatoryjne wprowadzenie tzw. subfunduszu przedemerytalnego. Jednocześnie, w związku z tym, że na IKE będą gromadzone środki w wyniku przeniesienia aktywów OFE, niezbędne jest ukształtowanie odpowiednich obowiązków informacyjnych instytucji finansowych prowadzących ten szczególny rodzaj IKE, w szczególności w zakresie struktury aktywów. Instytucja finansowa prowadząca *IKE* będzie udostępniać informacje dotyczące struktury swoich aktywów (dodany ust. 1a w art. 17 *ustawy*). W odstępach miesięcznych będzie udostępniać dane o części aktywów ulokowanych w poszczególnych kategoriach lokat, według stanu na ostatni dzień wyceny w danym miesiącu (dodany ust. 1b w art. 17 *ustawy*). W odstępach półrocznych w przypadku lokat stanowiących co najmniej 1% wartości aktywów instytucja finansowa będzie udostępniać dane o wartości i części aktywów ulokowanych w poszczególnych kategoriach lokat, jak również o emitencji poszczególnych papierów wartościowych, według stanu na ostatni dzień wyceny przypadający w ostatnim miesiącu każdego okresu półrocznego (dodany ust. 1c w art. 17 *ustawy*). Natomiast na koniec każdego okresu rocznego instytucja finansowa prowadząca *IKE* będzie udostępniać pełną informację o strukturze aktywów, w tym również w

zakresie lokat stanowiących mniej niż 1% wartości aktywów (dodany ust. 1d w art. 17 ustawy).

Termin i sposób udostępniania i przekazania powyższych informacji zostanie określony przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia (dodany pkt 2 w ust. 3 w art. 17 ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego).

Po rozdziale 3 przedmiotowej ustawy dodany zostanie się nowy rozdział 3a, wprowadzający do ustawy przepisy szczególne dotyczące IKE w SFIO utworzonym zgodnie z art. 44 projektowanej ustawy w związku z przeniesieniem środków z OFE. Oszczędzający na IKE stanie się oszczędzającym bez konieczności zawierania umowy o prowadzenie IKE (nowy art. 26a ustawy). *IKE* będzie bowiem specyficzną formą IKE, na które zostaną przeniesione środki z OFE, w związku z czym dotychczasowi członkowie OFE staną się automatycznie oszczędzającymi na *IKE*.

Jednocześnie, oszczędzający na IKE będzie każdorazowo mógł zawrzeć umowę o dokonywaniu dodatkowych wpłat na *IKE* (dodany pkt 18a w art. 2 ustawy). Umowa o dokonywaniu dodatkowych wpłat na *IKE* stanowić będzie pisemną umowę zawartą przez oszczędzającego na *IKE*, z SFIO, którego jest członkiem, w celu gromadzenia oszczędności na *IKE*. Umowa o dokonywaniu wpłat na *IKE* będzie każdorazowo określać w szczególności informacje wskazane w art. 9 ust. 1 ustawy (dodawany ust. 3 w art. 9 ustawy).

Po zawarciu przedmiotowej umowy SFIO będzie wydawać oszczędzającemu potwierdzenie zawarcia umowy o dokonywaniu wpłat na *IKE* (ust. 2 dodawanego art. 26b). Potwierdzenie zawarcia umowy powinno ono zawierać elementy takie same jak w przypadku potwierdzenia umowy o prowadzenie dotychczas funkcjonujących IKE i IKE (określone odpowiednio w art. 10 ust. 3 oraz w art. 10a ust. 2 ustawy), tj. dane osobowe oszczędzającego oraz nazwę SFIO, z którym oszczędzający zawarł umowę, oraz numer rachunku, na który należy dokonać wypłaty transferowej.

Po zawarciu przez oszczędzającego umowy o dokonywaniu wpłat na *IKE*, SFIO będzie musiał wyodrębnić i oddzielnie ewidencjonować odpowiednio środki

przeniesione z OFE oraz środki zgromadzone w wyniku dokonywania wpłat na *IKE* na zasadach i w trybie określonych w projekcie ustawy (dodawany *art. 26c ustawy*).

Niezbędne jest również uregulowanie sytuacji oszczędzających na *IKE*, którzy osiągną wiek niższy o 5 lat od wieku emerytalnego. W odniesieniu do środków gromadzonych przez te osoby będą miały zastosowanie przede wszystkim inne, niż w przypadku pozostałych osób ubezpieczonych, zasady lokowania, zarówno jeżeli chodzi o kategorie dostępnych lokat, jak i limit lokat.

W związku z tym, SFIO, w które zostaną przekształcone OFE, nie tylko będą wyodrębniać środki przeniesione do nich z OFE przez cały okres ich gromadzenia przez poszczególnych oszczędzających, ale również będą wyodrębniać subfundusze w odniesieniu do osób, które osiągną 55 lat w przypadku kobiet i 60 lat w przypadku mężczyzn i przenosić na nie jednostki uczestnictwa poszczególnych osób oszczędzających (dodany art. 26g ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego).

Subfundusze przedemerytalne będą stosować odmienną politykę inwestycyjną, niż we wcześniejszych okresach gromadzenia środków. W szczególności co najmniej 70% aktywów tych subfunduszy będzie mogło być lokowane wyłącznie w bezpiecznych kategoriach lokat, tj.:

- 1) obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych, emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;
- 2) obligacjach, bonach i innych papierach wartościowych, emitowanych przez rządy lub banki centralne państw, o których mowa w art. 26h ust. 1;
- 3) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski;
- 4) obligacjach i innych dłużnych papierach wartościowych, opiewających na świadczenia pieniężne, gwarantowanych lub poręczanych przez rządy lub banki centralne państw, o których mowa w art. 26h ust. 1;
- 5) depozytach bankowych w walucie polskiej w bankach lub instytucjach kredytowych, mających siedzibę i prowadzących działalność na podstawie

- zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach, o których mowa w art. 26h ust. 1;
- 6) depozytach denominowanych w walutach państw, o których mowa w art. 26h ust. 1, w bankach lub instytucjach kredytowych, mających siedzibę i prowadzących działalność na podstawie zezwolenia właściwych organów nadzoru nad rynkiem finansowym w państwach, o których mowa w art. 26h ust. 1, z tym że nabywanie waluty może nastąpić wyłącznie w celu rozliczenia bieżących zobowiązań funduszu wynikających z nabywania lub zbywania lokat w ramach prowadzonej polityki inwestycyjnej funduszu;
  - 7) listach zastawnych;
  - 8) dłużnych papierach wartościowych emitowanych przez instytucję kredytową, mającą siedzibę na terytorium państw, o których mowa w art. 26h ust. 1, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych;
  - 9) obligacjach emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2014, 2244 oraz z 2019 r. poz. 730);
  - 10) obligacjach innych niż wymienione w pkt 9, bankowych papierach wartościowych lub listach zastawnych, emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

W odniesieniu do możliwości lokat aktywów SFIO powstałych z przekształcenia OFE oraz wyodrębnianych subfunduszy w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa wprowadza się taką samą zasadę jak obowiązująca dotychczas w przypadku OFE (a także pracowniczych funduszy emerytalnych). Łączna wartość ich lokat w tych aktywach nie będzie mogła przekroczyć 30% łącznej wartości ich aktywów. Pozwoli to w szczególności zminimalizować ryzyko kursów walutowych związane z tego rodzaju lokatami oraz zapewni odpowiedni poziom

stabilności i bezpieczeństwa gromadzonych środków z przeznaczeniem na zabezpieczenie emerytalne.

Za utrzymaniem przedmiotowego limitu, takiego samego jak w przypadku dotychczasowych lokat aktywów OFE, przemawiają następujące argumenty:

- Usytuowanie systemów/produktów emerytalnych w regulacjach prawa europejskiego

Sprawy funduszy emerytalnych są wyłączone z zakresu *dyrektywy UCITS*, co wynika wprost z przepisów *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010*. W motywie 8 tej ostatniej *dyrektywy* wskazano, że *dyrektywa* nie ma zastosowania w szczególności do zarządzania funduszami emerytalnymi, jak również do instytucji, które zarządzają funduszami ubezpieczeń społecznych i systemów emerytalnych. W myśl *dyrektywy* nie ma ona zastosowania m.in. do instytucji pracowniczych programów emerytalnych objętych *dyrektywą 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami* - dalej: *dyrektywa IORP* (art. 2 ust. 3 lit. b *dyrektywy 2011/61/UE*), a także do instytucji, które zarządzają funduszami wspierającymi systemy zabezpieczenia społecznego i systemy emerytalne (art. 2 ust. 3 lit. e *dyrektywy 2011/61/UE*).

Należy podkreślić, że z art. 153 ust. 1 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wynika jednoznacznie, iż Unia jedynie wspiera i uzupełnia działania państw członkowskich w dziedzinie zabezpieczenia społecznego. W związku z tym na mocy art. 153 ust. 4 TFUE kompetencje Unii w tym zakresie nie mogą naruszać prawa państw członkowskich do określenia podstawowych zasad ich systemów zabezpieczenia społecznego i nie mogą znacząco wpływać na ich równowagę finansową. Nie mogą też stanowić przeszkody dla państw członkowskich w utrzymywaniu lub ustanawianiu bardziej rygorystycznych środków ochronnych. Utrzymanie tych środków ma szczególne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa systemu emerytalnego, zwłaszcza w sytuacji wahań na rynkach finansowych, powodujących wzrost ryzyka związanego z

inwestycjami poza granicami danego państwa członkowskiego i zagrażającego obniżeniem poziomu świadczeń emerytalnych. Możliwość ustalenia limitów inwestycji pozostaje wyłączną prerogatywą państw członkowskich w odniesieniu do określania podstawowych zasad ich systemów emerytalnych. Stosowanie ograniczeń w stosunku do polityki inwestycyjnej SFIO powstałych z przekształcenia OFE podyktowane jest również koniecznością podejmowania przez państwo członkowskie wszelkich środków niezbędnych w dziedzinie nadzoru ostrożnościowego, o których mowa w art. 65 ust. 1 lit. b TFUE.

Jak zaznaczono także w motywie 9 *dyrektywy IORP*, państwa członkowskie ponoszą pełną odpowiedzialność za organizację swoich systemów emerytalnych, jak również za decyzję w sprawie roli każdego z trzech filarów systemu emerytalnego, a Unia nie kwestionuje tych prerogatyw. Materia dotycząca systemów emerytalnych należy, co do zasady, do ustawodawstwa krajowego. Regulacja na poziomie wspólnotowym dotyczy jedynie opracowania systemu koordynacji w dziedzinie zabezpieczenia społecznego.

W tym kontekście, w odniesieniu do SFIO powstałych z przekształcenia z OFE w zakresie limitu ich lokat w aktywach denominowanych w walutach obcych, proponuje się - poprzez analogię do rozwiązania przyjętego w art. 18 ust. 5 lit. b *dyrektywy IORP* - wprowadzenie limitu w wysokości 30% (projektowany art. 26h ust. 2 ustawy o IKE). Określenie limitu inwestycyjnego w takiej wysokości uzasadnia nie tylko przesłanka wyłącznej prerogatywy państwa członkowskiego do określenia podstawowych zasad systemu emerytalnego, ale również konieczność podejmowania niezbędnych środków w dziedzinie nadzoru ostrożnościowego.

- Konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu stabilności i bezpieczeństwa finansowego środków gromadzonych w ramach systemu emerytalnego

Należy mieć na względzie, że aktywa gromadzone w nowo powstałych SFIO będą pochodzić ze środków przeniesionych z OFE, które w dotychczasowym stanie prawnym stanowiły część systemu zabezpieczenia społecznego. Nowelizacje regulacji z zakresu zabezpieczenia społecznego są z zasady kwestiami wrażliwymi, dlatego też ewentualne zmiany obowiązujących przepisów powinny być wprowadzane z zachowaniem odpowiedniej stabilności w tym zakresie. W tym kontekście należy podkreślić konieczność utrzymania

limitu lokat w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa na poziomie odpowiadającym dotychczasowemu limitowi OFE. Zapewni to równowagę finansową środków gromadzonych w SFIO powstałych z przekształcenia OFE. Wysokość ustanowionego limitu powinna zapobiegać nadmiernej koncentracji ryzyka inwestycyjnego, które mogłoby zagrozić stabilności systemu emerytalnego w zakresie, w jakim jego zarządzaniem będą zajmować się nowo powstałe SFIO.

Biorąc pod uwagę wysokość środków gromadzonych uprzednio w OFE, a następnie przeniesionych do SFIO, należy zaznaczyć, że określenie przedmiotowego limitu w odpowiedniej wysokości pozostaje rzeczywistą formą realizacji podstawowej zasady dokonywania lokat, tj. zapewnienia ich bezpieczeństwa i rentowności. Bezpieczeństwo tych środków powinno być definiowane w oparciu o porównanie z systemem alternatywnym, tj. repartycyjnym systemem emerytalnym (I filar zarządzany przez ZUS), w szczególności w kontekście gwarancji wypłat świadczeń emerytalnych z obu części systemu emerytalnego. Ustanowienie limitu w wysokości 30% jest więc konieczne dla zapewnienia niewystąpienia destabilizacji systemu oraz niepożądanych skutków społecznych. Wprowadzane rozwiązanie należy zatem uznać za proporcjonalne jako konieczne do osiągnięcia nadrzędnego celu, jakim jest ochrona stabilności i bezpieczeństwa systemu.

Należy również zaznaczyć, że powyższe przesłanki zostały uznane za zasadne w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie C-271/09 (dotyczącym usunięcia ograniczeń w zakresie lokowania aktywów OFE poza granicami Polski). TSUE uznał, że potrzeba zagwarantowania stabilności i bezpieczeństwa środków zarządzanych przez OFE funkcjonujące w dotychczasowym stanie prawnym, w szczególności przez przyjęcie reguł ostrożnościowych, stanowi nadrzędny interes publiczny, który, o ile jest proporcjonalny, może uzasadniać ograniczenie swobody przepływu kapitału. Jako przykład takich uzasadnionych reguł ostrożnościowych TSUE wskazał ryzyko kursowe oraz przepis art. 18 ust. 5 lit. b *dyrektywy 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami*, ustanawiający dla inwestycji instytucji pracowniczych

programów emerytalnych limit w wysokości 30% ich aktywów w aktywa denominowane w walutach zagranicznych. Jeżeli zatem określone ograniczenia ilościowe i jakościowe są przewidziane na gruncie prawa unijnego w odniesieniu do inwestycji dokonywanych przez dodatkowe dobrowolne programy emerytalne, to tym bardziej nie można zarzucić braku proporcjonalności i konieczności stosowania odpowiednich mechanizmów ostrożnościowych w odniesieniu do środków przeniesionych z OFE, stanowiących integralną część systemu emerytalnego.

- Ryzyko kursów walutowych

Inwestycje środków gromadzonych w ramach systemu emerytalnego obarczone są ryzykiem kursów walutowych oraz brakiem możliwości zabezpieczenia tego ryzyka. Ryzyko kursów walutowych w krótkim okresie może prowadzić np. do zmniejszenia realizowanych należności lub zwiększenia zobowiązań w przeliczeniu na walutę krajową. W długim okresie może natomiast wpływać na poszczególne pozycje bilansów SFIO powstałych z przekształcenia OFE, które przeliczone po danym kursie mogą zmieniać swoją wartość księgową, co może powodować zmiany w ich sytuacji finansowej.

Limit lokat aktywów, pochodzących z przeniesienia środków OFE, w aktywach denominowanych w walutach zagranicznych powinien zatem zostać utrzymany na poziomie odpowiadającym dotychczasowemu, w celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa dokonywanych lokat. Nadmierne podwyższenie limitu może znacząco podnieść ryzyko inwestycyjne związane ze zmianami kursów walut obcych, w których denominowane są instrumenty nabywane przez SFIO powstałe z przekształcenia OFE. W przypadku aprecjacji złotego może to negatywnie wpływać na poziom oszczędności zgromadzonych przez uczestników powszechnego systemu emerytalnego i w efekcie prowadzić do obniżenia poziomu świadczeń emerytalnych wypłacanych z nowego systemu, przez co może przyczynić się do destabilizacji systemu emerytalnego.

Powyższe czynniki należy uwzględniać również w kontekście możliwych zmian kursów walutowych oraz cen aktywów denominowanych w walutach obcych, co może negatywnie oddziaływać na wysokość stóp zwrotu SFIO powstałych z przekształcenia OFE. W efekcie może to wpływać destabilizująco na polski system emerytalny, a następnie może generować ryzyko dla bezpieczeństwa

uczestników tego systemu oraz wysokości wypłacanych im świadczeń. Przyszłe zobowiązania związane z tymi świadczeniami, przypisane do oszczędności emerytalnych, są wyrażone w walucie krajowej, a zatem zbyt wysoki limit lokat w aktywach denominowanych w walucie innej niż krajowa stwarzać może ryzyko niedopasowania w tym zakresie, i ryzyko to ma charakter systemowy, a nie tylko inwestycyjny.

Należy również wskazać, że projekt szczegółowo reguluje postępowanie na wypadek wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 246 ust. 1 pkt 1-10 ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, co do zasady w ten sposób, że subfundusz emerytalny, w stosunku do którego zaistniały powyższe okoliczności, nie ulega rozwiązaniu, natomiast zostanie on połączony z subfunduszem emerytalnym wyodrębnionym w SFIO prowadzonym przez inne TFI, którego stopa zwrotu za okres ostatnich 5 lat jest najwyższa, wskazanym przez Komisję Nadzoru Finansowego.

W projekcie ustawy przewidziane są ponadto regulacje na wypadek śmierci oszczędzającego na IKE powstałego z przekształcenia OFE, i podziału zgromadzonych tam środków w razie rozwodu lub unieważnienia małżeństwa – regulacje te skonstruowane są analogicznych zasadach do tych, które obowiązują obecnie w OFE.

Zgodnie z projektowanym art. 35a ustawy o IKE zakłada się możliwość złożenia przez oszczędzającego pisemnej dyspozycji przez uczestnika SFIO prowadzącego IKE wypłaty transferowej środków do innego SFIO z wydzielonymi subfunduszami, zarządzanego przez inne TFI. Z kolei projektowany art. 26i określa mechanizm łączenia IKE powstałego z przekształcenia OFE z innym IKE prowadzonym w ramach danej instytucji finansowej.

Ponadto, na mocy projektu ustawy w *ustawie o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego* konieczne jest uchylene przepisów odnoszących się do DFE.

**6) Zmiany w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych -
uchylenie przepisów odnoszących się do OFE**

Projektowane zmiany polegają na zmianie brzmienia przepisów ustawy będących konsekwencją uchylecia odniesienia do OFE;

7) Zmiany dostosowujące w pozostałych ustawach

W związku z zaprzestaniem działalności przez OFE i zarządzające nimi PTE, przeniesieniem środków z OFE do *IKE* prowadzonych w formie SFIO, niezbędne jest wprowadzenie dostosowujących zmian redakcyjnych w następujących ustawach:

1. **w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy** - w art. 31 w § 2 w pkt 3 uchylenie odniesienia do OFE oraz dodanie pkt 3a wskazującego, iż do majątku wspólnego małżonków należą w także środki zgromadzone przez każdego z małżonków na *IKE* w związku z przeniesieniem środków z OFE;
2. **w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego** - w art. 476 - zmiana § 3, poprzez uchylenie w nim odniesień do OFE oraz do emerytur kapitałowych;
3. **w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela** - w art. 88 w ust. 2a nadanie nowego brzmienia pkt 2, poprzez zastąpienie w nim odniesień do OFE odniesieniem do środków zgromadzonych na *IKE* w związku z przeniesieniem środków z OFE;
4. **w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn** - uchylenie przepisu odnoszącego się do OFE, tj. w art. 3 - uchylenie pkt 5;
5. **w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników** - w art. 33 nadanie nowego brzmienia ust. 2b, poprzez zastąpienie w nim

odniesień do OFE odniesieniem do środków zgromadzonych na IKE w związku z przeniesieniem środków z OFE;

6. **w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych** - uchylenie przepisów odnoszących się do OFE i PTE, tj. w art. 15 - uchylenie ust. 1e;
7. **w ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin** - w art. 14 nadanie nowego brzmienia ust. 6, poprzez zastąpienie w nim odniesień do OFE odniesieniem do środków zgromadzonych na IKE w związku z przeniesieniem środków z OFE;
8. **w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin** - w art. 14 nadanie nowego brzmienia ust. 6, poprzez zastąpienie w nim odniesień do OFE odniesieniem do środków zgromadzonych na IKE w związku z przeniesieniem środków z OFE;
9. **w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych** - w art. 100 nadanie nowego brzmienia § 6a, poprzez zastąpienie w nim odniesień do OFE odniesieniem do środków zgromadzonych na IKE w związku z przeniesieniem środków z OFE;
10. **w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym** - uchylenie odniesienia do OFE i do emerytury kapitałowej poprzez zmianę brzmienia art. 3 oraz uchylenie w art. 14 w ust. 1 pkt 2;
11. **w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług** – dodanie w art. 43 w ust. 1 pkt 42 stanowiącego, że zwolnione od podatku od towarów i usług będą także usługi przechowywania i zarządzania aktywami FRD;

12. **w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi** – projektowane zmiany mają charakter doprecyzowujący. Służą one zakorzenieniu SFIO powstałych z przekształcenia OFE w reżimie przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi;
13. **w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy - Karta Nauczyciela** - w art. 3 nadanie nowego brzmienia art. 3, poprzez zastąpienie w nim odniesień do OFE odniesieniem do środków zgromadzonych na IKE w związku z przeniesieniem środków z OFE;
14. **w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych** - w art. 14 nadanie nowego brzmienia ust. 3, poprzez uchylenie odniesienia do OFE;
15. **w ustawie z dnia 23 stycznia 2008 r. o przenoszeniu praw emerytalnych urzędników Wspólnot Europejskich** – projektowane zmiany polegają na zmianie brzmienia przepisów ustawy będących konsekwencją uchylenia odniesienia do OFE;
16. **w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych** - projektowane zmiany polegają na zmianie brzmienia przepisów ustawy będących konsekwencją uchylenia odniesienia do OFE;
17. **w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o postępowaniu kompensacyjnym w podmiotach o szczególnym znaczeniu dla polskiego przemysłu stoczniowego** - uchylenie przepisu odnoszącego się do OFE, tj. w art. 111;
18. **w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych** - zmiana brzmienia w art. 14 ust. 2, poprzez uchylenie w nim odniesienia do członków OFE;

19. w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym – uchylenie w art. 2 w pkt 9 lit. e oraz nadanie nowego brzmienia art. 128 ust. 3 oraz art. 192 ust. 2 będących konsekwencją uchylenia odniesienia do OFE, PTE oraz DFE;
20. w ustawie z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych - zmiana brzmienia w art. 5 ust. 2, poprzez uchylenie w nim odniesienia do członków OFE;
21. w ustawie z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych - uchylenie przepisu odnoszącego się do cyklicznego przeglądu funkcjonowania systemu emerytalnego w zakresie dotychczasowej działalności OFE, tj. w art. 32 - uchylenie ust. 1;
22. w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta – w art. 43 nadanie nowego brzmienia ust. 1, poprzez uchylenie odniesienia do OFE;
23. w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej - uchylenie przepisów odnoszących się do DFE oraz do PTE, tj.: w art. 4 w ust. 11 - uchylenie pkt 3 oraz w art. 53 w ust. 1 - uchylenie pkt 3;
24. w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji – w art. 22 w ust. 1 nadanie nowego brzmienia ust. 1 poprzez uchylenie odniesienia do OFE i PTE;
25. w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych - projektowane zmiany polegają na zmianie brzmienia przepisów ustawy będących konsekwencją uchylenia odniesienia do DFE oraz PTE. `

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 listopada 2019 r. (art. 61 projektu ustawy), z wyjątkiem dodawanego art. 26i w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych i indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, który przewiduje możliwość łączenia IKE utworzonego w związku z przeniesieniem środków z OFE z innym posiadanym przez daną osobę IKE, który to przepis powinien wejść w życie po upływie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Przedmiotowy projekt został wpisany do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów pod nr UD539.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga zaopiniowania, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami organami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Podsekretarz Stanu w MIiR</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Piotr Zychla, Z-ca Dyrektora Departamentu Prawnego MIiR, tel. 0 22 2737551</p>	<p>Data sporządzenia 27 maja 2019 r.</p> <p>Źródło: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju</p> <p>Nr w wykazie prac: UD539</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Reforma emerytalna wprowadzona w latach 1997 – 1999 oparła system emerytalny o 2 filary:

- I Filar - obowiązkowy, powszechny, repartycyjny, oparty o zdefiniowaną składkę i administrowany przez państwowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych, z którego jest wypłacana emerytura dożywotnia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- II Filar – obowiązkowy (częściowo), powszechny, kapitałowy i dziedziczny oraz zarządzany przez prywatne Powszechne Towarzystwa Emerytalne poprzez Otwarte Fundusze Emerytalne, z którego miały być wypłacane emerytury kapitałowe, finansowany z podziału składki emerytalnej.

W wyniku zmian prawnych wprowadzonych w latach 2011 – 2014 zlikwidowany został kapitałowy Filar II systemu emerytalnego poprzez przeniesienie 153,2 mld zł z OFE na rzecz Skarbu Państwa i częściowo Funduszu Rezerwy Demograficznej oraz wprowadzeniu mechanizmu tzw. „suwaka bezpieczeństwa”, który powoduje, że uczestnik OFE osiągnący wiek emerytalny nie posiada żadnych środków kapitałowych w II Filarze. Pomimo wprowadzenia tzw. subkonta w ZUS dziedziczenie środków uczestników OFE ograniczone zostało tylko do trzech lat. Skutki zmian to istotny spadek kapitału (aktywów) emerytalnego uczestników OFE i spadek zaufania Polaków do systemu emerytalnego. Jednocześnie system zdefiniowanej składki w ramach I Filara, w szczególności dla osób nie posiadających tzw. kapitału początkowego, oznacza istotny oczekiwany spadek realnej wartości przyszłych świadczeń emerytalnych (oczekiwany spadek stóp zastąpienia o ponad połowę).

W 2004 r. wprowadzona ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych miały na celu wprowadzenie w Polsce dodatkowego, dobrowolnego i prywatnego systemu gromadzenia oszczędności emerytalnych indywidualnie lub wspólnie z pracodawcą. Na dzień dzisiejszy należy ocenić, że zarówno IKE i PPE nie upowszechniły się i wartość zgromadzonych oszczędności emerytalnych w tych systemach jest na bardzo niskim poziomie, pomimo znaczącej poprawy sytuacji finansowej gospodarstw domowych w postaci rosnącej nadwyżki dochodu rozporządzalnego nad wydatkami. Zdecydowana większość Polaków nie posiada oszczędności emerytalnych (ponad 75%), a jednocześnie badania GUS sytuacji gospodarstw domowych wskazują, że już ponad 80% gospodarstw domowych stać na budowanie dodatkowych prywatnych oszczędności emerytalnych i jednocześnie badania opinii publicznej wskazują, że ponad 80% Polaków chciałaby posiadać oszczędności emerytalne. Polska posiada także jedną z najniższych w Europie stóp oszczędności gospodarstw domowych oraz posiadanych przez nie poziomów aktywów finansowych.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń funkcjonowania systemu emerytalnego, można sformułować wnioski, że wśród głównych czynników ograniczających możliwości generowania oszczędności w Polsce są m.in.: brak powszechnego prywatnego, kapitałowego i dobrowolnego filaru systemu emerytalnego, niski poziom zaufania do nieprzejrzystego systemu emerytalnego po zmianach w OFE w latach 2011 - 2014, nieefektywność obecnego modelu funkcjonowania OFE, który nie przyczynia się do wzrostu kapitału emerytalnego i przyszłych świadczeń emerytalnych.

Funkcjonujące obecnie OFE nie znajdują uzasadnienia, ponieważ nie realizują pierwotnych celów i założeń w postaci m.in. wypłat emerytur z filara kapitałowego, dziedziczenia i długoterminowego strumienia świadczeń emerytalnych z prywatnego systemu. OFE nie zapewniają dywersyfikacji ryzyka oraz nie zwiększają bezpieczeństwa socjalnego ubezpieczonych. Ponadto, w obecnym systemie tzw. „suwak bezpieczeństwa” (comiesięczne przekazywanie środków z OFE do ZUS w związku z osiągnięciem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego) powoduje, że sektor OFE będzie generował stałe odpływy netto i brak przepływów środków z kapitałowego II filara do

gospodarki, skutkujący stagnacją rynku kapitałowego z negatywnymi skutkami dla wartości środków w OFE w długim terminie. Ze składki na ubezpieczenie emerytalne w wysokości 19,52% zaledwie 2,92% trafia do OFE, jedynie w przypadku tych osób, które złożyły oświadczenia o przekazywaniu składek do OFE, co przełoży się w przyszłości na znikomy udział emerytury z OFE w całkowitym świadczeniu emerytalnym. Wobec powyższego system OFE wymaga gruntownej przebudowy z korzyścią zarówno dla ubezpieczonych, jak i dla gospodarki, poprzez upowszechnienie prywatnego i dobrowolnego systemu Indywidualnych Kont Emerytalnych, uzupełniających powszechny, dobrowolny i prywatny system Pracowniczych Planów Kapitałowych. W efekcie zmian w OFE wzrosnie przejrzystość, siła i zaufanie do systemu emerytalnego jako całości, obejmującego system powszechny, obowiązkowy i publiczny w ZUS (I Filar) oraz dobrowolny, prywatny i kapitałowy (III Filar) system indywidualny (IKE) oraz pracowniczy (PPK).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy realizuje założenia przyjęte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, opracowanej na podstawie przyjętego przez Radę Ministrów „Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”. Jednym z pięciu filarów Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju jest „Kapitał dla rozwoju”, którego elementem jest Program Budowy Kapitału (PBK), będący narzędziem budowania oszczędności Polaków. PBK ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa finansowego Polaków i stabilności systemu finansów publicznych, rozwój lokalnego rynku kapitałowego oraz podniesienie potencjału rozwoju gospodarki. PBK zapewni stworzenie dobrowolnego kapitałowego systemu oszczędzania w Polsce oraz długoterminowych produktów inwestycyjnych. Silny rynek kapitałowy jest niezbędny dla budowy silnych fundamentów gospodarki, podwyższania potencjału wzrostu dochodów indywidualnych i PKB, co długoterminowo sprzyja wzmocnieniu stabilności systemu emerytalnego oraz wzrostowi świadczeń emerytalnych.

Niniejszy projekt ustawy zakłada przebudowę modelu funkcjonowania OFE w taki sposób, że:

- Powszechne towarzystwa emerytalne (PTE) zarządzające OFE przekształcą się w towarzystwa funduszy inwestycyjnych (TFI), zaś OFE staną się specjalistycznymi funduszami inwestycyjnymi otwartymi (SFIO).
- 100% aktywów netto OFE zostanie przekazanych na indywidualne konta emerytalne (IKE) prowadzone przez TFI, które będą dziedziczone.
- Wyplata emerytur z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) podlega podatkowi dochodowemu według skali. W przypadku oszczędzania w IKE od wypłat środków gromadzonych na IKE nie jest pobierany PIT. W związku z tym pobrana zostanie ze środków funduszy tzw. opłata przekształceniowa na rzecz FUS w łącznej wysokości 15%, której płatność zostanie rozłożona na 2 lata. Wysokość opłaty odpowiada poziomowi efektywnej stopy opodatkowania emerytur wypłacanych z FUS i zapewnia równe traktowanie uczestników OFE przenoszących aktywa do IKE oraz ubezpieczonych w ZUS.
- Polityka inwestycyjna SFIO przekształconych z OFE zostanie dostosowana do wieku i profilu ryzyka ubezpieczonych w długim terminie w sposób zapewniający ochronę wartości środków w OFE.
- Koszty TFI zarządzania środkami pochodzącymi z OFE na IKE będą ściśle limitowe.
- Możliwe będzie złożenie deklaracji przez członka OFE o przeniesieniu aktywów z OFE do Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD) w ZUS i dopisaniu wartości przeniesionych środków do kapitału zgromadzonego na koncie w FUS. Przy wyborze tej opcji nie będzie pobierana opłata przekształceniowa;
- W związku z wysokim skomplikowaniem przenoszonych aktywów z OFE (kilkaset różnego rodzaju instrumentów finansowych w Polsce i zagranicą) oraz mając na celu szersze zróżnicowanie (zdywersyfikowanie) polityki inwestycyjnej FRD w środowisku niskich stóp procentowych, skutkujących oczekiwanym spadkiem stóp zwrotu z aktywów FRD, zarządzanie środkami FRD zlecone będzie wyspecjalizowanemu w inwestycjach podmiotowi w postaci towarzystwa funduszy inwestycyjnych zależnego od Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. (PFR).

Istotnym oczekiwanym efektem jest wzrost oszczędności długoterminowych w postaci kapitału emerytalnego Polaków poprzez upowszechnienie IKE, odbudowa zaufania i wzrost przejrzystości systemu emerytalnego, w tym poprzez jasne oddzielenie systemu dobrowolnego, kapitałowego i prywatnego oraz powszechnego, obowiązkowego i publicznego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak jest aktów prawnych UE odnoszących się bezpośrednio do podmiotów takich jak funkcjonujące w Polsce otwarte fundusze emerytalne. Z art. 153 ust. 1 lit. c Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wynika, że UE jedynie wspiera działania państw członkowskich w dziedzinie zabezpieczenia społecznego. Na mocy art. 153 ust. 4 TFUE kompetencje UE w tym zakresie nie mogą naruszać prawa państw członkowskich do określenia podstawowych zasad ich systemów zabezpieczenia społecznego i nie mogą znacząco wpływać na ich równowagę finansową.

W większości państw członkowskich UE nie funkcjonują fundusze emerytalne, stanowiące część powszechnego systemu zabezpieczenia społecznego typu OFE jak w Polsce, co powoduje, że niemożliwe jest bezpośrednie porównywanie w tym zakresie rozwiązań krajowych z rozwiązaniami w innych państwach. Wiele krajów EU i OECD wprowadziło powszechne, prywatne i dobrowolne filary kapitałowe systemu emerytalnego, obejmujące indywidualne produkty emerytalne (w Polsce IKE lub IKZE) oraz pracownicze programy emerytalne (w Polsce PPK lub PPE). W wielu krajach aktywa emerytalne zgromadzone przez obywateli w filarze kapitałowym przekraczają 20% lub nawet 50% PKB, w tym

JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,5
pozostałe jednostki w tym:	8,6	8,4	-1,4	-1,7	-2,0	-2,5	-3,1	-3,9	-4,9	-5,9	-7,0	-15,4
<i>FUS</i>	8,6	8,4	-1,4	-1,7	-2,0	-2,4	-3,0	-3,8	-4,7	-5,7	-6,8	-14,4
<i>NFZ</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-1,0
Wydatki ogółem	0,1	0,0	-0,1	-0,2	-0,4	-0,7	-0,9	-1,2	-1,6	-2,0	-2,5	-9,6
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST												
pozostałe jednostki w tym:	0,1	0,0	-0,1	-0,2	-0,4	-0,7	-0,9	-1,2	-1,6	-2,0	-2,5	-9,6
<i>FUS</i>	0,0	-0,1	-0,2	-0,3	-0,5	-0,8	-1,0	-1,3	-1,7	-2,1	-2,6	-10,6
<i>FRD</i>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,0
Saldo ogółem	8,6	8,4	-1,3	-1,5	-1,7	-1,9	-2,3	-2,8	-3,5	-4,1	-4,8	-6,9
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,5
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,5
pozostałe jednostki w tym:	8,6	8,4	-1,3	-1,5	-1,6	-1,8	-2,2	-2,7	-3,3	-3,9	-4,5	-5,8
<i>FUS</i>	8,6	8,5	-1,2	-1,4	-1,5	-1,6	-2,0	-2,5	-3,0	-3,6	-4,2	-3,8
<i>NFZ</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-1,0
<i>FRD</i>	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-1,0

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Szacunki dotyczące wpływu proponowanych zmian na sektor finansów publicznych przedstawione w tabeli oraz na wykresie zostały opracowane w oparciu o obliczenia przygotowane przez ZUS przy wykorzystaniu kohortowego modelu prognostycznego *FUS16*. I przy założeniach makroekonomicznych przygotowanych przez Ministerstwo Finansów w 2018 roku.

Do obliczeń przedstawionych w OSR przyjęto, że osoby posiadające około 20% aktywów w OFE zdecydują się na ich przeniesienie do FRD i zaewidencjonowanie na koncie. Pozostałe 80% aktywów zostanie przeniesiona do IKE i od tej kwoty zostanie naliczona tzw. opłata przekształceniowa w wysokości 15%. Osoby, które zdecydują o przekazaniu środków zgromadzonych w OFE do FRD i ich zaewidencjonowaniu na koncie nie będą ponosić żadnych opłat do momentu wypłaty emerytury, od której pobierany jest podatek dochodowy według skali. Do obliczenia wysokości opłaty przyjęto stan aktywów w OFE na poziomie 162 mld zł (dane z dnia 28-02-2019).

Przebudowa systemu OFE będzie miała wpływ na sytuację finansową FUS, która będzie wypadkową:

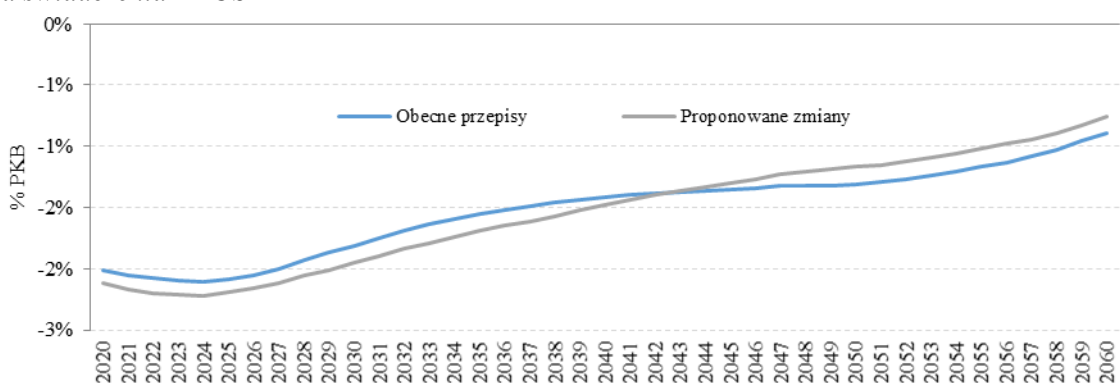
- zaprzestania odprowadzania składek do OFE - od dnia 1 stycznia 2020 r. składki te będą przekazywane do FUS i ewidencjonowane na subkoncie;
- likwidacji tzw. suwaka bezpieczeństwa;
- wpłaty w dwóch równych ratach w latach 2020-21 tzw. opłaty przekształceniowej w wysokości 15% aktywów przenoszonych z OFE do IKE;
- niższych zobowiązań FUS z tytułu emerytur dla osób, które zdecydują się na przeniesienie aktywów zgromadzonych w OFE do IKE,
- przeniesienia aktywów do FUS i FRD w przypadku uczestników OFE, którzy złożą deklarację o przejściu do ZUS.

Przyjęte założenia skutkują z jednej strony zwiększeniem poziomu składek na ubezpieczenie emerytalne, jakie będą odprowadzane na subkonto do FUS, a z drugiej zaprzestaniem

przekazywania do FUS środków z tytułu tzw. suwaka bezpieczeństwa. W przypadku osób, które zgromadziły aktywa w OFE, a które zostaną przekazane na IKE, kwoty te nie będą wypłacane w postaci emerytury z ZUS tylko jako środki, które mogą być wypłacone jednorazowo lub w ratach z IKE. Będą one mogły w przyszłości, po osiągnięciu wieku emerytalnego dokonać jednorazowo lub w transzach wypłaty środków z IKE i w ten sposób uzupełnić niższą emeryturę z FUS. Środki wypłacane z IKE nie będą podlegały opodatkowaniu. W OSR założono, że 20% aktywów zgromadzonych w OFE zasili FRD, a ich równowartość zostanie zaewidencjonowana na koncie w ZUS. Aktywa FRD zostaną przekazane w zarządzanie towarzystwu funduszy inwestycyjnych zależnemu od Polskiego Funduszu Rozwoju w formie zlecenia zarządzania portfelem na zlecenie oraz funduszu inwestycyjnego. Ma to na celu szerszą dywersyfikację aktywów FRD celem zapobieżenia oczekiwanemu spadkowi stóp zwrotu z aktywów FRD związku z zapadalnością skarbowych papierów wartościowych o wyższej rentowności. Skumulowany stan aktywów FRD, zgodnie z celem istnienia funduszu rezerwowego, stanowić będzie zabezpieczenie na przyszłość w przypadku wystąpienia istotnych zaburzeń w systemie emerytalnym. Zgodnie z praktyką na wielu rynkach posiadających państwowe fundusze emerytalne (np. Kanada) lub typu *Sovereign Wealth Funds* (np. Norwegia), aktywa FRD będą aktywnie zarządzane przez wyspecjalizowany publiczny podmiot.

Projekcje i oceny skutków zmian o charakterze systemowym (taką zmianą jest przebudowa systemu OFE) należy przedstawiać w długim horyzoncie czasowym. W długim okresie z uwagi na wygasanie efektu suwaka bezpieczeństwa, wzrost dochodów FUS z tytułu składek, które wcześniej były przekazywane do OFE oraz wypłatę niższych emerytur saldo FUS ulegnie poprawie w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów (wykres poniżej)

Saldo FUS – różnica między wpływami do FUS (bez dotacji z budżetu państwa), a wydatkami na świadczenia z FUS

Źródło: Obliczenia ZUS

Proponowane zmiany w funkcjonowaniu OFE będą miały także wpływ na inne jednostki sektora w postaci wpływów z podatku PIT i do NFZ. Jednak wpływ ten będzie znacznie mniejszy niż w przypadku FUS.

Budżet państwa przekazuje w formie dotacji środki na pokrycie niedoboru w FUS. Poziom wydatków budżetu państwa z tego tytułu będzie więc ostatecznie uzależniony od zmiany salda FUS. Jednak w związku z tym, że budżet państwa jest objęty stabilizującą regułą wydatkową (art. 112aa ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.) to wydatki budżetu związane z przekształceniem funkcjonowania systemu OFE (dotacja do FUS) realizowane będą w ramach kwoty i limitu wydatków określonych przez stabilizującą regułą wydatkową. Oznacza to, że zmiana wartości dotacji do FUS będzie determinowała zmianę struktury innych wydatków budżetu państwa.

rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	b/d						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	b/d						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	b/d						
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Zmiany w systemie emerytalnym bezpośrednio nie wpłyną na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczość obywateli i gospodarstwa domowe, gdyż wielkość obciążeń z tytułu ubezpieczenia emerytalnego nie zmieni się w stosunku do obowiązujących wcześniej regulacji. W dłuższej perspektywie planowane zmiany w systemie emerytalnym, w połączeniu m.in. z już wprowadzonymi pracowniczymi planami kapitałowymi, powinny skutkować wzrostem krajowych długoterminowych oszczędności prywatnych, wzmacniających stabilność ekonomiczną Państwa i stwarzających fundamenty rozwojowe i inwestycyjne, co przełoży się pozytywnie na wzrost konkurencyjności gospodarki oraz dobrobyt obywateli.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Obowiązki informacyjne TFI i SFIO są mniejsze niż OFE i PTE względem KNF, co wpłynie na zmniejszenie obciążeń regulacyjnych, w tym m.in. zmniejszenie liczby dokumentów.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy przyczyni się do wzrostu poziomu uczestnictwa osób aktywnych zawodowo w rynku dobrowolnych oszczędności emerytalnych.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Wejście w życie ustawy nie będzie miało istotnego wpływu na sytuację i rozwój regionalny oraz na pozostałe obszary wymienione w pkt 10.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wykonanie przepisów ustawy nastąpi wraz z jej wejściem w życie. Oczekiwany efekt legislacyjnego procesu implementacyjnego to zwiększenie bezpieczeństwa finansowego ubezpieczonych, jak również rozwój rynku kapitałowego.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu ustawy nastąpi poprzez dokonywany przez Radę Ministrów nie rzadziej niż co 3 lata przegląd funkcjonowania systemu emerytalnego i przedkładaną Sejmowi informację o skutkach jej obowiązywania wraz z propozycjami zmian. Pierwszego przeglądu funkcjonowania systemu emerytalnego po wejściu w życie ustawy i przedłożenia Sejmowi informacji o skutkach jej obowiązywania wraz z propozycjami zmian Rada Ministrów dokona nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak